

การประเมินโครงการห้องเรียนอาชีพ ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 จังหวัดเชียงราย

ว่าที่ร้อยตรี กิตติ วรรษาหล

การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองเสนอเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

หลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

มิถุนายน 2563

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยพะเยา

การประเมินโครงการห้องเรียนอาชีพ ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 จังหวัดเชียงราย

ว่าที่ร้อยตรี กิตติ วรรษาหล

การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองเสนอเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

หลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

มิถุนายน 2563

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยพะเยา

THE PROJECT EVALUATION OF OBEC CAREER PROGRAM IN SCHOOL
UNDER THE SECONDARY EDUCATION SERVICE
AREA OFFICE 36 CHIANGRAI

ACTING SUB LIEUTENANT KITTI VARAHOL

An Independent Study Submitted in Partial Fulfillment
of the Requirements for the Master of Education Degree
in Educational Administration

June 2020

Copyright 2020 by University of Phayao

การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง

เรื่อง

การประเมินโครงการห้องเรียนอาชีพ ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 จังหวัดเชียงราย

ของ ว่าที่ร้อยตรี กิตติ วรรณาหล

ได้รับพิจารณาอนุมัติให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

หลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
ของมหาวิทยาลัยพะเยา

..... ประธานกรรมการสอบการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง
(รองศาสตราจารย์ ดร.จิตติมา วรรณศรี)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ธิดาวลัยย์ อุ่นก่อง)

..... อาจารย์บัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยพะเยา
(ดร. ณัฐวุฒิ สัพโส)

..... คณบดีวิทยาลัยการศึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร. สมบัติ นพรัก)

เรื่อง:	การประเมินโครงการห้องเรียนอาชีพ ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 จังหวัดเชียงราย
ผู้ศึกษาค้นคว้า:	ว่าที่ร้อยตรีกิตติ วรรษาหล, การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง: กศ.ม. (การบริหารการศึกษา), มหาวิทยาลัยพะเยา, 2562
อาจารย์ที่ปรึกษา:	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ธิดาวัลย์ อุ่นกอง
คำสำคัญ	การประเมินโครงการ, ห้องเรียนอาชีพ

บทคัดย่อ

การค้นคว้าแบบอิสระนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินโครงการห้องเรียนอาชีพ ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 จังหวัดเชียงราย โดยเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน นักเรียนและผู้ปกครองนักเรียน จาก 2 โรงเรียน คือ โรงเรียนแม่สายประสิทธิ์ศาสตร์ และโรงเรียนแม่จันวิทยาคม จำนวน 270 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม ชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) มีค่าระหว่าง 0.67–1.00 และค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาได้ค่าความเชื่อมั่นที่ระดับ 0.99 ใช้รูปแบบการประเมินซีป (CIPP MODEL) เป็นกรอบในการประเมิน 4 ด้าน คือ ด้านสภาวะแวดล้อม ด้านปัจจัยเบื้องต้น ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลของการศึกษา พบว่า ผลการประเมินภาพรวม มีผลการประเมินภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อเทียบกับเกณฑ์การตัดสินถือว่าผ่านเกณฑ์ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน 1) ด้านสภาวะแวดล้อม ภาพรวมอยู่ในระดับมาก และผ่านเกณฑ์การประเมิน 2) ด้านปัจจัยเบื้องต้นในการดำเนินโครงการ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก และผ่านเกณฑ์การประเมิน 3) ด้านกระบวนการเกี่ยวกับการดำเนินโครงการ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก และผ่านเกณฑ์การประเมิน 4) ด้านผลผลิตของโครงการ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก และผ่านเกณฑ์การประเมิน

Title: THE PROJECT EVALUATION OF OBEC CAREER PROGRAM IN SCHOOL
UNDER THE SECONDARY EDUCATION SERVICE
AREA OFFICE 36 CHIANGRAI

Author: ACTING SUB LIEUTENANT Kitti Varahol, Independent Study: M.Ed. (Educational Administration),
University of Phayao, 2019

Advisor: Assistant Professor Dr. Thidawan Unkong

Keyword The Project Evaluation, OBEC Career Program

ABSTRACT

The purpose of this study were to evaluation of OBEC Career Program in school under the secondary education service area office 36, Chiang Rai. The sample was selected from 270 people in Mae Sai Prasitsart school and Mae Chan Wittayakhom school by school administrators, teachers, students and student's parents. The study instrument were questionnaires with 5 rating scale by Index of item Objectives Congruence (IOC) between the question and the content of 0.67–1.00 and by using Alpha Coefficient to get reliability level of the questionnaire equals to 0.99, using CIPP evaluation model; context, output, processes and product. The statistical treatment use percentage, mean and standard deviation. The results of the study were as follow: The evaluation of OBEC Career Program in school under the secondary education service area office 36, Chiang Rai reveals that the overall aspects were at the higher than standards. 1) Context reveals that the overall aspects were at the higher than standards and pass the evaluation criteria. 2) Output reveals that the overall aspects were at the higher than standards and pass the evaluation criteria. 3) Process reveals that the overall aspects were at the higher than standards and pass the evaluation criteria. 4) Product reveals that the overall aspects were at the higher than standards and pass the evaluation criteria.

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงด้วยดีโดยได้รับความกรุณาอย่างยิ่งจาก ท่าน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธิดาวัลย์ อุ๋นกอง อาจารย์ที่ปรึกษาและกรรมการทุกท่าน ที่ได้ให้ คำแนะนำ คำปรึกษา ตลอดจนตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ช่วยให้การค้นคว้าแบบอิสระนี้ มีความถูกต้องสมบูรณ์ รวมทั้ง คณะอาจารย์สาขาการบริหารการศึกษาที่ได้กรุณาส่งเสริม สนับสนุนให้ความรู้แก่ผู้วิจัยและเป็นกำลังใจจนสำเร็จการศึกษา ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ไว้ ณ ที่นี้

ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สันติ บุรณะชาติ อาจารย์ประจำสาขาการบริหาร การศึกษา วิทยาลัยการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา ดร.ศุภโชค ปิยะสันต์ ผู้อำนวยการ ชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านห้วยไร่สามัคคี และนางชุตติวรรณ บุญศรี ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนแม่สายประสิทธิ์ศาสตร์ ที่ได้กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ และให้ ข้อเสนอแนะ เพื่อปรับปรุงให้ดียิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณ ผู้บริหารการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา ข้าราชการครูและบุคลากร ทางการศึกษา ผู้ปกครองนักเรียนและนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 และโรงเรียนสรรพวิทยาส์ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ อำนวยความสะดวก และให้ความ ร่วมมือเป็นอย่างยิ่งในการเก็บข้อมูลและตอบแบบสอบถาม จนทำให้การศึกษาในครั้งนี้มีความ สมบูรณ์และมีคุณค่า

ขอขอบพระคุณ บิดา มารดา คุณย่า ญาติพี่น้อง ตลอดจนเพื่อน ๆ ที่ดี ที่คอยให้ กำลังใจ ที่คอยสนับสนุนสิ่งต่าง ๆ อีกทั้งยังเป็นแรงผลักดันในการเรียนในครั้งนี้อีกด้วย

ขอบคุณในความอดทนสู้ภัยวิริยะและความพยายามตั้งใจของข้าพเจ้าเอง ที่มีความมุ่งมั่น ตั้งใจเอาชนะอุปสรรคต่าง ๆ เพื่อที่จะสำเร็จการศึกษาอย่างภาคภูมิใจ

หากการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองเรื่องนี้มีคุณค่า และก่อให้เกิดประโยชน์ต่อวงการการศึกษา คุณค่าและประโยชน์เหล่านั้น ขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณของบิดา มารดา ครูอาจารย์ทุกท่าน ที่ได้อบรมสั่งสอน และประสิทธิ์ประสาทความรู้แก่ผู้วิจัยด้วยเทอญ

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ญ
บทที่ 1.....	1
บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของวิจัย.....	5
ขอบเขตของการวิจัย.....	5
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	6
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย.....	7
บทที่ 2.....	9
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	9
แนวคิด ทฤษฎี และหลักการที่เกี่ยวข้องกับการประเมินโครงการ.....	10
การบริหารโครงการ.....	20
แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579.....	25
โครงการห้องเรียนอาชีพ ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 จังหวัดเชียงราย.....	29
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	33
บทที่ 3.....	46

วิธีการดำเนินการวิจัย.....	46
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	46
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	48
การสร้างเครื่องมือและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ	49
การเก็บรวบรวมข้อมูล	50
การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้.....	50
บทที่ 4	56
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	56
ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	56
ผลการวิเคราะห์การประเมินโครงการ 4 ด้านของโครงการ	58
ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการเปรียบเทียบการประเมินสมรรถนะวิชาชีพของนักเรียนก่อนเข้า ร่วมโครงการและหลังเข้าร่วมโครงการ	65
บทที่ 5	69
บทสรุป	69
สรุปผลการวิจัย	69
อภิปรายผลการวิจัย.....	70
ข้อเสนอแนะ.....	74
บรรณานุกรม	76
ภาคผนวก	81
ภาคผนวก ก รายนามผู้เชี่ยวชาญ.....	82
ภาคผนวก ข เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	83
ภาคผนวก ค การหาค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถาม	94
ภาคผนวก ง การหาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ.....	99
ประวัติผู้วิจัย	101

สารบัญตาราง

หน้า

ตาราง 1 แสดงประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	47
ตาราง 2 แสดงกรอบแนวคิดการประเมินโครงการห้องเรียนอาชีพ ของสถานศึกษาสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 จังหวัดเชียงราย.....	52
ตาราง 3 แสดงจำนวนและร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม เพศ ระดับ การศึกษา และช่วงอายุ	56
ตาราง 4 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลผลการประเมินโครงการ ห้องเรียนอาชีพ ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 จังหวัดเชียงราย.....	58
ตาราง 5 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลผลความสอดคล้องด้านสภาวะ แวดล้อมของโครงการ ทำการเก็บข้อมูลจากครูและผู้บริหารสถานศึกษา	59
ตาราง 6 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลผลความเหมาะสมและความ พอเพียงของปัจจัยเบื้องต้นในการดำเนินโครงการ	60
ตาราง 7 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลผลความเหมาะสมของ กระบวนการเกี่ยวกับการดำเนินโครงการ.....	62
ตาราง 8 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลผลความพึงพอใจการประเมินผล ผลิตของโครงการ	64
ตาราง 9 แสดงผลการเปรียบเทียบการประเมินสมรรถนะวิชาชีพของนักเรียนก่อนเข้าร่วม โครงการและหลังเข้าร่วมโครงการ.....	65

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

พระบรมราชโองการด้านการศึกษาของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช รัชกาลที่ 9 และพระบรมราชโองการด้านการศึกษาของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร ในหลวงรัชกาลที่ 10 ความตอนหนึ่งในพระราชดำรัสเนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษาพรษาวันที่ 4 ธันวาคม 2546 “...ต้องพัฒนาอาชีพความเป็นอยู่ของประชาชนเป็นอาชีพไม่ใช่เพียงแต่ปลูกผัก ถั่ว งา ให้หลานเฝ้าแต่เป็นเรื่องของความอยู่ดีกินดี ความรู้การศึกษาที่กล่าวว่า ต้องช่วยให้การศึกษาดีขึ้น เพราะถ้าการศึกษาไม่ดีคนไม่สามารถทำงานการศึกษาต้องได้ทุกระดับ ถ้าพูดถึงระดับสูง หมายความว่านักวิทยาศาสตร์ชั้นสูง ถ้าไม่มีการเรียนชั้นประถม อนุบาล ไม่มีทางที่จะให้คนไทยขึ้นไปเรียนชั้นสูง หรือเรียนชั้นสูงไม่ดี ซึ่งเดี๋ยวนี้ก็ยังไม่ดี เพราะชั้นสูงนั้นต้องมีรากฐานจากชั้นต่ำ ถ้าไม่มีเรียนชั้นสูงไม่รู้เรื่อง ...” ซึ่งองค์มนตรี 3 ท่านประกอบด้วย พลเอกสุรยุทธ์ จุลานนท์ ศาสตราจารย์เกียรติคุณ นายแพทย์เกษม วัฒนชัย และพลเอกดาวพงษ์ รัตนสุวรรณ ได้น้อมนำพระราชกระแสรับสั่ง สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 10 เรื่องการศึกษามาแจ้งให้ผู้บริหารระดับสูงของกระทรวงศึกษาทราบเมื่อวันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2560 จากพระบรมราชโองการของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ในหลวงรัชกาลที่ 9 กระทรวงศึกษาธิการได้น้อมนำและมอบเป็นนโยบายเพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติแก่หน่วยงานในสังกัด และการที่คณะรัฐมนตรีได้เข้าเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร เพื่อถวายสัตย์ปฏิญาณตนก่อนเข้ารับหน้าที่รัฐมนตรีนั้น พระองค์ทรงขอให้ผู้บริหารทุกคนสืบสานสืบสานพระราชปณิธานด้านการศึกษาของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มาขับเคลื่อนงานด้านการศึกษาให้เกิดเป็นรูปธรรม เพราะพระราชปณิธานของพระองค์ท่านถือเป็นพรอันสูงสุด รวมทั้งพระบรมราชโองการด้านการศึกษาของสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร ของในหลวงรัชกาลที่ 10 ที่พระองค์ทรงมอบเป็นพระบรมราชโองการด้านศึกษามีใจความสำคัญว่า “...การศึกษามุ่งสร้างพื้นฐานให้แก่ผู้เรียนคือ 1) ส่งเสริมให้นักเรียนมีทัศนคติที่ถูกต้อง 2) การศึกษาต้องมุ่งสร้างพื้นฐานหรืออุปนิสัยที่มั่นคงเข้มแข็ง อาทิ การสร้างบุคลิกและอุปนิสัยที่ดีงาม (Character Education) 3) ส่งเสริมการมีอาชีพ-มีงานทำ...”

กระทรวงศึกษาธิการได้น้อมนำและมอบเป็น นโยบายในการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา รวมทั้งได้น้อมนำและยึดมั่นหลักคิดของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มาใช้ในการทำงานที่จะใช้ปฏิสัมพันธ์ทางสังคมในการบริหารการศึกษา มีการบูรณาการและการเชื่อมโยงในกระทรวงศึกษาธิการ โดยดำเนินการตามแผนยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ 20 ปี ภายใต้วิสัยทัศน์ “ประเทศมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง” ซึ่งได้กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญโดยมียุทธศาสตร์ด้านการศึกษาที่จะดำเนินการ 6 ด้าน คือ 1) ด้านความมั่นคง 2) ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน 3) ด้านการลงทุนในทรัพยากรมนุษย์ 4) ด้านการสร้างโอกาสความเสมอภาคและลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม 5) ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม 6) ด้านการด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ (สำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย, 2560, หน้า 1)

ปัญหาการขาดแคลนแรงงานการเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ รวมถึงการเปลี่ยนโครงสร้างทางเศรษฐกิจของประเทศไทยที่ผ่านจากภาคเกษตรกรรมไปสู่ภาคอุตสาหกรรมและบริการมากขึ้น ตลอดจนนโยบายของรัฐบาลในการพัฒนาเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ เพื่อส่งเสริมให้เกิดการลงทุนนั้น มีผลกระทบต่อการทำงานของประชาชนซึ่งเป็นเรื่องท้าทายอย่างยิ่ง ของกลุ่มการจัดหางานในการดำเนินการเพื่อส่งเสริมให้ประชาชนมีงานทำมีอาชีพมีรายได้ อย่างมั่นคงและยั่งยืน ท่ามกลางสภาวะการณ์ที่ประเทศเผชิญอยู่ กรมการจัดหางานโดยกองส่งเสริมการมีงานทำต้องปรับบทบาทในการส่งเสริมให้ประชาชนมีงานทำมีรายได้โดยการทำงานร่วมกับภาคีเครือข่ายเพื่อส่งเสริมให้ประชาชนมีงานทำ ทั้งในระบบหรือการประกอบอาชีพอิสระในรูปแบบที่หลากหลายตามกลุ่มอายุและแรงงานเฉพาะกลุ่มจึงได้จัดทำยุทธศาสตร์เพื่อส่งเสริมการมีงานทำ พ.ศ. 2560-2564 ขึ้นให้สอดคล้องกับช่วงเวลาของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 ที่ยึดกรอบยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี มาเป็นกรอบในการกำหนดเป้าหมายที่จะบรรลุในห้าปีแรก แผนแม่บทด้านแรงงานและแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศไทยช่วงที่หนึ่งพ.ศ. 2560-2564 ยุทธศาสตร์เพื่อส่งเสริมการมีงานทำนี้เป็นกลไกหนึ่งในการขับเคลื่อนการส่งเสริมให้ประชาชนมีงานทำอย่างมั่นคงและยั่งยืน โดยจะเป็นกรอบดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการมีงานทำให้ประชาชนของหน่วยงานต่าง ๆ ทุกภาคส่วนให้เกิดการบูรณาการทำงานร่วมกันลดความซ้ำซ้อนและเกิดประโยชน์สูงสุดหรือดำเนินงานไปในทางเดียวกัน เพื่อบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ คนไทยมีงานทำ ทำงานอย่างมั่นคงตามมาตรฐานสากลและมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นและกรมการจัดหางานได้พิจารณาเห็นชอบยุทธศาสตร์เพื่อการส่งเสริมมีงานทำ การจัดยุทธศาสตร์เพื่อ

ส่งเสริมการมีงานทำพ.ศ. 2560-2564 ได้พิจารณาถึงความเชื่อมโยงกับกฎหมายยุทธศาสตร์ และแผนพัฒนาต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องได้แก่ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 ยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี พ.ศ. 2560-2579 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 พ.ศ. 2560-2564 แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบสุขภาพของประเทศไทย พ.ศ. 2560-2579 แผนแม่บทด้านแรงงาน พ.ศ. 2560-2579 และแผนยุทธศาสตร์เฉพาะด้าน เช่น แผนพัฒนาแม่บทอุตสาหกรรมไทย แผนการศึกษาชาติ แผนผู้สูงอายุแห่งชาติ แผนพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม โดยกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์หลัก ยุทธศาสตร์ กลยุทธ์และแนวทางการดำเนินงาน (วิซุลดา เจนเกียรติฟู, 2560, หน้า1)

นโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ ที่เน้นการจัดการศึกษาเพื่อการมีอาชีพ มีรายได้ และมีงานทำ โดยมีเป้าหมายในการเตรียมความพร้อมของประเทศไทยในทุก ๆ ด้าน เพื่อให้สามารถก้าวสู่ประชาคมอาเซียนและประชาคมโลกได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงกำหนดให้หน่วยงาน และสถานศึกษาแต่ละแห่งศึกษา วิเคราะห์ศักยภาพของตนเองในแต่ละพื้นที่ เพื่อจัดการศึกษาในระดับพื้นที่ (Area Based) และพัฒนากลุ่มอาชีพใหม่ ให้มีศักยภาพและสามารถแข่งขันได้ในภูมิภาคหลักของโลก โดยนโยบายดังกล่าวต้องการให้เกิดการบูรณาการ (Integration) ในการจัดการศึกษาทุกระดับตามศักยภาพของแต่ละพื้นที่ โดยให้ทุกองค์กรและหน่วยงานทุกภาคส่วนในระดับพื้นที่ (จังหวัด) ทั้งภาคการศึกษา ภาคธุรกิจ ผู้ประกอบการ รายใหญ่ รายย่อย ร่วมเป็นภาคีเครือข่ายในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ไปพร้อม ๆ กัน โดยเน้นให้การศึกษาเป็นรากฐานของการพัฒนาคน พัฒนางาน และสร้างอาชีพเพื่อความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจ โดยให้สอดคล้องกับศักยภาพของแต่ละพื้นที่ ซึ่งจะเป็นตัวกำหนดความเป็นเลิศทางด้านกลุ่มอาชีพหลัก เพื่อตอบสนองนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ สำนักงาน กศน. ได้ปรับเปลี่ยนการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพ โดยจัดให้มีศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน ใช้สถานศึกษา กศน. และกศน. ตำบลหรือแขวง เป็นฐานการจัดกิจกรรมให้แก่ประชาชนกลุ่มเป้าหมายในพื้นที่บริการ สำนักงาน กศน. จังหวัดจัดทำเวทีประชาคมในระดับจังหวัด เพื่อกำหนดกรอบอาชีพของจังหวัด จากนั้น สถานศึกษาจึงจัดทำเวทีประชาคมในระดับอำเภอ โดยการวิเคราะห์ศักยภาพของตนเอง และพื้นที่ นำข้อมูลความต้องการด้านอาชีพของทุกตำบล และภูมิปัญญาท้องถิ่น มาพิจารณาร่วมกับกรอบอาชีพของจังหวัด เพื่อกำหนดเป็นกรอบอาชีพของอำเภอ การพัฒนาหลักสูตรต้องสอดคล้องกับกลุ่มอาชีพใหม่ คือ หลักสูตรกลุ่มอาชีพ เกษตรกรรม อุตสาหกรรมพาณิชยกรรมและบริการ ความคิดสร้างสรรค์ และอาชีพเฉพาะทาง โดยการพัฒนาเนื้อหาสาระที่มีองค์ความรู้ครบวงจร ประกอบด้วย โครงสร้างของหลักสูตร 4 ตอน คือ ช่องทางการประกอบอาชีพ ทักษะการประกอบอาชีพ การบริหารจัดการและการ

จัดทำโครงการประกอบอาชีพ เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ทักษะและมีความมั่นใจในการประกอบอาชีพ การจัดการกระบวนการเรียนการสอน มีการเรียนรู้ทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติ ในส่วนของการฝึกปฏิบัติ เน้นการฝึกปฏิบัติจริงเพื่อให้ผู้เรียนเกิดทักษะในด้านอาชีพ รวมทั้งการเรียนหรือศึกษาดูงานในสถานประกอบการจริง เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจและมองเห็นช่องทางการประกอบอาชีพนั้นอย่างครบวงจร วิทยากรที่จัดการเรียนการสอน เป็นผู้ที่มีความรู้ ความชำนาญ ในอาชีพ หรือเป็นผู้ที่ประกอบการในอาชีพนั้น ๆ ในการศึกษาดูงาน ได้จัดทำแบบสรุปการศึกษาดูงานให้ผู้เรียนบันทึกข้อมูลการเรียนรู้ที่ได้จากการฟังบรรยาย การซักถาม หรือการสังเกตการประกอบอาชีพในสภาพจริง ตลอดจนข้อคิดเห็นจากการอภิปรายแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกัน การวัดและประเมินผล ผู้สำเร็จการศึกษา จะต้องมีความรู้พื้นฐานทางวิชาการตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร มีทักษะความชำนาญทางด้านวิชาชีพ มีทักษะการทำงาน รวมไปถึงทักษะของการเป็นผู้ประกอบการเพื่อความสามารถในการสร้างงานและสร้างอาชีพใหม่ โดยไม่ลืมทักษะชีวิตและเรื่องของคุณธรรมและจริยธรรมด้วย (สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย, 2555, หน้า 1-2)

พล.อ.สุรเชษฐ์ ชัยวงศ์ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ พร้อมด้วย พล.อ.สุทัศน์ กาญจนานนท์กุล และ พล.ต.ต.ธัมมศักดิ์ วาสะศิริ ที่ปรึกษารัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ, นายประชาคม จันทรชิต รองเลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ลงพื้นที่ติดตามการจัดการเรียนการสอนโครงการ "ห้องเรียนอาชีพ" ในพื้นที่ 3 อำเภอชายแดนภาคใต้ คือ อำเภอเบตง อำเภอสุดิริน และอำเภอแว้ง ในครั้งนี้ พล.อ.สุรเชษฐ์ ชัยวงศ์ ได้กล่าวว่า จากการที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) ได้ดำเนิน "โครงการห้องเรียนอาชีพ (OBEC Career Program)" ปีการศึกษา 2560 เพื่อต้องการส่งเสริมสนับสนุนให้นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีความถนัดและความสนใจต้องการจะเรียนต่อสายอาชีพได้รับการพัฒนา โดยเน้นการฝึกทักษะประสบการณ์เพื่อเตรียมตัวเข้าสู่อาชีพเรียนจบแล้วมีอาชีพรองรับทันที สามารถสร้างอาชีพให้สอดคล้องกับศักยภาพในพื้นที่ได้ โดยในปีแรกเริ่มต้น 6 โรงเรียน ในพื้นที่โครงการเมืองต้นแบบสามเหลี่ยมมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน (นราธิวาส ยะลา และปัตตานี) จำนวน 3 โรงเรียน คือ โรงเรียนเบตง "วีระราษฎร์ประสาน" จังหวัดยะลา, โรงเรียนเวียงสุวรรณวิทยาคม จังหวัดนราธิวาส, โรงเรียนราชมนิรั้งสุภะ จังหวัดปัตตานี และจังหวัดในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ (เชียงราย ตาก) อีก 3 โรงเรียนคือ โรงเรียนแม่สาย ประสิทธิ์ศาสตร์ จังหวัดเชียงราย, โรงเรียนแม่จันวิทยาคม จังหวัดเชียงราย, โรงเรียนสรรพวิทยาคม จังหวัดตาก ทั้งนี้ แต่ละโรงเรียนได้มีการประสานงานและวางแผนการจัดการเรียนการสอนห้องเรียนอาชีพ ร่วมกับสถานศึกษาอาชีวศึกษาในแต่ละพื้นที่ โดยมีการส่งเสริม

ความรู้พื้นฐานทางการบริหารจัดการ การบริหารธุรกิจขั้นพื้นฐาน (Basic Modern Business Administrative: BMBA) ทักษะอาชีพที่สนใจ และสอดคล้องกับบริบทในพื้นที่ เดิม กระบวนการแนะแนวแบบเข้ม และการเพิ่มพูนประสบการณ์ด้วยการฝึกงานจริงในช่วงปิดภาคเรียน ควบคู่ไปกับการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมที่ดี เมื่อผู้เรียนสำเร็จการศึกษา ผู้เรียนจะได้รับวุฒิการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย และวุฒิการศึกษาตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ใน 9 สาขา ได้แก่ คอมพิวเตอร์ธุรกิจ การบัญชี คหกรรม การโรงแรม ช่างไฟฟ้ากำลัง ช่างก่อสร้าง พืชศาสตร์ อุตสาหกรรมเกษตร และช่างเชื่อมโลหะ ซึ่งได้มีการลงนามความร่วมมือระหว่าง สพฐ. กับสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (สอศ.) ไปแล้วเมื่อวันที่ 1 มิถุนายนที่ผ่านมา ณ หอประชุมโรงเรียนราชมนูรังษฤษฎ์ อำเภอโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี (บัลลังก์ โรหิตเสถียร, 2560)

จากเหตุผลที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยซึ่งมีหน้าที่เป็นหัวหน้าโครงการห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่สายประสิทธิศาสตร์ และมีส่วนในการจัดการศึกษาในโครงการนี้ จึงมีความสนใจ และมีความต้องการที่จะประเมินโครงการห้องเรียนอาชีพ ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 จังหวัดเชียงราย เพื่อจะได้ทราบผลการประเมินโครงการห้องเรียนอาชีพ และนำผลการประเมินนั้น รายงานต่อผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง เพื่อปรับปรุงแก้ไขการดำเนินโครงการหรือยุติโครงการ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลให้ดียิ่งขึ้นไป

วัตถุประสงค์ของวิจัย

เพื่อประเมินโครงการห้องเรียนอาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 จังหวัดเชียงราย

ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตด้านเนื้อหา

ขอบเขตด้านเนื้อหาผู้วิจัยได้ประยุกต์ใช้ รูปแบบการประเมิน CIPP Model ของ สตีฟเฟิลปีม (พิสนุ พงศ์ศรี, 2549, หน้า 84-86) ซึ่งจะประเมินใน 4 ด้าน ประกอบด้วย

การประเมินด้านสถานะแวดล้อม (Context Evaluation) เป็นการประเมินความสอดคล้องของหลักการและเหตุผล วัตถุประสงค์ เป้าหมายของโครงการกับนโยบาย วิสัยทัศน์ เป้าหมายของโรงเรียน

การประเมินด้านปัจจัยเบื้องต้น (Input Evaluation) เป็นการประเมินความเหมาะสม และเพียงพอของปัจจัยเบื้องต้น ได้แก่ บุคลากร งบประมาณ ทรัพยากร และการบริหารจัดการ

การประเมินด้านกระบวนการ (Process Evaluation) เป็นการประเมินความเหมาะสมของกระบวนการเกี่ยวกับโครงการ ได้แก่ การวางแผน การดำเนินงาน การตรวจสอบและการปรับปรุงแก้ไข

การประเมินด้านผลผลิต (Product Evaluation) เป็นการประเมินความเหมาะสมของคุณภาพผลผลิตของโครงการ ได้แก่ 1) ความพึงพอใจต่อโครงการฯ ของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับโครงการฯ 2) สมรรถนะวิชาชีพของนักเรียนในโครงการฯ

ขอบเขตด้านประชากร

ประชากร ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบโครงการห้องเรียนอาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 จังหวัดเชียงราย จาก 2 โรงเรียน คือ โรงเรียนแม่สายประสิทธิ์ศาสตร์ และโรงเรียนแม่จันวิทยาคม จำนวน 866 คน

กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบโครงการ นักเรียนและผู้ปกครองนักเรียน ที่เข้าร่วมโครงการห้องเรียนอาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 จังหวัดเชียงราย จาก 2 โรงเรียน คือ โรงเรียนแม่สายประสิทธิ์ศาสตร์ และโรงเรียนแม่จันวิทยาคม จำนวน 270 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีการกำหนดขนาดตัวอย่างจากการเปิดตารางสำเร็จของ เครีจซี และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970, p. 608) จากนั้นใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling)

ประเด็นที่ประเมิน

การประเมินโครงการห้องเรียนอาชีพ ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 จังหวัดเชียงราย ทั้ง 4 ด้าน

1. การประเมินด้านสภาวะแวดล้อม
2. การประเมินด้านปัจจัยเบื้องต้น
3. การประเมินด้านกระบวนการ
4. การประเมินด้านผลผลิต

นิยามศัพท์เฉพาะ

การประเมินโครงการ หมายถึง การพิจารณาและวัดค่าการปฏิบัติงานเกี่ยวกับองค์ประกอบต่าง ๆ ของโครงการห้องเรียนอาชีพ ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 จังหวัดเชียงราย ตามรูปแบบ การประเมินแบบ CIPP Model

โครงการห้องเรียนอาชีพ หมายถึง โครงการห้องเรียนอาชีพของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 จังหวัดเชียงราย (โรงเรียนแม่สายประสิทธิ์ศาสตร์ และโรงเรียนแม่จันวิทยาคม) ที่จัดขึ้นเพื่อมุ่งเน้นการจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมสมรรถนะวิชาชีพของนักเรียนที่มีความสนใจด้านอาชีพ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 เริ่มตั้งแต่ปีการศึกษา 2560

การประเมินด้านสภาวะแวดล้อมของโครงการ หมายถึง หลักการและเหตุผล วัตถุประสงค์เป้าหมายของโครงการกับนโยบาย วิสัยทัศน์ เป้าหมายของโครงการห้องเรียนอาชีพ ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 จังหวัดเชียงราย

การประเมินด้านปัจจัยเบื้องต้นของโครงการ หมายถึง บุคลากร งบประมาณ ทรัพยากร และการบริหารจัดการของโครงการห้องเรียนอาชีพ ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 จังหวัดเชียงราย

การประเมินด้านกระบวนการดำเนินการของโครงการ หมายถึง การวางแผน การดำเนินงาน การตรวจสอบและการปรับปรุงแก้ไข การดำเนินงานของโครงการห้องเรียนอาชีพ ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 จังหวัดเชียงราย

การประเมินด้านผลผลิตของโครงการ หมายถึง สมรรถนะวิชาชีพของนักเรียนในโครงการห้องเรียนอาชีพ ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 จังหวัดเชียงราย และความพึงพอใจของนักเรียนและผู้ปกครองนักเรียน โครงการห้องเรียนอาชีพ ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 จังหวัดเชียงราย ปีการศึกษา 2562

สมรรถนะวิชาชีพ หมายถึง นักเรียนต้องมีความรู้พื้นฐานทางวิชาการตาม วัตถุประสงค์ของหลักสูตร มีทักษะความชำนาญทางด้านวิชาชีพ มีทักษะการทำงาน รวมไปถึงทักษะของการเป็นผู้ประกอบการเพื่อความสามารถในการสร้างงานและสร้างอาชีพใหม่ โดยมีทักษะชีวิตและคุณธรรมและจริยธรรม

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย

1. ได้ทราบความสอดคล้องของหลักการและเหตุผล วัตถุประสงค์ เป้าหมายของโครงการกับนโยบาย วิสัยทัศน์ เป้าหมายของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 จังหวัดเชียงราย

2. ได้ทราบความเหมาะสมและความพอเพียงของปัจจัยเบื้องต้น ได้แก่ บุคลากร งบประมาณ ทรัพยากร และการบริหารจัดการ เพื่อเสนอต่อผู้บริหารที่รับผิดชอบโครงการ ห้องเรียนอาชีพ

3. ได้ทราบความเหมาะสมของกระบวนการเกี่ยวกับการดำเนินโครงการ ได้แก่ การวางแผน การดำเนินงาน การตรวจสอบ และการปรับปรุงแก้ไข เพื่อนำไปเป็นแนวทางพัฒนาโครงการห้องเรียนอาชีพ

4. ได้ทราบความเหมาะสมของคุณภาพผลผลิตของโครงการ ได้แก่ ความพึงพอใจต่อโครงการฯ ของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับโครงการฯ และสมรรถนะวิชาชีพของนักเรียนในโครงการฯ เพื่อนำไปเป็นแนวทางพัฒนาโครงการห้องเรียนอาชีพ ต่อไป

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง การประเมินโครงการห้องเรียนอาชีพ ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 จังหวัดเชียงราย ในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. แนวคิด ทฤษฎี และหลักการที่เกี่ยวข้องกับการประเมินโครงการ

- 1.1 ความหมายของโครงการ
- 1.2 แนวคิดเกี่ยวกับการประเมินโครงการ
- 1.3 ความหมายของการประเมินโครงการ
- 1.4 วัตถุประสงค์ของการประเมินโครงการ
- 1.5 แนวคิดและรูปแบบของการประเมินโครงการ
- 1.6 ประเภทของการประเมินโครงการ
- 1.7 รูปแบบการประเมิน

2. การบริหารโครงการ

- 2.1 การกำหนดโครงการ
- 2.2 การเตรียมจัดทำโครงการ
- 2.3 การคัดเลือกโครงการ
- 2.4 การวางแผนโครงการ
- 2.5 การดำเนินโครงการ
- 2.6 การควบคุมโครงการ
- 2.7 การประเมินโครงการ
- 2.8 การยุติหรือปิดโครงการ

3. แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560–2579

- 3.1 วิสัยทัศน์ จุดมุ่งหมาย เป้าหมาย ตัวชี้วัด และยุทธศาสตร์ของแผนการศึกษาแห่งชาติ
- 3.2 การจัดการศึกษาเพื่อความมั่นคงของสังคมและประเทศชาติ
- 3.3 การผลิตและพัฒนากำลังคน การวิจัย และนวัตกรรม เพื่อสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

4. โครงการห้องเรียนอาชีพ ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษา เขต 36 จังหวัดเชียงราย
 - 4.1 ที่มาและหลักการ
 - 4.2 วัตถุประสงค์ของโครงการ
 - 4.3 ด้านปริมาณ
 - 4.4 เป้าหมาย
 - 4.5 ด้านสถานะแวดล้อมของโครงการ
 - 4.6 ด้านปัจจัยนำเข้าของโครงการ
 - 4.6 ด้านกระบวนการดำเนินโครงการ
 - 4.7 ด้านผลผลิตของโครงการ
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
6. กรอบแนวคิดการวิจัย

แนวคิด ทฤษฎี และหลักการที่เกี่ยวข้องกับการประเมินโครงการ

ความหมายของโครงการ

พิชิต ฤทธิ์จรรยา (2557, หน้า 2) ได้ให้ความหมายของโครงการไว้ว่า การกำหนดแนวทางในการแก้ไขปัญหาหรือพัฒนางานที่มีวัตถุประสงค์เด่นชัดมีกิจกรรมที่ทำให้บรรลุวัตถุประสงค์อย่างเหมาะสมมีการจัดสรรทรัพยากรอย่างประหยัดและมีประสิทธิภาพมีเวลาเริ่มต้นและสิ้นสุดของงานโครงการประกอบด้วยกิจกรรมต่าง ๆ ที่มีความสัมพันธ์กัน และมีเป้าหมายเดียวกัน

พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 (ราชบัณฑิตยสถาน, 2542, หน้า 270) ได้ให้ความหมายของโครงการว่าไว้ แผนหรือเค้าโครงตามที่ได้กำหนดไว้

พิสนุ พงศ์ศรี (2550, หน้า 34) ได้ให้ความหมายของโครงการไว้ว่า โครงการจะมีลักษณะเฉพาะที่จัดทำขึ้นเพื่อเสริมการดำเนินงานในสภาพปกติ โดยมีจุดหมาย เป้าหมาย กิจกรรม และระยะเวลาสิ้นสุดที่แน่นอน และจะไม่ทำอีกเว้นแต่มีการปรับให้ต่างจากเดิม ดังนั้นโครงการไม่ใช่งานประจำตามปกติที่มีลักษณะเป็นโปรแกรมที่กำหนดไว้ตลอด แต่จะช่วยเสริมงานปกติให้บรรลุจุดมุ่งหมายได้ และสอดคล้องกับ โสภา แซ่ลี (2557, หน้า 8) กล่าวว่าโครงการ หมายถึง แผนหรือแนวทางในการดำเนินงานกิจกรรมที่กำหนดไว้ให้ประสบผลสำเร็จ มีระยะเวลาในการดำเนินงานที่ชัดเจน มีผู้รับผิดชอบให้โครงการดำเนินไปตามกิจกรรมที่กำหนดไว้ให้บรรลุวัตถุประสงค์

สรุปได้ว่า โครงการ หมายถึง แผนการกำหนดกิจกรรมที่มีวิธีการระยะเวลาในการดำเนินการอย่างชัดเจน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายตามความต้องการของหน่วยงานนั้น

แนวคิดเกี่ยวกับการประเมินโครงการ

เชาวิ อินเีย (2553, หน้า 1) การทำงานให้ประสบความสำเร็จนั้น นอกจากมีเป้าหมายและการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ตามที่กำหนดไว้แล้วอย่างเคร่งครัด กิจกรรมหนึ่งที่มีความสำคัญและขาดไม่ได้คือ การประเมิน ซึ่งจะช่วยให้ทราบผลการดำเนินงานว่าบรรลุวัตถุประสงค์หรือไม่ ควรจะปรับปรุงขั้นตอนของกิจกรรมในขั้นตอนใด หรือควรจะยุติล้มเลิกโครงการก่อนที่จะทำให้เกิดความเสียหายต่อหน่วยงาน องค์กร และประเทศชาติ นอกจากนี้ในปัจจุบันเป็นยุคข้อมูลข่าวสารโลกไร้พรมแดน การเปิดเผยข้อมูลการทำงานต่อสาธารณชนเป็นสิ่งจำเป็น การประเมินจะช่วยทำให้ทราบจุดอ่อน จุดแข็ง จุดที่ควรต้องพัฒนาจึงทำให้หน่วยงานองค์กรต่าง ๆ สามารถปรับปรุง พัฒนางานของตนเองให้ก้าวหน้าทันสมัยและทันต่อการเปลี่ยนแปลงที่เข้ามาอย่างรวดเร็วได้

ความหมายของการประเมินโครงการ

กนกอร เอี่ยมสะอาด และคณะ (2547, หน้า 30) ได้กล่าวไว้ว่า ความสำคัญของการประเมินโครงการนั้นจะช่วยชี้ให้เห็นและทำให้ทราบว่าประสงค หรือการดำเนินการนั้นเหมาะสม บรรลุวัตถุประสงค์เพียงใด ซึ่งเป็นการตรวจสอบผลสัมฤทธิ์ของโครงการ เป็นการลดความสูญเปล่าในการใช้ทรัพยากร ทำให้เกิดขวัญและกำลังใจแก่ผู้ปฏิบัติ ทำให้ได้ข้อมูลสารสนเทศในแง่มุมต่าง ๆ จากผลการประเมิน และใช้เป็นแนวทางในการกำหนดวิธีการและปรับปรุงโครงการรวมถึงการตัดสินใจที่จะดำเนินการโครงการในอนาคตต่อไป

กนกอร ศิลปะวิโรจน์ (2557, หน้า 9) ได้กล่าวไว้ว่า การประเมินโครงการเป็นกระบวนการรวบรวมข้อมูลสารสนเทศที่เกี่ยวกับโครงการใดโครงการหนึ่ง โดยมีการรวบรวมข้อมูลและวิธีการศึกษาอย่างเป็นระบบ เพื่อประเมินค่าหรือตัดสินว่าโครงการนั้น ๆ บรรลุวัตถุประสงค์หรือไม่ และมีคุณภาพเพียงมากน้อยเพียงใด

กมลานันท์ บุญกล้า (2559, หน้า 47) ได้กล่าวไว้ว่า การประเมินโครงการ หมายถึง การเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อให้ได้สารสนเทศด้านต่าง ๆ แล้วนำมาพิจารณาตัดสินโครงการในแต่ละระยะโดยนำสารสนเทศที่ได้ไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้เพื่อประกอบการตัดสินใจว่าควรจะดำเนินการต่อหรือปรับเปลี่ยน ปรับปรุง ขยายผลระงับหรือยกเลิกโครงการ เป็นต้น

ชนิษฐา แก้วสุข (2542, หน้า 14) ได้กล่าวไว้ว่า การประเมินโครงการ หมายถึง การพิจารณาตรวจสอบประสิทธิภาพในการดำเนินงาน และตรวจสอบประสิทธิภาพของโครงการ ว่ามีคุณค่าเหมาะสมหรือไม่ เพื่อเป็นแนวทางในการตัดสินใจปรับปรุงและพัฒนาโครงการต่อไป

จิราพร รัตนกุล (2549, หน้า 14) ได้กล่าวไว้ว่า การประเมินโครงการ เป็นกระบวนการรวบรวมข้อมูลและสารสนเทศที่จำเป็นอันจะนำไปสู่การตัดสินใจปรับปรุงและพัฒนาโครงการต่อไป รวมทั้งการแก้ไข และปรับปรุงพัฒนาตลอดจนการสร้างและกำหนดทางเลือกใหม่ในการดำเนินโครงการ ดังนั้น กิจกรรมการประเมินโครงการจึงเป็นกระบวนการรวบรวมข้อมูลและสารสนเทศที่จำเป็นที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยขั้นพื้นฐานของโครงการตลอดจนกระบวนการปฏิบัติระหว่างการดำเนินโครงการ และผลผลิตของโครงการภายใต้กิจกรรมและช่วงเวลาที่กำหนดหรือวางแผนไว้

นพรัตน์ อัจใจ (2552, หน้า 9) ได้กล่าวไว้ว่า การประเมินโครงการเป็นวิธีการหรือกระบวนการในการเก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับโครงการ ทั้งด้านวัตถุประสงค์ การดำเนินงาน และผลผลิตตามเป้าหมายของโครงการให้ออกมาเป็นข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับโครงการอย่างเป็นระบบ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพิจารณาตัดสินใจปรับปรุง แก้ไข และพัฒนาโครงการต่อไป

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 (ราชบัณฑิตยสถาน, 2542, หน้า 664) ได้ให้ความหมายของการประเมิน ว่าการประเมินหมายถึง การประมาณค่าหรือราคาเท่าที่ควรจะเป็นจริง การพิจารณาวัดค่าของกิจการใด ๆ ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

พิกุล ทิตยกุล (2552, หน้า 9) ได้กล่าวไว้ว่า การประเมินโครงการ เป็นกระบวนการศึกษาและเก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ ตีความเกี่ยวกับโครงการที่วางไว้ โดยเทียบกับเกณฑ์หรือมาตรฐานเพื่อตัดสินข้อดีหรือคุณค่า และความคุ้มค่าของโครงการ เพื่อนำผลการประเมินมาพัฒนาหรือปรับปรุงโครงการให้ดีขึ้นหรือรับรองโครงการเมื่อได้ดำเนินการเสร็จสิ้นแล้ว

พิสนุ พงศ์ศรี (2549, หน้า 4) ได้กล่าวไว้ว่า การประเมิน (Evaluation) หมายถึง กระบวนการตัดสินคุณค่าของสิ่งหนึ่งสิ่งใด โดยที่นำสารสนเทศหรือผลจากการวัดมาเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่ได้กำหนดไว้

พิชิต ฤทธิ์จรรยา (2557, หน้า 4) ได้ให้ความสำคัญ ของการประเมินโครงการว่า การประเมินโครงการช่วยให้ได้ข้อมูลสารสนเทศต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับโครงการที่นำไปใช้ในการตัดสินใจเกี่ยวกับการกำหนดโครงการ การตรวจสอบความพร้อมของทรัพยากรต่าง ๆ ที่จำเป็นต้องใช้ในการดำเนินโครงการ ตลอดจนความเป็นไปได้ในการจัดทำโครงการ ช่วยให้ทราบข้อมูลสารสนเทศที่เกี่ยวกับความก้าวหน้าปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินโครงการ ซึ่งนำมาใช้ประกอบการตัดสินใจเพื่อการปรับปรุงหรือเปลี่ยนแปลงแก้ไข การดำเนินโครงการ

ให้เป็นไปตามที่วัตถุประสงค์ ช่วยให้ได้ข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับความสำเร็จหรือความล้มเหลวของโครงการ ที่นำมาใช้ในการตัดสินใจและวินิจฉัยว่าการดำเนินโครงการควรที่จะยกเลิกหรือขยายการดำเนินโครงการต่อไป ช่วยให้ได้ข้อมูลสารสนเทศที่บ่งบอกถึงประสิทธิภาพของโครงการว่ามีความคุ้มค่ากับการลงทุนหรือไม่ และช่วยให้เกิดการเสริมแรงสร้างพลังใจให้กับผู้ปฏิบัติงานในโครงการหรือไม่ เมื่อทราบผลสำเร็จจุดเด่นหรือจุดด้อยของโครงการ โดยจะมุ่งเน้นปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินโครงการให้มีคุณภาพและมาตรฐานสูงขึ้น ซึ่งจะเกิดคุณค่าและประโยชน์สูงสุดต่อผู้รับบริการหรือหน่วยงานนั้น

เยาวดี ราชชัยกุลวิบูลย์ศรี (2546) ได้กล่าวไว้ว่า การประเมินโครงการ หมายถึง กระบวนการรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลอย่างเป็นระบบ เพื่อสรุปผลว่าโครงการนั้น ๆ ได้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมาย ว่ามีประสิทธิภาพเพียงใด

ยาใจ พรหมวงศ์ (2553, หน้า 8) ได้กล่าวไว้ว่า การประเมินโครงการ หมายถึง กระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อให้ได้สารสนเทศ และใช้ดุลยพินิจพิจารณาตัดสินคุณค่าของโครงการในทุกขั้นตอน เพื่อนำมาเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่ได้กำหนดไว้

ศึกษานิเทศก์ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพศึกษาภาคเหนือสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา (2556) ได้ให้ความสำคัญของการประเมินโครงการว่าการประเมินโครงการมีเป้าหมายหลักคือต้องการข้อมูลที่บ่งชี้ว่าโครงการที่ดำเนินการนั้นเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้หรือไม่หรือเป็นโครงการที่คุ้มค่าต่อการตัดสินใจในการดำเนินการหรือไม่ รวมถึงการศึกษาว่าในการดำเนินการโครงการมีปัญหาที่ต้องปรับปรุงเปลี่ยนแปลงหรือแก้ไขในเรื่องอะไรบ้าง และเป็นโครงการที่มีคุณค่ามากน้อยเพียงใด

ศิริชัย กาญจนวาสิ (2556) ได้กล่าวไว้ว่า การประเมินโครงการ เป็นกระบวนการตัดสินคุณค่าของสิ่งต่าง ๆ ตามเกณฑ์มาตรฐาน โดยทั่วไปการประเมินต้องอาศัยข้อมูลจากการวัดที่เป็นปรนัยแต่บางครั้งการประเมินต้องอาศัยการสังเคราะห์ข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ

สมจิต แก้วแสงขวัญ (2545, หน้า 39) ได้กล่าวไว้ว่า การประเมินโครงการ คือ กระบวนการในการเก็บรวบรวมและพิจารณา บ่งชี้ให้ทราบถึงจุดเด่นหรือจุดด้อยของโครงการอย่างมีระบบแล้วตัดสินใจว่าจะปรับปรุงแก้ไขโครงการนั้นเพื่อการดำเนินงานต่อไป หรือจะยุติการดำเนินงานโครงการนั้นเสียหรือนำข้อมูลปัญหาและอุปสรรคที่พบในการประเมินโครงการ นำไปใช้เป็นแนวทางดำเนินโครงการที่มีลักษณะที่คล้ายกันต่อไป

สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ (2553, หน้า 21) ได้กล่าวไว้ว่า การประเมิน หมายถึง กระบวนการที่ก่อให้เกิดสารสนเทศเชิงคุณค่าเพื่อช่วยให้ผู้มีอำนาจหรือผู้เกี่ยวข้องได้ตัดสินใจเลือกทางเลือกได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สรุปได้ว่า การประเมินโครงการ คือ กระบวนการตัดสินใจประเมินค่าของโครงการ การประเมินที่มีความสำคัญที่จะทำให้ทราบถึงผลของการดำเนินโครงการไปนั้น เพื่อปรับปรุงในการดำเนินการครั้งต่อไป หรือเพื่อเป็นการตัดสินใจว่าจะยุติโครงการหรือดำเนินโครงการต่อไป

วัตถุประสงค์ของการประเมินโครงการ

กนกอร ศิลปะวิโรจน์ (2557, หน้า 9-10) ได้กล่าวไว้ว่า การประเมินโครงการเป็นสิ่งที่มีความสำคัญในการบริหารโครงการ ทำให้ได้ทราบถึงข้อบกพร่อง จุดเด่น จุดด้อยของโครงการและทราบว่าโครงการบรรลุวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายมากน้อยเพียงใด ซึ่งในการประเมินโครงการมีจุดมุ่งหมายดังนี้

1. เพื่อเป็นเครื่องมือช่วยตัดสินใจว่าควรจะยุติโครงการหรือสนับสนุนให้มีการขยายผลต่อไป
2. เพื่อทราบถึงความก้าวหน้าของโครงการว่าเป็นไปตามที่กำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายหรือกฎเกณฑ์หรือมาตรฐานที่กำหนดไว้เพียงใด
3. เพื่อปรับปรุงงานเมื่อนำโครงการไปปฏิบัติแล้วพบว่าบางโครงการไม่บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ก็ควรนำโครงการนั้นมาปรับปรุงแก้ไขโดยพิจารณาว่าโครงการนั้นบกพร่องในเรื่องใด
4. เพื่อศึกษาทางเลือกโดยมีการแสวงหาทางเลือกที่ดีก่อนที่จะนำโครงการไปปฏิบัติ
5. เพื่อขยายผลในการนำโครงการไปปฏิบัติ หากการประเมินผลโครงการนั้นมีผลปรากฏว่าบรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ก็ควรจะมีการขยายผลโครงการนั้น

กนกอร เอี่ยมสะอาด และคณะ (2547, หน้า 32) ได้กล่าวไว้ว่า วัตถุประสงค์ของการประเมินผลโครงการ (Program Evaluation Purpose) หรือ จุดประสงค์ของการประเมินผลโครงการ (Program Evaluation Objective) ซึ่งหมายถึงความต้องการเกี่ยวกับการประเมินผลโครงการ ที่กำหนดได้ชัดเจนอย่างเฉพาะเจาะจงและสามารถตรวจสอบได้ ตลอดจนมีความเป็นไปได้ในความต้องการจากการทำการประเมินผลนั้น ได้สรุปวัตถุประสงค์ที่สำคัญในการทำการประเมินผลโครงการว่ามีอยู่ 3 ประการ คือ

1. เพื่อรวบรวมข้อมูลในการตัดสินใจเกี่ยวกับความเป็นไปได้ของโครงการ เมื่อมีการนำโครงการไปใช้ดำเนินการ หรือกล่าวอีกนัยหนึ่ง คือ เพื่อการตัดสินใจก่อนใช้โครงการ
2. เพื่อรวบรวมข้อมูลในการตัดสินใจปรับปรุงส่วนต่าง ๆ ของโครงการเมื่อมีการนำโครงการไปใช้ หรืออยู่ระหว่างการดำเนินโครงการ

3. เพื่อรวบรวมข้อมูลในการตัดสินใจเกี่ยวกับการขยายโครงการให้มีการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องต่อไปหรือการยุติโครงการ

สุภาพ ชีรทวีวัฒน์ (2554, หน้า 15) ได้กล่าวไว้ว่า การประเมินโครงการมีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

1. เพื่อพิจารณาถึงคุณค่าและคุณประโยชน์ของโครงการ
2. เพื่อเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพทางในการบริหารโครงการ
3. เพื่อเป็นการตรวจสอบและปรับปรุงแก้ไขการดำเนินโครงการ
4. เพื่อเป็นการวิเคราะห์ข้อดี ข้อเสีย และข้อจำกัดของโครงการ เพื่อการตัดสินใจในการสนับสนุนโครงการหรือยุติโครงการ
5. เพื่อการตรวจสอบว่าการดำเนินโครงการบรรลุวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายมากน้อยเพียงใด

ยาใจ พรหมวงศ์ (2553, หน้า 10) ได้กล่าวไว้ว่า วัตถุประสงค์ของการประเมินโครงการ คือ การตัดสินใจคุณค่าของโครงการส่วนเป้าหมายของการประเมินโครงการเพื่อปรับปรุงหรือเปลี่ยนแปลงเพื่อพัฒนาคุณค่าของโครงการ

สรุปได้ว่า วัตถุประสงค์ของการประเมินโครงการ คือ การพิจารณาและการตรวจสอบกระบวนการดำเนินโครงการตั้งแต่เริ่มโครงการจนถึงสิ้นสุดโครงการ เพื่อให้ได้ข้อมูลนำมาประกอบในการหาประสิทธิภาพและประสิทธิผลของโครงการ ว่าเป็นอย่างไรเพื่อนำไปปรับปรุง แก้ไข โครงการ หรือจะยุติโครงการต่อไป

แนวคิดและรูปแบบของการประเมินโครงการ

สุภาพ ชีรทวีวัฒน์ (2554, หน้า 24) ได้กล่าวไว้ว่า “รูปแบบ” หรือ “แบบจำลอง” ในที่นี้ได้นำมาใช้เพื่อให้สื่อความหมายให้ตรงกับคำในภาษาอังกฤษว่า “Model” ซึ่งความหมายของคำว่า “รูปแบบ” หรือ “โมเดล” หรือ “แบบจำลอง” คือ วิธีการที่บุคคลได้ถ่ายทอดความคิดความเข้าใจ ตลอดจนทั้งจินตนาการที่มีต่อปรากฏการณ์หรือเรื่องราวใด ๆ ให้ปรากฏขึ้นโดยใช้การสื่อสารในลักษณะต่าง ๆ เช่น ภาพวาด แผนภูมิ แผนผังหรือสมการทางคณิตศาสตร์ให้สามารถเข้าใจได้โดยง่าย และในขณะเดียวกันก็สามารถนำเสนอเรื่องราวหรือประเด็นต่าง ๆ ได้อย่างกระชับภายใต้หลักการอย่างมีระบบ ดังนั้น คำว่า “รูปแบบ” หรือ “โมเดล” หรือ “แบบจำลอง” จึงสามารถนำไปใช้ในลักษณะต่าง ๆ กันคือ 1) เป็นแบบจำลองในลักษณะเลียนแบบ 2) เป็นตัวแบบที่ใช้เป็นแบบอย่าง 3) เป็นแผนภาพที่แสดงความสัมพันธ์ระหว่างสัญลักษณ์และหลักการของระบบ 4) เป็นแบบแผนหรือแผนผังของการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องด้วยความสัมพันธ์เชิงระบบ

สรุปได้ว่า แนวคิดและรูปแบบของการประเมินโครงการ คือ รูปแบบหรือแบบจำลองที่ใช้สื่อความหมาย วิธีการถ่ายทอดความคิดความเข้าใจหรือจินตนาการ โดยการใช้การสื่อสารในลักษณะต่าง ๆ ที่สามารถเข้าใจได้ง่าย

ประเภทของรูปแบบการประเมิน

รูปแบบการประเมิน เป็นกรอบหรือแนวความคิดที่สำคัญที่แสดงให้เห็นถึงกระบวนการหรือรายการประเมิน ซึ่งมีความแตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับข้อตกลงเบื้องต้น ซึ่งนักวิชาการทางด้านการศึกษาได้เสนอกรอบความคิดให้นักประเมินได้เลือกใช้มีอยู่หลายรูปแบบ โดยทั่วไปนิยมแบ่งออกเป็น 3 กลุ่มคือ

1. รูปแบบการประเมิน ที่เน้นจุดมุ่งหมาย (Objective Based Model) เป็นรูปแบบที่เน้นการตรวจสอบผลที่คาดหวังได้เกิดขึ้นหรือไม่ หรือประเมินโดยตรวจสอบผลที่ระบุไว้ในจุดมุ่งหมายกับผลที่เกิดจากการปฏิบัติงานโครงการว่าบรรลุจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้หรือไม่ ได้แก่ รูปแบบ การประเมินของ Ralph W. Tyler (1943) Cronbach (1973) และ Kirkpatrick

2. รูปแบบการประเมินที่เน้นการตัดสินคุณค่า (Judgmental Evaluation Model) เป็นรูปแบบ การประเมินที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลสารสนเทศสำหรับกำหนดและวิจัยคุณค่าของโครงการนั้น ๆ ได้แก่ รูปแบบการประเมินของ Stake (1967) Scriven (1967) Provus (1971)

3. รูปแบบการประเมินที่เน้นการตัดสินใจ (Decision-Oriented Evaluation Model) เป็นรูปแบบการประเมินที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลและข่าวสารต่าง ๆ เพื่อช่วยให้ผู้บริหารในการตัดสินใจเลือกทางต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้อง ได้แก่ รูปแบบการประเมินของ Welch (1967) Stufflebeam: CIPP (1968) และ Alkin (1967)

จากรูปแบบการประเมินที่ได้กล่าวไว้ข้างต้น ผู้วิจัยได้ขอเสนอรูปแบบการประเมินที่ได้รับความนิยม อันได้แก่ รูปแบบการประเมินโครงการแบบ CIPP MODEL

Context evaluation หมายถึง การประเมินผล วัตถุประสงค์ หรือจุดมุ่งหมายต่าง ๆ

Input evaluation หมายถึง การประเมินผลระบบโครงสร้างรวมทั้งระบบการจัดการบริหารต่าง ๆ ด้วย

Process evaluation หมายถึง การประเมินผลการจัดกิจกรรมต่าง ๆ

Product evaluation หมายถึง การประเมินผลที่เกิดขึ้นจากการจัดกิจกรรมนั้น

จำเนียร สุขหลาย และคณะ (2544) กล่าวว่า แบบจำลองซิปป์ จะเป็นการประเมินในเรื่องต่าง ๆ ดังนี้ คือ

1. การประเมินสภาพแวดล้อม (context evaluation) ซึ่งจะช่วยในการตัดสินใจเกี่ยวกับการวางแผนในการกำหนดวัตถุประสงค์ (planning decisions)
2. การประเมินปัจจัยเบื้องต้น (input evaluation) เป็นการตัดสินใจเกี่ยวกับโครงการเพื่อกำหนดรูปแบบของโครงการ (structuring decisions)
3. การประเมินกระบวนการโครงการ (process evaluation) เป็นการตัดสินใจด้านการประยุกต์ เพื่อควบคุมการดำเนินการของโครงการไปปฏิบัติ (implementing decisions)
4. การประเมินผลผลิต (product evaluation) จะช่วยในการตัดสินใจเพื่อตัดสินใจและดูแลผลสำเร็จของโครงการหรือทบทวนโครงการ (recycling decisions)

สมคิด พรหมจ้อย (2542, หน้า 55-58) กล่าวว่า การประเมินโดยใช้แบบจำลองชิป (CIPP Model) เป็นการประเมินที่เป็นกระบวนการต่อเนื่อง โดยมีจุดเน้นที่สำคัญ คือ ใช้ควบคู่กับการบริหารโครงการ เพื่อหาข้อมูลมาประกอบการตัดสินใจอย่างต่อเนื่องตลอดเวลา ซึ่งแนวทางการประเมินในด้านต่าง ๆ มีรายละเอียด ดังนี้

1. การประเมินสภาพแวดล้อม (context evaluation) เป็นการประเมินเพื่อให้ได้ข้อมูลสำคัญ เพื่อช่วยในการกำหนดวัตถุประสงค์ของโครงการความเป็นไปได้ของโครงการ
2. การประเมินปัจจัยเบื้องต้น (input evaluation) เป็นการประเมินเพื่อใช้ข้อมูลตัดสินใจปัจจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับโครงการว่าเหมาะสมหรือไม่ โดยดูปัจจัยที่ใช้จะมีส่วนช่วยให้บรรลุจุดมุ่งหมายของโครงการหรือไม่
3. การประเมินกระบวนการโครงการ (process evaluation) เป็นการประเมินระหว่างการทำโครงการ เพื่อหาข้อดีและข้อบกพร่องของการดำเนินงานตามขั้นตอนต่าง ๆ ที่กำหนดไว้ และเป็นการรายงานผลการปฏิบัติการของโครงการนั้นด้วย
4. การประเมินผลผลิต (product evaluation) เป็นการประเมินเพื่อดูว่าผลที่เกิดขึ้นเมื่อสิ้นสุดโครงการเป็นไปตามวัตถุประสงค์ หรือตามที่คาดหวังหรือไม่ โดยอาศัยข้อมูลจากการรายงานผลที่ได้จากการประเมินสภาพแวดล้อมปัจจัยเบื้องต้นและกระบวนการร่วมด้วย

สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ (2544, หน้า 184-194) กล่าวว่า การประเมินแบบชิปไม่ใช่เป็นการประเมินแต่เพียงให้บรรลุวัตถุประสงค์เท่านั้น แต่ยังเป็นการประเมินเพื่อให้ได้รายละเอียด เพื่อที่จะช่วยในการตัดสินใจเกี่ยวกับโครงการ โดยเฉพาะการประเมินผลโครงการ ซึ่งมีลักษณะเป็นการประเมินความก้าวหน้าเพื่อป้องกันจุดเด่น จุดด้อย ของโครงการเพื่อนำผลไปปรับปรุงกิจกรรมได้ทันทั่วทั้ง และมีการประเมินรวมสรุปหลังโครงการประเมินสิ้นสุดลงแล้ว บ่งชี้ผลสัมฤทธิ์ของโครงการที่เหมาะสม กรอบความคิดการประเมินแบบชิป จึงเป็นที่นิยมใช้ เพราะนักประเมินจะได้ข้อดี ข้อบกพร่อง และประสิทธิภาพของโครงการที่จะประเมินได้เป็น

อย่างดี ช่วยในการตัดสินใจของผู้บริหารได้เป็นอย่างมาก ทั้งยังเป็นแบบจำลองที่เข้าใจง่าย สะดวกในการปฏิบัติ จึงเป็นที่นิยมอย่างกว้างขวาง มโนทัศน์เบื้องต้นของรูปแบบชิปปี้้นั้น ประเภทของการตัดสินใจที่แตกต่างกันจำเป็นต้องใช้สารสนเทศในการตัดสินใจที่แตกต่าง กันสตัฟเฟิลปีม ได้จำแนกการตัดสินใจและการประเมินเพื่อการบริหารและการวางแผนไว้ 4 ประเภท ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. การประเมินสถานะแวดล้อม หรือบริบทเป็นการประเมินสภาพเศรษฐกิจ สังคม นโยบายทางการเมือง ความต้องการของสังคมนโยบายทางการศึกษา ปัญหาอุปสรรคต่าง ๆ ตลอดจนปรัชญาทางการศึกษาซึ่งจะนำไปใช้ประโยชน์ในการตัดสินใจวางแผน กำหนดนโยบาย กำหนดเป้าหมาย และจุดมุ่งหมายที่เหมาะสมกับโครงการ

2. การประเมินตัวป้อน หรือปัจจัยนำเข้า เป็นการตรวจสอบความพร้อมของปัจจัย เบื้องต้นต่าง ๆ เช่น อาคารสถานที่ บุคลากร งบประมาณ โดยจะนำไปใช้ประโยชน์ในการตัดสินใจวางแผนโครงการ หรือหาวิธีการที่จะดำเนินโครงการให้บรรลุจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้ ซึ่งเป็นวิธีการหรือยุทธวิธีที่เป็นไปได้ในการประเมินทรัพยากรด้านต่าง ๆ

3. การประเมินกระบวนการ เป็นการประเมินขณะดำเนินงานเพื่อระบุจุดเด่นจุดด้อย ของแนวทางที่เลือกใช้ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง กระบวนการบริหาร กระบวนการจัดกิจกรรมต่าง ๆ หลังจากนำไปปฏิบัติจริง เพื่อจะได้ปรับปรุงแก้ไขกระบวนการต่าง ๆ ให้เหมาะสมได้ ทันทีขณะที่ขณะดำเนินการดำเนินงานนั้นกำลังกระทำอยู่เพื่อให้สามารถดำเนินการตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ด้วยดี

4. การประเมินผลผลิต เป็นการประเมินหลังจากการดำเนินโครงการสิ้นสุดลงแล้ว เพื่อเป็นการตัดสินใจคุณค่า ผลผลิตของโครงการทั้งในด้านปริมาณและคุณภาพ ซึ่งเครื่องบ่งชี้ว่า ในการดำเนินงานนี้ได้บรรลุผลตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้มากน้อยเพียงใด ซึ่งจะช่วยให้ผู้บริหารนำไปใช้ประกอบการตัดสินใจว่าจะปรับปรุงโครงการหรือให้ดำเนินการโครงการต่อไป หรือยุติโครงการ

กนกอร เอี่ยมสะอาด และคณะ (2547, หน้า 33-35) ได้กล่าวไว้ว่า แดเนี่ยล แอล สตัฟเฟิลปีม และคณะ ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบการประเมิน เรียกว่า ชิปปี้โมเดล (CIPP MODEL) เป็นการประเมินที่เป็นกระบวนการต่อเนื่อง โดยที่มีจุดเน้นสำคัญคือ ใช้ควบคู่กับการบริหารโครงการ เพื่อหาข้อมูลประกอบในการตัดสินใจอย่างต่อเนื่อง วัตถุประสงค์ การประเมิน คือ การให้ข้อมูลสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจ คำว่า CIPP เป็นคำย่อมาจาก C: Context, I: Input, P: Process, P: Product สตัฟเฟิลปีม ได้ให้ความหมายว่า การประเมินเป็น กระบวนการของการบรรยาย การเก็บข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลข่าวสาร เพื่อนำข้อมูลไปใช้

ประโยชน์ในประกอบการตัดสินใจเลือกทางเลือกที่เหมาะสม ซึ่งการประเมินเพื่อให้ได้สารสนเทศที่สำคัญ จะมุ่งประเมิน 4 ด้าน คือ การประเมินสภาพแวดล้อม (Context Evaluation) การประเมินปัจจัยเบื้องต้น (Input Evaluation) การประเมินกระบวนการ (Process Evaluation) การประเมินผลผลิต (Product Evaluation)

แนวทางการประเมินในด้านต่าง ๆ มีรายละเอียดดังนี้

1. การประเมินสภาพแวดล้อม (C: Context Evaluation) เป็นการประเมินเพื่อให้ได้ข้อมูลที่สำคัญ เพื่อช่วยในการกำหนดวัตถุประสงค์ของโครงการ ความเป็นไปได้ของโครงการ เป็นการตรวจสอบเพื่อตอบคำถามต่าง ๆ เช่น เป็นโครงการที่ตอบสนองปัญหาหรือความต้องการจำเป็นที่แท้จริงหรือไม่ วัตถุประสงค์ของโครงการนั้นชัดเจน เหมาะสมหรือสอดคล้องกับนโยบายขององค์กรหรือนโยบายของชาติหรือไม่ และเป็นโครงการที่เป็นไปได้ในแง่ของโอกาสที่จะได้รับการสนับสนุนจากองค์กรต่าง ๆ หรือไม่ เป็นต้น

2. การประเมินปัจจัยเบื้องต้น (I: Input Evaluation) เป็นการประเมินเพื่อใช้ข้อมูลตัดสินใจปัจจัยด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับโครงการ เหมาะสมหรือไม่ คูที่ปัจจัยที่ใช้จะมีส่วนช่วยให้บรรลุจุดมุ่งหมายของโครงการหรือไม่ เป็นการตรวจสอบเพื่อตอบคำถามที่สำคัญ เช่น ปัจจัยที่กำหนดไว้ในโครงการนั้น มีความเหมาะสมเพียงพอหรือไม่ กิจกรรม รูปแบบหรือทางเลือกที่ได้เลือกสรรแล้ว ที่กำหนดไว้ในโครงการมีความเป็นไปได้เหมาะสมเพียงใด เป็นต้น

3. การประเมินกระบวนการ (P: Process Evaluation) เป็นการประเมินระหว่างการค้าดำเนินงานโครงการ เพื่อหาข้อดีและข้อบกพร่อง ของการค้าดำเนินงานตามขั้นตอนต่าง ๆ ที่กำหนดไว้ และเป็นการรายงานผลการปฏิบัติงานของโครงการนั้นด้วย ซึ่งเป็นการตรวจสอบและเพื่อตอบคำถามที่สำคัญ เช่น การปฏิบัติงานเป็นไปตามแผนงานที่กำหนดไว้หรือไม่ กิจกรรมใดที่ทำหรือไม่ได้ เพราะเหตุผลใด เกิดปัญหา อุปสรรคอย่างไร และมีการแก้ปัญหาอย่างไร เป็นต้น

4. การประเมินผลผลิต (P: Product Evaluation) เป็นการประเมินเพื่อดูว่าผลที่เกิดขึ้นเมื่อสิ้นสุดโครงการเป็นไปตามวัตถุประสงค์ตามที่คาดหวังหรือไม่ โดยอาศัยข้อมูลจากรายงานผลที่ได้จากการประเมินสภาพแวดล้อม ปัจจัยเบื้องต้น และกระบวนการอื่น ๆ ร่วมด้วย ซึ่งเป็นการตรวจสอบเพื่อตอบคำถามที่สำคัญ ๆ เช่น ได้ผลลัพธ์ตามวัตถุประสงค์ของโครงการหรือไม่ คุณภาพของผลลัพธ์เป็นอย่างไร และเกิดผลกระทบอื่น ๆ บ้างหรือไม่ เป็นต้น

เมื่อได้พิจารณาจะเห็นว่ารูปแบบการประเมินของสตีฟเฟิลบีม มีความเหมาะสม โดยมีแนวทางการประเมินในด้านต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1. การประเมินสภาพแวดล้อม (Context Evaluation) ตัวชี้วัดสามารถพิจารณาได้จากสิ่งต่าง ๆ ดังนี้ นโยบาย วิสัยทัศน์ เป้าหมาย
2. การประเมินปัจจัยเบื้องต้น (Input Evaluation) ตัวชี้วัดสามารถพิจารณาได้จากสิ่งต่าง ๆ ดังนี้ บุคลากร งบประมาณ ทรัพยากร และการบริหารจัดการ
3. การประเมินกระบวนการ (Process Evaluation) ตัวชี้วัดสามารถพิจารณาได้จากสิ่งต่าง ๆ ดังนี้ การวางแผน การดำเนินงาน การตรวจสอบ การปรับปรุงแก้ไข
4. การประเมินผลผลิต (Product Evaluation) ตัวชี้วัดสามารถพิจารณาได้จากสิ่งต่าง ๆ ดังนี้ สมรรถนะวิชาชีพของนักเรียนในโครงการ ความพึงพอใจของนักเรียนและผู้ปกครองนักเรียนในโครงการ

การบริหารโครงการ

มยุรี อนุমানราชชน (2551, หน้า 6) ได้กล่าวไว้ว่า การบริหารโครงการ คือ กระบวนการในการดำเนินกิจกรรมด้วยวิธีการใหม่ ๆ ที่แตกต่างจากการบริหารงานประจำหรือการบริหารงานทั่วไป เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ภายในกรอบด้านงบประมาณและเวลา วัตถุประสงค์ที่กำหนดอาจจะเป็นผลได้ที่เป็นการเปลี่ยนแปลงสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ที่มีลักษณะเชิงปริมาณหรือเชิงคุณภาพหรือทั้งสองอย่าง

วิสูตร จิระดำเกิง (2550, หน้า 6) ได้กล่าวไว้ว่า การบริหารโครงการคือ การจัดการการใช้ทรัพยากรต่าง ๆ ที่มีอยู่อย่างเหมาะสมและสมบูรณ์ที่สุด เพื่อให้การดำเนินโครงการบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

จึงสรุปได้ว่า การบริหารโครงการ คือ รูปแบบของการดำเนินกิจกรรม ด้วยวิธีที่หลากหลายในการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่าและบรรลุวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายที่กำหนดไว้ ซึ่งการบริหารโครงการมีขั้นตอนการดำเนินการ สามารถสรุปได้ ดังนี้

1. **การกำหนดโครงการ** สามารถแยกได้เป็น 2 ประเด็นหลัก ๆ คือ ปัจจัยด้านปัญหาในการดำเนินงาน หรือปัจจัยด้านโอกาส ซึ่งทั้งสองนี้เป็นตัวกระตุ้นหรือชี้นำไปสู่การทำให้เกิดโครงการขึ้น เพื่อตอบสนองทั้งสองปัจจัย และเพื่อให้เป็นไปตามนโยบายและกลยุทธ์ขององค์กร ผู้บริหารจำเป็นต้องทราบถึงวัตถุประสงค์ของโครงการอย่างแท้จริง เพื่อที่จะสามารถทำแผนปฏิบัติการได้อย่างถูกต้อง การกำหนดวัตถุประสงค์ของโครงการกระทำโดยการระดมความคิดของทุกฝ่ายที่รับผิดชอบการดำเนินการเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการอาจมีหลายแนวทาง ซึ่งทีมผู้บริหารโครงการจะเป็นผู้คัดเลือกแนวทางที่ดีที่สุด

2. การเตรียมจัดทำโครงการ เมื่อมีการตัดสินใจที่จะนำการบริหารโครงการมาดำเนินงานเพื่อให้บรรลุเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ ผู้บริหารจะมอบหมายให้ผู้รับผิดชอบโครงการจัดทำข้อเสนอโครงการที่มีวัตถุประสงค์ตามที่กำหนด เพื่อนำมาพิจารณาอนุมัติให้ดำเนินการ การจัดทำข้อเสนอโครงการเราสามารถเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า การเตรียมจัดทำโครงการเป็นกิจกรรมที่สำคัญ เนื่องจากส่วนใหญ่มักจะทำอย่างรีบเร่งและขาดความรอบคอบ ซึ่งอาจทำให้ข้อเสนอโครงการไม่ได้รับ การอนุมัติให้ดำเนินการหรือเมื่อนำโครงการไปปฏิบัติแล้วก็มีปัญหา ในการจัดทำข้อเสนอโครงการต้องทำเป็นขั้นตอน ผู้จัดทำข้อเสนอโครงการจะต้องเข้าใจในรายละเอียดของโครงการทั้งหมดก่อน จึงจะสามารถเขียนข้อเสนอโครงการที่ดีได้ ผู้เขียนข้อเสนอโครงการควรศึกษาและเข้าใจรายละเอียดของการเตรียมจัดทำโครงการโดยมีลำดับดังนี้

- 2.1 จัดลำดับกิจกรรมสำหรับเตรียมจัดทำโครงการ
- 2.2 การวิเคราะห์ความต้องการ
- 2.3 การศึกษาในเบื้องต้น
- 2.4 คำร้องขอให้ส่งข้อเสนอโครงการ
- 2.5 การจัดทำข้อเสนอโครงการ
- 2.6 การเขียนข้อเสนอโครงการ

นิมิตร ชียาม (2558, หน้า 15) ได้กล่าวไว้ว่า ทุกกิจกรรมของการเตรียมจัดทำโครงการ มีความสำคัญต่อความสำเร็จของโครงการที่กำลังจะนำไปคัดเลือก เพื่อพิจารณาอนุมัติโครงการและนำไปวางแผนดำเนินการโครงการที่จัดทำข้อเสนอได้เป็นอย่างดีจะได้รับการคัดเลือกให้ดำเนินการ และสามารถที่จะทำให้โครงการบรรลุตามเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์เมื่อนำโครงการไปปฏิบัติจริง

3. การคัดเลือกโครงการ เป็นภารกิจที่สำคัญมากของผู้บริหารเพราะโครงการที่ได้รับการคัดเลือกอย่างรอบคอบจะช่วยให้องค์การสามารถบรรลุเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ในกระบวนการตัดสินใจคัดเลือกโครงการมักคัดเลือกเฉพาะโครงการที่ดีที่สุดเพื่ออนาคตในระยะยาวขององค์การ และตัดโครงการที่ด้อยกว่าออกไป ผู้ทำการตัดสินใจอาจเลือกใช้วิธีการต่าง ๆ เพื่อประเมินโครงการและตัดสินใจคัดเลือกโครงการ มีประเด็นสำคัญดังนี้

- 3.1 กระบวนการคัดเลือกโครงการ
- 3.2 การคัดโครงการออก
- 3.3 การประเมินผล

3.4 การพิจารณาอนุมัติงบประมาณ

3.5 กลุ่มและองค์การ

นิมิตร ธิยาม (2558, หน้า 15-16) ได้กล่าวไว้ว่า เมื่อผู้บริหารตัดสินใจคัดเลือกโครงการที่ดีที่สุดจากหลาย ๆ โครงการอาจใช้วิธี การคัดเลือกโครงการหลาย ๆ วิธี ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับเกณฑ์ที่ผู้ทำการตัดสินใจกำหนดกันขึ้นโดยทั่วไปการตัดสินใจมักคำนึงผลสัมฤทธิ์ที่ได้จากโครงการ ความเสี่ยงจากการลงทุน ความสอดคล้องของโครงการกับวัตถุประสงค์ขององค์การ ครอบคลุมของงบประมาณความเห็นพ้องต้องกันของกลุ่มในองค์การหรือผู้เกี่ยวข้องกับโครงการ โดยเน้นการมีส่วนร่วมหรือการกระจายอำนาจในการตัดสินใจให้แก่ผู้เกี่ยวข้องกับโครงการ การคัดเลือกโครงการจึงควรดำเนินการอย่างรอบคอบและทำการตัดสินใจโดยหลักเหตุผลตามเกณฑ์ที่กำหนดเพื่อให้สามารถใช้ประโยชน์สูงสุดจากทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด

4. การวางแผนโครงการ เป็นขั้นตอนแรกของกระบวนการบริหารโครงการ ซึ่งเป็นเรื่องของการแปรเปลี่ยนปัจจัยทางการบริหาร ได้แก่ คน วัสดุอุปกรณ์ เงิน ข้อมูล และการจัดการให้เป็นผลผลิตที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของโครงการ ผู้บริหารโครงการอาจต้องให้ความสำคัญแก่วัตถุประสงค์ด้านคุณภาพ ด้านต้นทุน หรือด้านเวลาอย่างใดอย่างหนึ่ง เพื่อนำวัตถุประสงค์ด้านนั้น ๆ มาวางแผนทำกิจกรรมที่เกี่ยวข้อง ผู้บริหารโครงการควรเข้าใจประเด็นต่อไปนี้

4.1 ความสำคัญของการวางแผนโครงการ

4.2 แผนโครงการ

4.3 กระบวนการวางแผนโครงการ

4.4 เทคนิคการวางแผนโครงการ

นิมิตร ธิยาม (2558, หน้า 16) เมื่อขั้นตอนการวางแผนโครงการเสร็จสิ้นลง กิจกรรมต่าง ๆ ที่ได้ดำเนินการไปแล้วได้แก่ การกำหนดขอบเขตของงาน การกำหนดองค์การโครงการ การกำหนดคุณภาพและลักษณะของผลผลิต การประมาณการต้นทุน ระยะเวลา และกำหนดการ ในแต่ละขั้นตอนของการวางแผนนี้ กิจกรรมดังกล่าวใช้เครื่องมือหลายอย่าง ได้แก่ โครงสร้างการแยกแยะงานและโครงสร้างการแยกแยะผลลัพธ์เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ ด้านขอบเขต โครงสร้างการแยกแยะองค์การและแผนภูมิความรับผิดชอบเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ด้านองค์การ โครงสร้างการแยกแยะต้นทุนและการควบคุมต้นทุนเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ด้านต้นทุน แผนผังโครงข่ายเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ด้านเวลา และการบริหารคุณภาพทั่วทั้งองค์การเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ด้านคุณภาพ กิจกรรมในขั้นตอนของการวางแผน

โครงการดังกล่าวมุ่งให้การดำเนินงานโครงการสำเร็จลุล่วงอย่างเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันตลอดอายุของโครงการ การวางแผนที่ดีเป็นสิ่งจำเป็นสูงสุดต่อความสำเร็จของโครงการ

5. การดำเนินโครงการ เมื่อได้ทำการวางแผนโครงการ ออกแบบองค์การโครงการ จัดจ้างผู้ปฏิบัติงานเข้าทำงานในที่งานโครงการแล้วก็จะนำแผนโครงการไปดำเนินการการนำแผนโครงการไปดำเนินการต้องกระทำผ่านระบบการบริหารโครงการซึ่งประกอบด้วยระบบย่อย ๆ เช่น ระบบองค์การ ระบบการบริหารงานบุคคล ระบบสารสนเทศ ระบบการติดต่อสื่อสาร และระบบ การควบคุม เป็นต้น โดยผู้บริหารโครงการจะต้องใช้ทักษะด้านภาวะผู้นำและแรงจูงใจในการบริหารเพื่อเชื่อมโยงระบบย่อย ๆ ดังกล่าวให้เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน โดยใช้ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารโครงการแบบบูรณาการเป็นเครื่องมือ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

- 5.1 การบริหารจุดเชื่อมโยงโครงการ
- 5.2 การดำเนินงานโครงการที่เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน
- 5.3 สิ่งที่โครงการต้องควบคุม
- 5.4 ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารโครงการ

นิมิตร ธิยาม (2558, หน้า 17) การดำเนินโครงการเป็นขั้นตอนสุดท้ายของการบริหารโครงการในการดำเนินงานผู้บริหารโครงการต้องสามารถบูรณาการหรือสร้างความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของระบบบริหารโครงการ ซึ่งประกอบด้วยระบบย่อยการบริหารงานบุคคล ระบบย่อยการควบคุม ระบบย่อยสารสนเทศ ระบบย่อยการติดต่อสื่อสาร เป็นต้น การดำเนินงานโครงการที่ได้รับการสนับสนุนจากระบบย่อยสารสนเทศจะช่วยให้มีการติดต่อสื่อสารทั่วทั้งองค์การผู้ปฏิบัติงานจะมีความเข้าใจกันและมีปฏิสัมพันธ์กันได้ดีตลอดเวลา ซึ่งอาจป้องกันหรือลดความขัดแย้งระหว่างผู้เกี่ยวข้องกับโครงการข้อมูลป้อนกลับเกี่ยวกับผลการดำเนินงาน และข้อมูลจากสภาพแวดล้อมของโครงการจะเอื้ออำนวยให้โครงการปรับปรุงแก้ไขข้อผิดพลาดและปรับเปลี่ยนโครงการให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมหรือ สังคมภายนอกโครงการซึ่งเปลี่ยนแปลงไป

6. การควบคุมโครงการ จากแผนงานและกำหนดเวลาที่ได้จัดทำไว้ ผู้บริหารโครงการได้เตรียมพร้อม สำหรับการปฏิบัติโครงการ เมื่อได้มีการประชุมเริ่มโครงการไปแล้วแต่ปัญหาของผู้บริหารโครงการกำลังเริ่ม นั่นคือทำอย่างไรให้ทุก ๆ ฝ่ายที่เกี่ยวข้องปฏิบัติหรือช่วยสนับสนุน การปฏิบัติโครงการเพื่อให้ได้ผลตามที่ได้คาดหวังไว้ตั้งแต่ขั้นกำหนดโครงการ ดังนั้น จึงต้องมีการกำหนดกระบวนการในการควบคุมโครงการให้อยู่ในแนวทางสู่ผลที่ต้องการ มีรายละเอียดดังนี้

- 6.1 กระบวนการควบคุมโครงการ
 - 6.1.1 การควบคุมโครงการ
 - 6.1.2 การออกแบบระบบควบคุม
- 6.2 การติดตามดูแลโครงการ
 - 6.2.1 การตรวจสอบงาน
 - 6.2.2 การวัดความก้าวหน้าระหว่างดำเนินงาน
 - 6.2.3 การทดสอบ
 - 6.2.4 การสอบบัญชี
- 6.3 การประเมินผลการดำเนินโครงการ
 - 6.3.1 การประเมินความก้าวหน้าเทียบกับแผน
 - 6.3.2 การวิเคราะห์ผลงานที่ทำ

นิมิตร ธิยาม (2558, หน้า 18) ผู้บริหารโครงการจะต้องควบคุมเป้าหมายสำคัญของโครงการ คือ ต้นทุน คุณภาพและเวลาตลอดระยะเวลาการดำเนินโครงการ โดยระบบควบคุมโครงการจะต้องได้รับการออกแบบอย่างดี เพื่อจะได้ข้อมูลที่เป็นจริงและรวดเร็วทันการณ์ โดยหลักการควบคุมจะทำโดยการดูแลองค์ประกอบด้านทุน เวลา และคุณภาพของสภาพจริงเทียบกับแผนที่วางไว้

7. การประเมินโครงการ การประเมินผลโครงการอาจจะดำเนินการได้ 3 ช่วง ช่วงแรก คือ ตั้งแต่ก่อนเริ่มวางแผนโครงการ กล่าวคือเป็นการประเมินความต้องการของผู้ใช้บริการ/ผู้รับบริการซึ่งเป็นกลุ่มเป้าหมายของโครงการ รวมทั้งประเมินวัตถุประสงค์ของโครงการว่าตอบสนองความต้องการของผู้ใช้บริการหรือผู้รับบริการของโครงการและสัมพันธ์กับวัตถุประสงค์ของแผนหรือไม่ ทรัพยากรของโครงการมีปริมาณเพียงพอหรือไม่ ช่วงที่สองในระหว่างดำเนินงานตามแผนโครงการก็จะประเมินผลการดำเนินงานควบคู่กันไป และช่วงที่สามเมื่อโครงการเสร็จสิ้นลงก็จะประเมินผลโครงการเพื่อทราบผลลัพธ์และผลกระทบของโครงการ ทั้งที่พึงปรารถนาและไม่พึงปรารถนา ทั้งที่ตั้งใจและไม่ตั้งใจ การประเมินผลโครงการมีรายละเอียดดังนี้

- 7.1 การวางแผนการประเมินผล
- 7.2 หลักการออกแบบการวิจัยประเมินผล
- 7.3 รูปแบบการวิจัยประเมินผล
- 7.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

นิมิตร ธิยาม (2558, หน้า 18) วัตถุประสงค์ประการหนึ่งของการประเมินผลโครงการ คือ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่จำเป็นแก่ผู้บริหารโครงการ ผู้ปฏิบัติงาน ผู้ใช้บริการ/ผู้รับบริการและผู้บริหารระดับสูงในการตัดสินใจปรับปรุงเปลี่ยนแปลงโครงการให้สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดได้มากยิ่งขึ้น ดังนั้นผู้ประเมินผลโครงการควรให้ความสำคัญกับกระบวนการวางแผนการประเมินผลโครงการ การออกแบบการประเมินผลและการวิเคราะห์ข้อมูลดังกล่าวมาแล้ว ทั้งนี้เพื่อให้ได้มาซึ่งผลสรุปที่มีความเที่ยงตรงและความเชื่อมั่นมากที่สุดในสภาพการณ์

8. การยุติหรือปิดโครงการ เป็นขั้นตอนสุดท้ายของวงจรโครงการ ผู้ปฏิบัติงานโครงการต้องสร้างความเชื่อมั่นว่างานทั้งหมดจะเสร็จสมบูรณ์ภายในเวลาที่กำหนดอย่างมีประสิทธิภาพ ผู้บริหารโครงการและทีมงานควรทบทวนและพิจารณาวัตถุประสงค์ของโครงการเพื่อเข้าใจเหตุผลที่ทำให้ต้องดำเนินงานโครงการ ซึ่งไม่ใช่ผลประโยชน์ส่วนตัวของผู้ปฏิบัติงาน แต่เพื่อประโยชน์ขององค์การสิ่งที่สำคัญคือผู้บริหารโครงการต้องเตรียมการยุติโครงการด้วยกระบวนการที่ได้วางแผนไว้ล่วงหน้า สำหรับการยุติโครงการมีรายละเอียดดังนี้

8.1 วิธีการยุติโครงการ

8.2 กระบวนการยุติโครงการ

8.3 รายงานฉบับสมบูรณ์ของโครงการ

8.4 ปัจจัยที่ก่อให้เกิดความสำเร็จและความล้มเหลวของโครงการ

นิมิตร ธิยาม (2558, หน้า 19) การยุติโครงการเป็นขั้นตอนหนึ่งที่สำคัญในวงจรโครงการ ผู้บริหารมีบทบาทและความรับผิดชอบในการยุติโครงการให้ดำเนินไปด้วยความราบรื่นและเรียบร้อยไม่ว่าด้วยวิธีการใดและควรจะดำเนินการยุติโครงการในเวลาที่เหมาะสม การยุติโครงการจำเป็นต้องมีการวางแผนไว้ตั้งแต่ริเริ่มโครงการ โครงการที่ยุติลงด้วยความเรียบร้อยเป็นสิ่งสำคัญต่อความสำเร็จของโครงการเช่นกัน

แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560–2579

วิสัยทัศน์ จุดมุ่งหมาย เป้าหมาย ตัวชี้วัด และยุทธศาสตร์ของแผนการศึกษาแห่งชาติ

แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560–2579 (2560, หน้า ฉ) จากแนวคิดการจัดการศึกษาดังกล่าวข้างต้น แผนการศึกษาแห่งชาติฉบับนี้ จึงได้กำหนดวิสัยทัศน์ (Vision) ไว้ดังนี้ “คนไทยทุกคนได้รับการศึกษาและเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ ดำรงชีวิตอย่างเป็นสุข สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และการเปลี่ยนแปลงของโลกศตวรรษที่ 21”

โดยมีวัตถุประสงค์ในการจัดการศึกษา 4 ประการ คือ 1) เพื่อพัฒนาระบบและกระบวนการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ 2) เพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นพลเมืองดีที่มีคุณลักษณะ ทักษะและสมรรถนะที่สอดคล้องกับบทบาทหน้าที่ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ และยุทธศาสตร์ชาติ 3) เพื่อพัฒนาสังคมไทยให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ และคุณธรรม จริยธรรม รู้รักสามัคคี และร่วมมือผืนิกกำลังมุ่งสู่การพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และ 4) เพื่อนำประเทศไทยก้าวข้ามกับดักประเทศที่มีรายได้ปานกลาง และความเหลื่อมล้ำภายในประเทศ ลดลง เพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์และจุดมุ่งหมายในการจัดการศึกษาดังกล่าวข้างต้น แผนการศึกษาแห่งชาติได้วางเป้าหมายไว้ 2 ด้าน คือ เป้าหมายด้านผู้เรียน (Learner Aspirations) โดยมุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคนให้มีคุณลักษณะและทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 (3Rs8Cs) ประกอบด้วย ทักษะและคุณลักษณะต่อไปนี้

3Rs ได้แก่

การอ่านออก (Reading)

การเขียนได้ (Writing)

การคิดเลขเป็น (Arithmetic)

8Cs ได้แก่

ทักษะด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณ และทักษะในการแก้ปัญหา (Critical Thinking and Problem Solving)

ทักษะด้านการสร้างสรรค์และนวัตกรรม (Creativity and Innovation)

ทักษะด้านความเข้าใจต่างวัฒนธรรม ต่างกระบวนทัศน์ (Cross – cultural Understanding)

ทักษะด้านความร่วมมือ การทำงานเป็นทีม และภาวะผู้นำ (Collaboration, Teamwork and Leadership)

ทักษะด้านการสื่อสาร สารสนเทศ และการรู้เท่าทันสื่อ (Communications, Information and Media Literacy)

ทักษะด้านคอมพิวเตอร์ และเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (Computing and ICT Literacy)

ทักษะอาชีพ และทักษะการเรียนรู้ (Career and Learning Skills)

ความมีเมตตา กรุณา มีวินัย คุณธรรม จริยธรรม (Compassion)

การจัดการศึกษาเพื่อความมั่นคงของสังคมและประเทศชาติ

แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560–2579 (2560, หน้า 94–96) ปัจจุบัน ภัยคุกคามต่อความมั่นคงรูปแบบใหม่ที่ส่งผลกระทบต่อประชาชนและประเทศชาติมีความซับซ้อนและรุนแรงมากขึ้น อาทิ ความรุนแรงในรูปแบบต่าง ๆ ยาเสพติด ภัยพิบัติจากธรรมชาติ ภัยจากโรคอุบัติใหม่ ภัยจากไซเบอร์ เป็นต้น ความมั่นคงของชาติจึงมิได้ครอบคลุมเฉพาะมิติด้านการทหารหรืออำนาจอธิปไตยเท่านั้น แต่ยังคงครอบคลุมมิติต่าง ๆ ทั้งเศรษฐกิจ สังคม วิถีชีวิตและวัฒนธรรม วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ฯลฯ ซึ่งในแต่ละมิติล้วนมีความสำคัญต่อการพัฒนาประเทศ การป้องกันภัยคุกคามเหล่านั้นจะต้องพิจารณาในมิติที่มีความเชื่อมโยงกัน และการดำเนินการเพื่อวางรากฐานและกลไกการสร้างความมั่นคงเพื่อป้องกันและป้องปราม ภัยเหล่านั้นจะต้องเริ่มที่กระบวนการจัดการศึกษาของประเทศ

การจัดการศึกษาเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงของสังคมและประเทศชาตินั้น จำเป็นต้องวางรากฐานการสร้างความมั่นคงที่เป็นแก่นหลักของชาติ คือสถาบันหลักของชาติ อันประกอบด้วยชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ซึ่งเป็นสถาบันสำคัญที่อยู่คู่กับประเทศไทยมาช้านาน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง สถาบันพระมหากษัตริย์ ซึ่งเป็นเสาหลักในการสร้างชาติให้เป็นปึกแผ่นเป็นศูนย์รวมจิตใจความรัก ความสามัคคีของคนในชาติ นอกจากนี้ ยังครอบคลุมถึงการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข การสร้างความเป็นธรรม ความปรองดอง และความสมานฉันท์ในชาติ รวมทั้งการป้องกันและแก้ไขการก่อความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้และความมั่นคงแห่งชาติทั่วไป คือการดูแลและป้องกันภัยคุกคามในรูปแบบใหม่ไม่ว่าจะเป็นอาชญากรรม ความรุนแรงในสังคมในรูปแบบต่าง ๆ ยาเสพติด ภัยพิบัติจากธรรมชาติ ภัยจากโรคอุบัติใหม่ ภัยจากไซเบอร์ เพื่อส่งเสริมให้เกิดความปลอดภัยและความมั่นคงในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อมุ่งแก้ไขปัญหาคู่ที่กระทบต่อแก่นหลักของประเทศ โดยให้ความสำคัญในการรักษาและธำรงไว้ซึ่งสถาบันหลักของชาติ การสร้างความปลอดภัยสมานฉันท์ของคนในชาติ และการเสริมสร้างสภาวะแวดล้อมที่สันติสุขในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ตลอดจนมุ่งส่งเสริมความมั่นคงทั้งการป้องกันผลกระทบหรือลดความเสี่ยงจากภัยคุกคามต่าง ๆ ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายความมั่นคงแห่งชาติ พ.ศ. 2558–2564

ดังนั้น การจัดการศึกษาที่ครอบคลุมประเด็นหลักสำคัญที่มีผลด้านความมั่นคงแก่คนในชาติจะส่งผลให้ทุกคนมีจิตสำนึก ความรู้ ความสามารถ ทักษะ ความคิด ทักษะคิด ความเชื่อ ค่านิยม และพฤติกรรมที่เหมาะสม รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของสังคมและโลกศตวรรษที่ 21

สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างสันติและสงบสุข อันจะส่งผลให้สังคมและประเทศเกิดความมั่นคง ดำรงรักษาอธิปไตยและผ่านพ้นจากภัยคุกคามต่าง ๆ ได้

เป้าหมายและตัวชี้วัด

คนทุกช่วงวัยในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้และพื้นที่พิเศษได้รับการศึกษาและเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ มีตัวชี้วัด ได้แก่

1. ร้อยละของนักเรียนในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้และพื้นที่พิเศษที่มีคะแนนผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินิยมขั้นพื้นฐาน (O-NET) แต่ละวิชาผ่านเกณฑ์คะแนนร้อยละ 50 ขึ้นไปเพิ่มขึ้น
2. ร้อยละของผู้เรียน เยาวชนและประชาชนในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้และพื้นที่พิเศษที่ได้รับการพัฒนาศักยภาพหรือทักษะด้านอาชีพ สามารถมีงานทำหรือนำไปประกอบอาชีพในท้องถิ่นเพิ่มขึ้น
3. ร้อยละของสถานศึกษาในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้และพื้นที่พิเศษที่จัดการเรียนการสอนโดยบูรณาการหลักสูตรให้สอดคล้องกับสังคม วัฒนธรรม และภาษาถิ่นเพิ่มขึ้น
4. ร้อยละของผู้เรียนในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้และพื้นที่พิเศษที่เข้าร่วมโครงการด้านการพัฒนาศักยภาพหรือความสามารถพิเศษเฉพาะด้านเพิ่มขึ้น
5. จำนวนสถานศึกษาที่จัดการศึกษาสำหรับกลุ่มชนต่างเชื้อชาติ ศาสนา ภาษา และวัฒนธรรม กลุ่มชนชายขอบ และแรงงานต่างด้าวเพิ่มขึ้น
6. จำนวนสถานศึกษาในพื้นที่พิเศษที่จัดอยู่ในมาตรการจูงใจ มีระบบเงินเดือนค่าตอบแทนที่สูงกว่าระบบปกติเพิ่มขึ้น

การผลิตและพัฒนากำลังคน การวิจัย และนวัตกรรม เพื่อสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560–2579 (2560, หน้า 100–105) จึงเป็นความจำเป็นเร่งด่วนที่รัฐและทุกภาคส่วน จะต้องร่วมกันกำหนดกรอบทิศทางและเป้าหมายการผลิตและพัฒนากำลังคนที่ชัดเจนในสาขาต่าง ๆ เพื่อการผลิตกำลังคนที่ตรงกับความต้องการของตลาดงานและการพัฒนาประเทศ พัฒนาหลักสูตรการศึกษาในระดับต่าง ๆ ที่สามารถสร้างเสริมทักษะสำคัญในศตวรรษที่ 21 โดยเฉพาะด้านภาษาอังกฤษ วิทยาศาสตร์และทักษะดิจิทัล และสอดคล้องเชื่อมโยงกับกรอบคุณวุฒิแห่งชาติและมาตรฐานอาชีพ/วิชาชีพ ส่งเสริมการจัดการเรียนการสอน การฝึกอบรมฝีมือแรงงาน และการฝึกงานที่มุ่งเน้นการปฏิบัติจริงอย่างครบวงจรในสถานการณ์จริง เช่น ระบบทวิภาคีและสหกิจศึกษา ผลิตและพัฒนาครูผู้สอนที่มี

คุณภาพและมาตรฐาน เพื่อสร้างกำลังคนให้มีสมรรถนะตอบสนองต่อความต้องการของตลาดงานและการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ รองรับพลวัตของโลกและการแข่งขันในศตวรรษที่ 21 และสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติและยุทธศาสตร์ประเทศไทย 4.0

ผลิตและพัฒนากำลังคนให้มีสมรรถนะในสาขาที่ตรงตามความต้องการของตลาดงานและการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ

1. ส่งเสริมภาพลักษณ์การอาชีวศึกษา เร่งปรับค่านิยม และวางรากฐานทักษะอาชีพให้แก่ผู้เรียนตั้งแต่ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2. จัดทำแผนและเร่งรัดการผลิตและพัฒนากำลังคนในสาขาและกลุ่มอุตสาหกรรมเป้าหมายให้มีความรู้และสมรรถนะที่ได้มาตรฐาน ตรงตามความต้องการของผู้ใช้ และแผนการผลิตที่สอดคล้องกับความต้องการ

3. ส่งเสริมพัฒนาระบบการแนะแนวในสถานศึกษา เพื่อสร้างทางเลือกในการตัดสินใจศึกษาด้านอาชีพ และประกอบอาชีพในสาขาที่ตนถนัดและสนใจ

ส่งเสริมการผลิตและพัฒนากำลังคนที่มีความเชี่ยวชาญและเป็นเลิศเฉพาะด้าน

1. ส่งเสริมสนับสนุนการขับเคลื่อนระบบคุณวุฒิ มาตรฐานอาชีพสู่การปฏิบัติเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

2. ปรับระบบการศึกษาให้มีความเชื่อมโยงและยืดหยุ่น เพื่อให้ผู้เรียนทั้งสายสามัญและสายอาชีพสามารถเรียนข้ามสายได้

3. พัฒนามาตรฐานหลักสูตรวิชาชีพตามกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ (NQF) มาตรฐานอาชีพ/วิชาชีพที่สอดคล้องกับตลาดงานและยุทธศาสตร์ประเทศไทย 4.0

โครงการห้องเรียนอาชีพ ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 จังหวัดเชียงราย

ที่มาและหลักการ

พล.อ.สุรเชษฐ์ ชัยวงศ์ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ เป็นประธานในพิธีลงนามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือโครงการ "ห้องเรียนอาชีพ" ระหว่างสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) กับสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (สอศ.) เมื่อวันที่ 1 มิถุนายน 2560 ณ หอประชุมโรงเรียนราชมนูณีรังษฤษฎ์ อำเภอโคกโพธิ์ โดยมี นายบุญรักษ์ ยอดเพชร รองเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและผู้อำนวยการศูนย์ประสานงานและบริหารการศึกษาจังหวัดชายแดนภาคใต้ (ศปบ.จชต.) และนายประชาคม

จันทร์ชิต รองเลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ร่วมบันทึกลงนามข้อตกลงความร่วมมือในครั้งนี้

พล.อ.สุรเชษฐ์ ชัยวงศ์ กล่าวว่าการลงนามบันทึกข้อตกลงว่าด้วยความร่วมมือโครงการห้องเรียนอาชีพในครั้งนี้ เป็นการเพิ่มโอกาสทางการศึกษาด้านอาชีวศึกษา ตามความถนัดและความสนใจให้แก่เยาวชนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยการจัดการเรียนการสอนแบบทวิศึกษา เป็นการขยายกลุ่มเป้าหมายผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในการเข้าสู่วิชาการระดับอาชีวศึกษา และเป็นทางเลือกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีความประสงค์จะเรียนควบคู่ไปกับหลักสูตรสายอาชีพ เพื่อให้ได้รับวุฒิการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ในสาขาวิชาที่กำหนด โดยนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายจะได้เรียนรู้และฝึกทักษะ ด้วยการฝึกงานจริงในช่วงปิดภาคเรียน ควบคู่ไปกับการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมที่ดี

ทั้งนี้ เพื่อเป็นการบูรณาการทำงานร่วมกันระหว่างสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สถานศึกษาอาชีวศึกษา และหน่วยงานเอกชน รวมทั้งเครือข่ายประชาชนในการร่วมกันจัดการเรียนการสอน การฝึกประสบการณ์ และพัฒนากำลังคนให้มีความรู้พื้นฐาน รวมถึงทักษะด้านอาชีพ พร้อมคุณภาพและคุณธรรมให้เกิดขึ้นในตัวผู้เรียน

สพฐ. ได้ดำเนินโครงการห้องเรียนอาชีพ ปีการศึกษา 2560 เพื่อที่จะต้องการส่งเสริมสนับสนุนให้นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีความถนัดและความสนใจต้องการจะเรียนต่อสายอาชีพได้รับการพัฒนา โดยเน้นการฝึกทักษะประสบการณ์เพื่อเตรียมตัวเข้าสู่อาชีพเรียนจบแล้วมีอาชีพรองรับทันที สามารถสร้างอาชีพให้สอดคล้องกับศักยภาพในพื้นที่ได้

วัตถุประสงค์ของโครงการ

โครงการห้องเรียนอาชีพ (OBEC Career Program) ปีการศึกษา 2560 เพื่อต้องการส่งเสริมสนับสนุนให้นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีความถนัดและความสนใจต้องการจะเรียนต่อสายอาชีพได้รับการพัฒนา โดยเน้นการฝึกทักษะประสบการณ์เพื่อเตรียมตัวเข้าสู่อาชีพเรียนจบแล้วมีอาชีพรองรับทันที สามารถสร้างอาชีพให้สอดคล้องกับศักยภาพในพื้นที่ได้

ด้านปริมาณ

โรงเรียนในพื้นที่โครงการเมืองต้นแบบสามเหลี่ยมมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน และเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ จำนวน 6 โรงเรียน ได้แก่

โรงเรียนเวียงสุวรรณวิทยาคม จังหวัดนราธิวาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 15 เปิดรับ 3 สาขา เปิดรับนักเรียนห้องละไม่เกิน 30 คน ได้แก่

1. คอมพิวเตอร์ธุรกิจ

2. ช่างเชื่อมโลหะ

3. คหกรรม

โรงเรียนเบตง "วีระราษฎร์ประสาน" จังหวัดยะลา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 15 เปิดรับ 2 สาขา เปิดรับนักเรียน ห้องละไม่เกิน 30 คน ได้แก่

1. การโรงแรม

2. คหกรรม

โรงเรียนราชมนูรีรังษฤษฏี จังหวัดปัตตานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 15 เปิดรับ 2 สาขา เปิดรับนักเรียนห้องละไม่เกิน 30 คน ได้แก่

1. ช่างเชื่อม

2. คอมพิวเตอร์ธุรกิจ

โรงเรียนแม่สายประสิทธิ์ศาสตร์ จังหวัดเชียงราย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 เปิดรับ 3 สาขา เปิดรับนักเรียนห้องละไม่เกิน 30 คน ได้แก่

1. อุตสาหกรรมกรรมการเกษตร

2. ช่างก่อสร้าง

3. ช่างไฟฟ้ากำลัง

โรงเรียนแม่จันวิทยาคม จังหวัดเชียงราย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 เปิดรับ 3 สาขา เปิดรับนักเรียนห้องละไม่เกิน 30 คน ได้แก่

1. อาหารและโภชนาการ

2. ช่างไฟฟ้ากำลัง

3. พืชศาสตร์

โรงเรียนสรรพวิทยาคม จังหวัดตาก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 38 เปิดรับ 2 สาขา เปิดรับนักเรียนห้องละไม่เกิน 30 คน ได้แก่

1. คอมพิวเตอร์ธุรกิจ

2. การบัญชี

เป้าหมาย

เมื่อสำเร็จการศึกษา ผู้เรียนจะได้รับวุฒิการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย และวุฒิการศึกษาตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ใน 9 สาขา ได้แก่ คอมพิวเตอร์ธุรกิจ การบัญชี คหกรรม การโรงแรม ช่างไฟฟ้ากำลัง ช่างก่อสร้าง พืชศาสตร์ อุตสาหกรรมเกษตร และช่างเชื่อมโลหะ

ด้านสภาวะแวดล้อมของโครงการ

ดร.บุญรักษ์ ยอดเพชร รองเลขาธิการ กพฐ. กล่าวว่า โครงการห้องเรียนอาชีพ จะเริ่มดำเนินการในปีการศึกษา 2560 สพฐ.ส่งเสริม สนับสนุน ให้เยาวชนระดับม.ปลาย ที่มีความถนัดและความสนใจต้องการจะเรียนต่อสายอาชีพได้รับการพัฒนา โดยเน้นการฝึกทักษะ และประสบการณ์เพื่อเตรียมตัวเข้าสู่อาชีพ เรียนจบแล้วมีอาชีพรองรับทันที สามารถสร้างอาชีพให้สอดคล้องกับศักยภาพในพื้นที่ได้ โดยเริ่มดำเนินการกับโรงเรียนในพื้นที่โครงการเมืองต้นแบบสามเหลี่ยมมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน และเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ จำนวน 6 โรงเรียน ได้แก่ 1) โรงเรียนเวียงสุวรรณวิทยาคม จังหวัดนราธิวาส 2) โรงเรียนเบตง "วีระราษฎร์ ประสาน" จังหวัดยะลา 3) โรงเรียนราชมนูณีรังสฤษฎ์ จังหวัดปัตตานี 4) โรงเรียนแม่สาย ประสิทธิ์ศาสตร์ จังหวัดเชียงราย 5) โรงเรียนแม่จันวิทยาคม จังหวัดเชียงราย 6) โรงเรียนสรรพวิทยาคม จังหวัดตาก ซึ่งทั้ง 6 โรงเรียนนี้ เป็นโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่สามารถเปิดสอนอาชีพที่มีความสอดคล้องกับบริบทอาชีพในพื้นที่ ตั้งอยู่ในจังหวัดพื้นที่โครงการเมืองต้นแบบสามเหลี่ยมมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน และเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ มีเครือข่ายสถานศึกษา อาชีวศึกษา สถานประกอบการ ภาควิชาการในการจัดการเรียนการสอนอาชีพและฝึกประสบการณ์จริง พร้อมทั้งเป็นโรงเรียนที่มีห้องเรียนพิเศษในโรงเรียนมัธยมศึกษา ระดับมัธยมศึกษา ปีที่ 4-6 มีแผนการเรียนแผนศิลป์-อาชีพ ตามสาขาอาชีพที่เปิดสอน และมีการจัดการเรียนรายวิชาสามัญที่โรงเรียน มัธยมศึกษา เรียนรายวิชาอาชีพที่โรงเรียนมัธยมศึกษา หรือสถานศึกษาอาชีวศึกษา (ไม่ปรากฏผู้แต่ง, 2560)

ด้านปัจจัยนำเข้าของโครงการ

1. งบประมาณที่ใช้ในการดำเนินโครงการ ได้รับการสนับสนุนจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน รายหัวคนละ 15,000 บาทต่อปี
2. บุคลากรที่เกี่ยวข้องในโครงการ ได้แก่ ผู้บริหาร ครูผู้รับผิดชอบโครงการ เจ้าหน้าที่ฝ่ายสนับสนุน นักเรียน และผู้ปกครองนักเรียน ในโครงการ ฯ
3. ทรัพยากรใช้ในโครงการ ฯ ได้แก่ สถานที่ วัสดุอุปกรณ์ และสื่อเทคโนโลยี

ด้านกระบวนการดำเนินโครงการ

การดำเนินโครงการจัดการเรียนการสอนห้องเรียนอาชีพ มีวิธีการดำเนินงาน ดังนี้

1. การวางแผน
 - 1.1 แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน
 - 1.2 ประชุมกรรมการเพื่อวางแผนงาน
2. การปฏิบัติตามปฏิทินโครงการ

- 2.1 ดำเนินการตามแผนงาน
- 2.2 ขออนุญาตดำเนินโครงการ/กิจกรรม
- 2.3 จัดหา จัดจ้าง จัดซื้อ วัสดุ อุปกรณ์
- 2.4 รับสมัครและคัดเลือกนักเรียน ตามประกาศของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
- 2.5 นักเรียนร่วมโครงการ
3. การประเมินผล
 - 3.1 นิเทศ ติดตาม และปรับปรุง
 - 3.2 ประเมินโครงการ/กิจกรรมต่าง ๆ
4. การปรับปรุงแก้ไข
 - 4.1 รายงานการดำเนินโครงการ/กิจกรรม
 - 4.2 ร่วมกันหาแนวแก้ไขปัญหาและแนวทางในการพัฒนาโครงการในปีการศึกษาถัดไป

ด้านผลผลิตของโครงการ

โครงการห้องเรียนอาชีพ มีผลผลิตของโครงการที่จะเกิดขึ้นจากการดำเนินโครงการประกอบด้วย

1. สมรรถนะวิชาชีพของนักเรียนในโครงการห้องเรียนอาชีพ
2. ความพึงพอใจในผลผลิตของโครงการห้องเรียนอาชีพ ของผู้ปกครองนักเรียนในโครงการและนักเรียนที่ร่วมโครงการ ฯ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ทวี อุปลุชิน (2554, หน้า 110) ได้รายงานการประเมินโครงการการพัฒนาการจัดการศึกษาด้านอาชีพของนักเรียนในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูนเขต 1 ผลการวิจัย มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินบริบท ปัจจัย กระบวนการ และผลผลิตการจัดการศึกษาด้านอาชีพของนักเรียนในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูนเขต 1 พบว่า ด้านบริบทโดยภาพรวมมีผลการประเมินอยู่ในระดับมากและผ่านเกณฑ์การประเมินตามที่กำหนดเมื่อพิจารณาในแต่ละรายการพบว่า การกำหนดวัตถุประสงค์ของโครงการไว้อย่างชัดเจนมีค่าเฉลี่ยสูงสุดและการประชุมชี้แจงวัตถุประสงค์ของโครงการให้ผู้เกี่ยวข้องได้รับทราบมีค่าเฉลี่ยต่ำสุดซึ่งอยู่ในระดับมาก ด้านปัจจัยพบว่าภาพรวมมีผลการประเมินอยู่ในระดับมากและผ่าน

เกณฑ์การประเมินตามที่กำหนดรายการประเมินที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นมีความพร้อมที่จะเรียนต่อในสายอาชีพ และรายการงบประมาณในการสนับสนุนเพียงพอต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาชีพในโรงเรียนมีค่าเฉลี่ยต่ำสุดซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง ด้านกระบวนการ พบว่าภาพรวมมีผลการประเมินอยู่ในระดับมากและผ่านเกณฑ์การประเมินที่กำหนดรายการประเมินการจัดการเรียนรู้ตามรายวิชาเพิ่มเติมด้านอาชีพ และกลุ่มสนใจงานอาชีพมีค่าเฉลี่ยสูงสุดอยู่ในระดับมากและรายการประเมินการนิเทศกำกับติดตามและประเมินผลการจัดการเรียนรู้ตามรายวิชาเพิ่มเติมด้านอาชีพ และกลุ่มสนใจงานอาชีพมีค่าเฉลี่ยต่ำสุดซึ่งอยู่ในระดับมาก ด้านผลผลิตโดยภาพรวมมีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก และผ่านเกณฑ์ที่กำหนดรายการประเมินนักเรียนมีความมุ่งมั่นตั้งใจในการเรียนรู้ด้านอาชีพมีค่าเฉลี่ยสูงสุด และรายการประเมินนักเรียนมีทักษะกระบวนการในการแก้ไขปัญหา มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดซึ่งอยู่ในระดับมาก การประเมินด้านความพึงพอใจพบว่าภาพรวมมีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก และผ่านเกณฑ์การประเมินตามที่กำหนด รายการประเมินนักเรียนได้รับประโยชน์และนำประโยชน์ไปใช้ในชีวิตประจำวันมีค่าเฉลี่ยสูงสุดและรายการประเมินการสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐและเอกชนมีค่าเฉลี่ยต่ำสุดซึ่งอยู่ในระดับมาก

นิมิตร ธิยาม (2558) การศึกษาเรื่องการประเมินโครงการห้องเรียนพิเศษ เอ็ม อี พี โรงเรียนจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่ ครังนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินโครงการห้องเรียนพิเศษ เอ็ม อี พี โรงเรียนจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่โดยประยุกต์ใช้รูปแบบการประเมินซีบี (CIPP MODEL CIPP MODEL CIPP MODEL CIPP MODEL) ของสตฟเฟิลบีม (Stufflebeam Stufflebeam) ประเมิน 4 ด้าน คือ ด้านสภาพแวดล้อม ด้านปัจจัยเบื้องต้น ด้านกระบวนการ และ ด้านผลผลิต เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา มี 5 ชนิด ได้แก่ 1) แบบประเมินด้านสภาพแวดล้อม 2) แบบประเมินด้านปัจจัยเบื้องต้น 3) แบบประเมินด้านกระบวนการ 4) แบบประเมินความพึงพอใจที่มีต่อผลผลิตของโครงการฯ และ 5) แบบวิเคราะห์ข้อมูลผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียน ประชากรประกอบด้วย ผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบในโครงการฯ ผู้ปกครองนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึงระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 และนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึงระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวนทั้งสิ้น 374 คน สถิติที่ใช้ คือค่าร้อยละ ความถี่ (f) ค่าเฉลี่ย (μ) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) ผลการศึกษาสามารถสรุปได้ ดังนี้ 1) ด้านสภาพแวดล้อม พบว่าหลักการและเหตุผล วัตถุประสงค์ และเป้าหมายของโครงการพิเศษ เอ็ม อี พี โรงเรียนจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่ มีความสอดคล้องกับนโยบาย วิสัยทัศน์ และเป้าหมายของโรงเรียนจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่ เมื่อเทียบกับเกณฑ์การตัดสินแล้ว มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด

ถือว่าผ่านเกณฑ์ 2) ด้านปัจจัยเบื้องต้น พบว่า ความเหมาะสมของปัจจัยต่าง ๆ โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ 1) ด้านบุคลากร 2) ด้านบริหารจัดการ 3) ด้านงบประมาณ และด้านทรัพยากร มีความเหมาะสมน้อยที่สุดเมื่อเทียบกับเกณฑ์การตัดสินแล้ว มีค่าเฉลี่ยเท่ากับเกณฑ์ที่กำหนดถือว่าผ่านเกณฑ์และในด้านความเพียงพอของปัจจัยต่าง ๆ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ 1) ด้านบุคลากร 2) ด้านบริหารจัดการ 3) ด้านทรัพยากร และด้านงบประมาณมีความเพียงพอมากที่สุดเมื่อเทียบกับเกณฑ์การตัดสินแล้ว มีค่าเฉลี่ยเท่ากับเกณฑ์ที่กำหนด 3. ด้านกระบวนการ พบว่า กระบวนการดำเนินโครงการฯ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากและเมื่อเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ 1) ด้านการดำเนินงาน 2) ด้านการวางแผน และด้านการตรวจสอบ และด้านการปรับปรุงแก้ไขมีความเหมาะสมน้อยที่สุดเมื่อเทียบกับเกณฑ์ การตัดสินแล้ว มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดถือว่าผ่านเกณฑ์ 4. ด้านผลผลิตเมื่อเรียงตามลำดับดังนี้ 1) ความพึงพอใจที่มีต่อผลผลิตของโครงการฯ โดยรวมอยู่ในระดับมากและเมื่อเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยดังนี้ 1.1) ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 1.2) ด้านพฤติกรรม เมื่อเทียบกับเกณฑ์ การตัดสินแล้วมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดถือว่าผ่านเกณฑ์ 2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยภาพรวมแล้วอยู่ในเกณฑ์ดี ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2556 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2556 และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2557 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาคเรียน ที่ 2 ปีการศึกษา 2557 เมื่อเทียบกับเกณฑ์การตัดสินที่ตั้งไว้แล้ว ตั้งแต่ระดับ 3 ขึ้นไปถือว่าอยู่ในเกณฑ์ดีและผ่านตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้

สรุปได้ว่า การประเมินโครงการห้องเรียนพิเศษ เอ็ม อี พี โรงเรียนจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่ พบว่าผลการประเมินทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านสภาพแวดล้อม ด้านปัจจัยเบื้องต้น ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต มีผลการประเมินผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้

ทวีศักดิ์ อริยวัฒน์วงศ์ (2551) ได้ศึกษาเรื่องการประเมินโครงการพัฒนาวินัยนักเรียนโรงเรียนวัดไร่ขิงวิทยา ปีการศึกษา 2550 มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินการดำเนินโครงการพัฒนาวินัยนักเรียนโรงเรียนวัดไร่ขิงวิทยา ตามความคิดเห็นของครูผู้สอนใน 5 ด้าน คือด้านบริบท ด้านปัจจัยเบื้องต้น ด้านกระบวนการ ด้านผลผลิต และด้านผลกระทบ และเพื่อนำเสนอแนวทางในการพัฒนาวินัยนักเรียนโรงเรียนวัดไร่ขิงวิทยา พบว่า ด้านบริบทโดยรวมอยู่ในระดับเหมาะสมมาก ด้านปัจจัยเบื้องต้น โดยรวมมีความเพียงพออยู่ในระดับมาก ด้านกระบวนการโดยรวมมีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก ด้านผลผลิตโดยรวม มีความเป็นจริงอยู่ในระดับมาก ด้านผลกระทบครูมีความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับมาก ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านการพัฒนาวินัยนักเรียนโรงเรียนวัดไร่ขิงวิทยา พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

นพรัตน์ อาจใจ (2552) ได้ทำการประเมินโครงการจัดการศึกษาอาชีพของโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 31 อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ ประชากรที่ใช้คือ ผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการ ข้าราชการครูและพนักงานราชการโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 31 อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ ในปีการศึกษา 2550 จำนวน 54 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามที่ถามเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวข้างต้น นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์โดยใช้ความถี่และร้อยละ ผลการศึกษาสรุปได้ดังนี้ ในการประเมินโครงการจัดการศึกษาอาชีพของโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 31 อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ได้ให้ข้อมูลไว้ดังนี้ ด้านบริบทได้กำหนดวัตถุประสงค์ของโครงการให้มีความเหมาะสม และมีเป้าหมายของโครงการ ที่ชัดเจน สำหรับด้านปัจจัยได้สร้างแหล่งเรียนรู้ปฏิบัติงานทักษะอาชีพภายในโรงเรียนกำหนดคุณสมบัติ และจัดครูรับผิดชอบการจัดกิจกรรมตามความถนัด จัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์ในการดำเนินงานตามโครงการจัดกิจกรรมทักษะอาชีพเพื่อส่งเสริมการมีรายได้ระหว่างเรียน จัดกิจกรรมที่ฝึกการปฏิบัติทักษะอาชีพ และฝึกให้นักเรียนในโครงการมีทักษะชีวิตพึ่งพาตนเองได้ จัดกิจกรรมที่ช่วยให้นักเรียนในโครงการมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น และมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตรสถานศึกษา

ฉันทนา โรจน์บูรณาวงศ์ (2552) ได้รายงานการประเมินโครงการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนโรงเรียนบ้านมะกอกโดยบูรณาการกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมรูปแบบเดิมกับแนวทางการปลูกฝังจิตสำนึกคุณธรรมของมูลนิธิพุทธฉือจี้ได้ทุกวัน พบว่าด้านบริบทของโครงการมีความเหมาะสมอยู่ในภาพรวมมากที่สุด คือโครงการมีความเหมาะสมและความจำเป็นในการแก้ปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด และหลักการและเหตุผลของโครงการมีความสอดคล้องกับนโยบายของหน่วยงานต้นสังกัดมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ด้านปัจจัยนำเข้าของโครงการมีความเหมาะสมในภาพรวมอยู่ในระดับมาก แผนการดำเนินงานตามโครงการอย่างชัดเจนมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด และงบประมาณในการดำเนินโครงการมีเพียงพอมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด กระบวนการดำเนินโครงการมีความเหมาะสมในภาพรวมอยู่ในระดับมากขณะดำเนินงานตามโครงการมีการแก้ไขปรับปรุงวิธีการ ดำเนินโครงการเมื่อพบข้อบกพร่องมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด และมีการกำหนดขั้นตอนรายละเอียดและวิธีการดำเนินโครงการอย่างชัดเจนและเหมาะสมมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ด้านผลผลิตของโครงการในภาพรวมอยู่ในระดับมากควมมีสติและละเอียดรอบคอบมีค่าเฉลี่ยมากที่สุดและความรับผิดชอบมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ประโยชน์ที่ได้รับจากโครงการในภาพรวมอยู่ในระดับมาก นักเรียนสามารถนำความรู้ที่ได้จากโครงการไปใช้กับการปฏิบัติงานที่รับผิดชอบมีค่าเฉลี่ยมากที่สุดและสามารถนำหลักการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมไปประยุกต์ใช้ในการทำงานมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด

ชุตติมา ลัจจมานันท์ (2553) ได้เขียนรายงานการวิจัยติดตามประเมินผลโครงการอบรม และประกวดห้องสมุดมีชีวิตครั้งที่ 2 บรรณารักษ์ ผู้ใช้บริการ และผู้บริหารมีความเห็น สอดคล้องกันว่าโครงการอบรมและประกวดห้องสมุดมีชีวิตมีคุณค่าและเป็นประโยชน์มีการ ดำเนินงานเหมาะสมในระดับมาก ด้านกระบวนการ บรรณารักษ์มีความคิดเห็นว่ามี ความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก การจัดอบรมเชิงปฏิบัติการครั้งที่ 1 2 และการจัดประกวดห้องสมุดมี ชีวิตมีค่าเฉลี่ยสูงสุดระดับมาก โดยวิทยากรในการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการมีค่าเฉลี่ยสูงสุด การจัดประกวดห้องสมุดมีชีวิตกำหนดเกณฑ์การคัดเลือกห้องสมุดที่ได้รับรางวัล ด้าน ผลผลิต โครงการอบรมและการประกวดห้องสมุดมีชีวิตมีค่าเฉลี่ยระดับมาก ความพึงพอใจต่อ โครงการโดยรวมมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ด้านผลลัพธ์ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยระดับมากผู้เข้าร่วม โครงการนำความรู้และประสบการณ์ไปใช้ในการพัฒนาห้องสมุดมีชีวิตโดยคำนึงถึงเอกลักษณ์ ตามบริบททางสังคมและวัฒนธรรมของชุมชนมีค่าเฉลี่ยสูงสุด แนวทางในการพัฒนาพบว่า หน่วยงานที่กำกับดูแลหรือต้นสังกัดของห้องสมุดโดยผู้บริหารต้องมีความตระหนักมีเจตคติที่ดี ต่อการพัฒนาห้องสมุดมีชีวิตมีการกำหนดนโยบายให้การสนับสนุนมีการจัดสรรงบประมาณ และมีการจัดภูมิทัศน์บรรยากาศสภาพแวดล้อมที่สวยงามจัดบริการและกิจกรรมที่หลากหลาย มีการสื่อสารประชาสัมพันธ์เป็นบรรณารักษ์ที่ดีมีการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องเน้นการ ทำงานแบบมีส่วนร่วมของประชาชนประชาชนเห็นความสำคัญในการมีวินัยและ นิสัยรักการอ่าน

อาสนี นิสาลี้ (2555) การประเมินโครงการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียน แยมจาดวิซชานุสรณ์ สำนักงานเขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร พบว่า ความต้องการจำเป็นของ โครงการ ความเป็นไปได้ของโครงการวัตถุประสงค์ของโครงการ และความพร้อมทรัพยากร โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งไม่เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ กระบวนการดำเนิน โครงการ กิจกรรมรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล กิจกรรมคัดกรองนักเรียน กิจกรรมส่งเสริม นักเรียน กรรรมป้องกันและช่วยเหลือ และที่คำสั่งต่อนักเรียนในโรงเรียน โดยภาพรวมอยู่ใน ระดับปานกลาง ซึ่งไม่เป็นไปตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ ด้านผลผลิตของโครงการ โดยภาพรวมอยู่ใน ระดับปานกลางซึ่งไม่เป็นไปตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้

ชลธิชา แผงบรรเทา (2556) การประเมินโครงการแข่งขันความเป็นเลิศทางวิชาการ โรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองกาญจนบุรี จังหวัดกาญจนบุรี มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมิน โครงการแข่งขันความเป็นเลิศทางวิชาการโรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองกาญจนบุรีจังหวัด กาญจนบุรี โดยประยุกต์ใช้รูปแบบจำลองชิป และเพื่อศึกษาผลการประเมินโครงการที่มีแบบ ปฏิบัติดีเด่น Best Practice ตามโครงการแข่งขันความเป็นเลิศทางวิชาการโรงเรียนในสังกัด เทศบาลเมืองกาญจนบุรี พบว่า ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามความคิดเห็นของ

ผู้บริหารสถานศึกษาครูผู้สอนนักเรียนและผู้ปกครองทั้ง 4 ด้านโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากทุกด้านเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อยคือ ด้านกระบวนการ ด้านผลผลิต ด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านบริบทพบว่าภาพรวมอยู่ในระดับมาก ผู้บริหารสถานศึกษาครูและนักเรียนและผู้เกี่ยวข้องได้ลงความเห็นว่าเป็นโครงการที่ส่งเสริมทักษะด้านวิชาการในทุกด้านและเป็นประโยชน์ในการเสริมสร้างกระบวนการในการทำงานวิชาการของนักเรียน ด้านปัจจัยนำเข้าโดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ผู้บริหารสถานศึกษาครูผู้สอนและผู้เกี่ยวข้องเห็นว่าการได้รับการสนับสนุนและความร่วมมือจากบุคคลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทางงบประมาณ ด้านความร่วมมือในด้านต่าง ๆ ทำให้โครงการประสบความสำเร็จ ด้านกระบวนการผลการประเมินโดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ผู้บริหารสถานศึกษาครูผู้สอนและผู้เกี่ยวข้องมีความเห็นว่าโครงการเป็นโครงการที่จัดทำขึ้นตามแผนปฏิบัติงานมีการกำหนดผู้รับผิดชอบในแต่ละกิจกรรมได้อย่างชัดเจนบุคลากรในโรงเรียนได้ช่วยกันและร่วมมือกันจัดกิจกรรมอย่างสม่ำเสมอตลอดทั้งปี ด้านผลผลิตผลการประเมินโดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ผู้บริหารสถานศึกษาครูผู้สอนและผู้เกี่ยวข้องเห็นว่าโครงการเป็นโครงการที่นักเรียนได้นำเอาทักษะด้านวิชาการไปใช้ประโยชน์ในการเรียนและได้ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ซึ่งส่งเสริมให้นักเรียนได้มีทักษะในการเรียนการสอนที่ดีขึ้น ตอนที่ 2 การหาผลการปฏิบัติงานที่ดีเด่น Best Practice ของโครงการแข่งขันความเป็นเลิศทางวิชาการโรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองกาญจนบุรี ผลการศึกษารวบรวมข้อมูลรูปแบบการดำเนินกิจกรรมตามโครงการได้ประสบความสำเร็จของโรงเรียนเทศบาล 3 บานบ่อ เพื่อเป็นต้นแบบการปฏิบัติงานดีเด่นของโครงการ ด้านบริบทพบว่าโรงเรียนได้ดำเนินการตามนโยบายของหน่วยงานต้นสังกัดเทศบาลเมืองกาญจนบุรีในเรื่องของนโยบาย หลักการ วัตถุประสงค์ ในการจัดกิจกรรมตามโครงการแข่งขันความเป็นเลิศทางวิชาการอย่างมีประสิทธิภาพ ด้านปัจจัยนำเข้า พบว่า โรงเรียนมีครูที่ทำหน้าที่ด้านงานวิชาการโดยตรงและมีความรู้ความสามารถในการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมเกี่ยวกับงานด้านวิชาการมีการจัดกิจกรรมให้นักเรียนได้พัฒนาทักษะในด้านต่าง ๆ อย่างมีประสิทธิภาพ ด้านกระบวนการ พบว่า โรงเรียนมีการดำเนินงานของโครงการแข่งขันความเป็นเลิศทางวิชาการตามกิจกรรมของโครงการมีการวางแผนการดำเนินงานตามกิจกรรมของโครงการมีการประชาสัมพันธ์กิจกรรมอย่างทั่วถึง ด้านผลผลิตประกอบด้วยผลการประเมิน 2 ด้าน ได้แก่ ด้านผลการดำเนินงาน พบว่า นักเรียนสนใจเห็นความสำคัญและเข้าร่วมกิจกรรมด้านวิชาการทำให้นักเรียนเกิดทักษะและมีผลการเรียนที่สูงขึ้นสามารถนำไปใช้ในการเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ ด้านผลกระทบ พบว่า ชุมชนผู้ปกครองมีความตระหนักและเห็นความสำคัญของการดำเนินกิจกรรมการแข่งขันทางความเป็นเลิศทางวิชาการได้ยอมรับและมี

ความพึงพอใจในการดำเนินกิจกรรมและความสำเร็จของโรงเรียน ให้การสนับสนุนและส่งเสริมให้การจัดกิจกรรมโรงเรียน ให้ความร่วมมือช่วยเหลืออย่างต่อเนื่อง

ชนิตกานต์ ลภะวงศ์ (2556) ได้ประเมินโครงการการพัฒนาโรงเรียนขนาดเล็ก ต้นแบบการจัดการเรียนการสอนแบบคละชั้น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 1 มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินบริบทปัจจัยนำเข้ากระบวนการและผลผลิตของโครงการผลการวิจัยพบว่า ผลการประเมินด้านบริบทของโครงการ พบตัวบ่งชี้ที่ 1 โครงการมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์และนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตัวบ่งชี้ที่ 2 ครูมีความต้องการจัดการเรียนการสอนแบบคละชั้นด้วยเหตุผลที่ว่า ครูมีความคาดหวังว่าจะสามารถแก้ไขปัญหาครูไม่ครบชั้นรวมถึงทำให้ผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนสูงขึ้นได้ และสามารถดูแลนักเรียนได้อย่างทั่วถึง ด้านปัจจัยนำเข้า เพราะมีความเพียงพอในปัจจัยนำเข้าบางส่วน และการดำเนินงานบางด้านเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด มีความเพียงพอด้านงบประมาณ มีความเพียงพอด้านสื่อเทคโนโลยี ครูและบุคลากรโรงเรียนส่วนใหญ่มีปัญหาขาดแคลนครู ครูไม่ครบชั้น ด้านอาคารสถานที่โรงเรียนมีปัญหาในการจัดห้องเรียนซึ่งไม่เป็นไปตามเกณฑ์ ด้านกระบวนการ พบว่า ตัวบ่งชี้ที่ 1 ความสอดคล้องของกระบวนการดำเนินงานกับภารกิจของหน่วยงานต้นสังกัดทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการวางแผนและการพัฒนาการบริหารจัดการ 2) ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนการสอนและประกันคุณภาพการศึกษา 3) ด้านการเสริมสร้างความพร้อมและความเข้มแข็งของโรงเรียน 4) ด้านการส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนในการศึกษา ตัวบ่งชี้ที่ 2 พบว่า สถานศึกษามีลักษณะห้องเรียนและกิจกรรมการเรียนการสอนแบบคละชั้นที่ประกอบไปด้วย 4 ด้าน 1) ด้านลักษณะการจัดห้องเรียน โรงเรียนมีการจัดห้องเรียนที่มีลักษณะคล้ายกัน 2) ขั้นตอนการดำเนินการจัดการแผนการสอน 3) ด้านลักษณะของกิจกรรมการเรียนการสอน 4) ลักษณะแผนการสอน ตัวบ่งชี้ที่ 3 พบว่า โรงเรียนมีปัญหาในการจัดการเรียนการสอนและมีแนวทางการแก้ไขปัญหาของตนเอง โดยมีสภาพปัญหาและแนวทางการแก้ปัญหาดังนี้ 1) ด้านบุคลากรครู โรงเรียนไม่มีครูเพียงพอและครูผู้สอนไม่เข้าใจขาดทักษะวิธีการสอนและการบูรณาการตามหลักสูตร โดยมีการแก้ปัญหาด้วยการจัดการเรียนการสอนแบบคละชั้นและพัฒนาครู 2) ด้านการบริหารจัดการและการเรียนการสอน พบว่า การจัดทำหลักสูตรมีความยุ่งยากที่ต้องบูรณาการกับหลักสูตรท้องถิ่น โดยมีการแก้ปัญหาด้วยการใช้หลักสูตรของหน่วยงานต้นสังกัดและบูรณาการการสอน 3) ด้านอาคารสถานที่ เพราะมีความคับแคบ ไม่เหมาะสมกับการจัดห้องเรียนรูปแบบคละชั้น วิธีการแก้ปัญหาคือการจัดกิจกรรมบางประเภทนอกห้องเรียน 4) ด้านชุมชน ผู้ปกครองส่วนใหญ่ไม่เห็นด้วยและนักเรียนมีการเคลื่อนย้ายบ่อย วิธีการแก้ปัญหาคือ

การสร้าง ความเข้าใจ ประชุมชี้แจง และให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน ด้านการประเมินผลผลิต ตัวบ่งชี้ที่ 1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนกลุ่มสาระภาษาไทยและคณิตศาสตร์ ภาพรวมผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีผลสัมฤทธิ์สูงขึ้น ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีผลการเรียนกลุ่มสาระวิชาภาษาไทยสูงขึ้น แต่กลุ่มสาระคณิตศาสตร์ลดลง ตัวบ่งชี้ที่ 2 ความพึงพอใจในการจัดการเรียนการสอนแบบ คณะชั้นของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในภาพรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

ชนิดดา บุปผามาต (2557) ได้ทำการประเมินโครงการระบบโครงข่ายการเรียนรู้ไร้พรหมแดน โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 มีวัตถุประสงค์ เพื่อประเมินโครงการระบบโครงข่ายการเรียนรู้ไร้พรหมแดน โดยใช้รูปแบบการประเมิน CIPP Model ของสตัฟเฟิลบีม ในการประเมิน 5 ด้าน ได้แก่ ด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ ด้านผลผลิต และด้านผลกระทบ และเพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาโครงการระบบโครงข่ายการเรียนรู้ไร้พรหมแดน โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 ผลการประเมินพบว่า ด้านบริบท ในภาพรวมมีความเหมาะสมในระดับปานกลาง โดยวัตถุประสงค์ของโครงการมีความเหมาะสมมากที่สุด โดยเฉพาะวัตถุประสงค์ของโครงการที่สอดคล้องกับแผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารฉบับที่ 2 และเห็นว่าการประสานงานระหว่างสำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลายกับโรงเรียนไม่ค่อยเหมาะสม ด้านปัจจัยนำเข้า ภาพรวมผลการประเมินโครงการมีความเหมาะสมในระดับมาก โดยความถูกต้องครบถ้วนและทันสมัยของบทเรียนมีความเหมาะสมมากที่สุด และเห็นว่าความเหมาะสมของงบประมาณที่ได้รับการสนับสนุนไม่ค่อยเหมาะสม ด้านกระบวนการในภาพรวมโครงการมีความเหมาะสมในระดับมาก โดยการพัฒนาบุคลากรมีความเหมาะสมที่สุด และเห็นว่ากรณีการนิเทศกำกับติดตามการดำเนินงานไม่ค่อยเหมาะสม ด้านผลผลิต ภาพรวมการประเมินโครงการมีความเหมาะสมในระดับมาก ด้วยความรู้ความเข้าใจในการบริการด้านบทเรียนมีความเหมาะสมมากที่สุด น่าเห็นว่าความพึงพอใจที่มีต่อการใช้งานระบบไม่ค่อยเหมาะสม ด้านผลกระทบ ภาพรวมการประเมินโครงการมีความเหมาะสมในระดับมาก โดยครูผู้สอนสร้างสรรค์สื่อการสอนที่หลากหลายมีความเหมาะสมที่สุด และเห็นว่าพฤติกรรมความใฝ่รู้ใฝ่เรียนของนักเรียนไม่เหมาะสม แนวทางการพัฒนาโครงการพบว่า 1 การติดต่อประสานงานควรเป็นไปอย่างต่อเนื่องและมีแนวทางที่ชัดเจน 2 งบประมาณวัสดุอุปกรณ์และสถานที่ควรจัดหาให้เพียงพอกับความต้องการโดยเทียบกับปริมาณขนาดของโรงเรียนแต่ละแห่งและควรมีการดำเนินการเบิกจ่ายอย่างรวดเร็วมีการพัฒนาระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตให้ทั่วถึงและเชื่อมต่อง่าย 3 การนิเทศกำกับติดตามควรเป็นไปอย่างต่อเนื่องและมีการดูแลอย่างใกล้ชิด

4 การเข้าใช้งานในระบบควรเป็นไปอย่างสะดวกรวดเร็วและพัฒนาบทเรียนที่น่าสนใจ และ 5 การสร้างแรงจูงใจในการใช้งานควรเปิดเวทีนำเสนอผลงานและควรมีการให้รางวัลสนับสนุน

ศิริพร ศิริรัตน์ (2557) ได้ทำการประเมินโครงการเบญจวิถีผู้นำทางฉันสร้างครอบครัวต้นแบบสายใยรักของศูนย์การเรียนรู้โครงการสายใยรักแห่งครอบครัวจังหวัดราชบุรี พบว่ามีการประเมินโดยใช้รูปแบบ CIPPIEST's Model ทั้ง 8 ด้านได้แก่ ด้านบริบทพบว่าภาพรวมมีความเหมาะสมในระดับมาก วัตถุประสงค์ของโครงการสอดคล้องกับวิสัยทัศน์และพันธกิจของหน่วยงานมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ปัญหาที่พบคือการกำหนดวัตถุประสงค์ที่กว้างส่งผลกระทบต่อติดตามและประเมินผลระดับการพัฒนาครอบครัว ข้อเสนอแนะคือควรมีการกำหนดวัตถุประสงค์ที่ชัดเจนเพื่อให้ง่ายต่อการติดตาม ด้านปัจจัยนำเข้า พบว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่เห็นว่าวัสดุและอุปกรณ์มีความเพียงพอต่อการใช้งานมีค่าเฉลี่ยสูงสุด กลุ่มผู้เข้าร่วมโครงการสมาชิกในครอบครัวและประชาชนเห็นว่าเจ้าหน้าที่มีความรู้ความสามารถ ปัญหาที่พบคือการจัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์ในการดำเนินงานในกิจกรรมการฝึกอาชีพบางประเภทที่วัสดุที่ใช้ในการฝึกมีราคาสูง ไม่สามารถจัดหาให้ได้อย่างเพียงพอได้ ข้อเสนอแนะคือ ให้นำวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่มีอยู่ในชุมชนมาทำการฝึกอบรมเพื่อให้ง่ายต่อการหาวัสดุฝึก ด้านกระบวนการ พบว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่มีความเห็นว่าการจัดทำรายงานผลการดำเนินงานแต่ละกิจกรรมและงบประมาณในการดำเนินงานมีความเพียงพอมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ผู้เข้าร่วมกิจกรรมโครงการเห็นว่าการจัดกิจกรรมเป็นไปตามแผนการดำเนินงานที่แจ้งให้กับประชาชนมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ปัญหาที่พบ เพื่อการดำเนินกิจกรรมที่บางกิจกรรมไม่ได้มาจากความต้องการของประชาชน จึงทำให้ไม่มีการต่อยอดพัฒนารูปแบบกิจกรรม ข้อเสนอแนะคือให้นำกิจกรรมที่ใช้วัสดุอุปกรณ์ที่มีอยู่ในชุมชนอยู่แล้วมาฝึกอบรมให้ง่ายต่อการหาวัสดุฝึก ด้านผลผลิต ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง ผู้เข้าร่วมโครงการ มีความเข้าใจและสามารถนำแนวคิดเบญจวิถีไปปฏิบัติในชีวิตประจำวันมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ด้านผลกระทบ ภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ด้านเจ้าหน้าที่เห็นว่าประชาชนมีการพัฒนาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด กลุ่มผู้เข้าร่วมโครงการเห็นว่าประชาชนยอมรับว่าการนำแนวคิดเบญจวิถีมาใช้ส่งผลให้ครอบครัวของตนเองเกิดการพัฒนามีค่าเฉลี่ยสูงสุด ด้านประสิทธิผล พบว่า ภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่เห็นว่าผู้เข้าร่วมโครงการส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิตในครัวเรือนของตนเองมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ด้านความยั่งยืน ภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่เห็นว่าผู้เข้าร่วมโครงการสามารถนำความรู้ที่ได้รับมาพัฒนาชุมชนอย่างต่อเนื่องมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ด้านการถ่ายโยงความรู้ กลุ่มผู้บริหารและเจ้าหน้าที่มีความเหมาะสมอยู่ในระดับ

ปานกลาง ผู้เข้าร่วมโครงการสามารถถ่ายทอดความรู้สู่เพื่อนบ้านได้อย่างถูกต้องและครอบคลุมผู้เข้าร่วมโครงการสามารถถ่ายทอดแนวคิดเบญจวิถี จากทฤษฎีสู่การปฏิบัติได้มีค่าเฉลี่ยสูงสุด แนวทางส่งเสริม ความสำเร็จของโครงการ มีการกำหนดแผนพัฒนาและเป้าหมาย เป็นระยะระยะโดยกำหนดเป็นรูปแบบของขั้นบันได บูรณาการการทำงานระหว่างหน่วยงานโดยจะต้องมีการวิเคราะห์ข้อมูลร่วมลงมือทำในระดับต่าง ๆ การให้ชุมชนเป็นรากฐานในความคิดแผนการดำเนินงานต่อยอดความคิดของประชาชนส่งเสริมการเปลี่ยนแปลงเชิงพฤติกรรมสู่คุณภาพชีวิต เจ้าหน้าที่ต้องมีความรู้ในสาขาอาชีพ

โสภกา แซ่ลี (2557) ได้ประเมินโครงการคืนครูให้นักเรียนโดยประยุกต์ใช้รูปแบบการประเมิน CIPP model สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินโครงการคืนครูให้นักเรียนโดยการประยุกต์ใช้รูปแบบจำลองชิปประกอบด้วย 4 ด้าน คือ ด้านบริบทสภาพแวดล้อม ด้านปัจจัยเบื้องต้น ด้านกระบวนการด้านผลผลิตและผลกระทบ และเพื่อหาแนวทางการปฏิบัติที่ดีหรือเป็นเลิศของโครงการ ผลการวิเคราะห์พบว่า การประเมินโดยประยุกต์ใช้รูปแบบจำลองอาชีพมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ด้านสภาพแวดล้อมโดยภาพรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากวัตถุประสงค์ของโครงการมุ่งเน้นให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีขึ้นมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ด้านปัจจัยเบื้องต้นโดยภาพรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก อุปกรณ์เครื่องมือในการดำเนินโครงการอย่างเพียงพอมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ด้านกระบวนการภาพรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก กิจกรรมโครงการนำไปปฏิบัติจริงมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ด้านผลผลิตโดยภาพรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก สถานศึกษาจัดการเรียนการสอนได้อย่างเหมาะสมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด การหาแบบปฏิบัติที่ดี ด้านบริบท โรงเรียนบุคลากรของโรงเรียนและบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับ การดำเนินกิจกรรมตามโครงการมีความถนัดให้ความสำคัญของโครงการและมีความตั้งใจในการปฏิบัติงานให้สำเร็จลุล่วง ด้านปัจจัยนำเข้างบประมาณที่ใช้ในการดำเนินโครงการอย่างพอเพียงมีความเหมาะสมด้านอาคารสถานที่ที่ใช้ในการดำเนินโครงการ ด้านกระบวนการการปฏิบัติตามกิจกรรมตามโครงการดำเนินการตามแผนที่วางไว้มีการนิเทศติดตามและประเมินผลตลอดระยะเวลาในการดำเนินกิจกรรม ด้านผลผลิต ด้านการดำเนินงานนักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีขึ้น ด้านผลกระทบ หลังการดำเนินโครงการตามกิจกรรม ผู้รับผิดชอบโครงการมีความตระหนักและเห็นความสำคัญของการดำเนินโครงการผู้มีส่วนเกี่ยวข้องพึงพอใจกับการดำเนินโครงการตลอดจนให้ความร่วมมือและช่วยเหลือในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ และในปีเดียวกัน กาญจนา กล้าหาญ (2557) ได้ทำการประเมินหลักสูตรสถานศึกษาตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 โรงเรียนดอยเต่า

วิทยาคม จังหวัดเชียงใหม่ โดยประยุกต์ใช้รูปแบบการประเมิน CIPP ประชากรที่ใช้คือ ผู้เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาของโรงเรียนทั้งภายในและภายนอก รวมประชากรทั้งสิ้น 303 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วยแบบสังเกตแบบสังเกตอิสระ แบบสอบถาม ด้านกระบวนการ ด้านปัจจัย แบบรวบรวมข้อมูลแบบวิเคราะห์ข้อมูลและแบบประเมินความพึงพอใจ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการประเมินสรุปได้ดังนี้

ด้านบริบทหรือสภาวะแวดล้อม พบว่า วิสัยทัศน์ พันธกิจ จุดมุ่งหมาย โครงสร้าง หลักสูตร แหล่งเรียนรู้ เอกลักษณ์และอัตลักษณ์ในหลักสูตรสถานศึกษามีความสอดคล้องกับ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

ด้านปัจจัยเบื้องต้น พบว่า ทรัพยากรที่ใช้มีความพร้อมและเหมาะสมโดยรวมอยู่ใน ระดับมาก และเมื่อเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ 1) ด้านระยะเวลา 2) ด้านทรัพยากร 3) ด้านบุคลากร และ 4) ด้านงบประมาณมีความพร้อมน้อย ตามลำดับ

ด้านกระบวนการ พบว่า กระบวนการใช้หลักสูตรสถานศึกษา มีการปฏิบัติและเป็นจริงอยู่ในระดับมาก เมื่อเทียบกับเกณฑ์การตัดสินถือว่าผ่านเกณฑ์ และเมื่อเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ 1) ด้านการนิเทศติดตามการใช้หลักสูตรสถานศึกษา 2) ด้านการประเมินผลการเรียนรู้ 3) ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้ 4) ด้านสื่อการจัดการเรียนรู้ 5) ด้านการออกแบบการจัดการเรียนรู้ของครู และ 6) ด้านการจัดการเรียนรู้ตามมาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

ด้านผลผลิต พบว่า ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียน ที่มีต่อนักเรียนอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อเทียบกับเกณฑ์การตัดสินถือว่าผ่านเกณฑ์ และเมื่อเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ 1) ด้านพฤติกรรม และ 2) ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ร้อยละ 93.94 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ร้อยละ 74.67 ศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น ผ่านเกณฑ์ที่กำหนดนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ร้อยละ 97.48 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ร้อยละ 97.63 ขึ้นไปมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ระดับดีเยี่ยม และระดับดีรวมกัน ผ่านเกณฑ์ที่กำหนด นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ร้อยละ 100 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ร้อยละ 75 ขึ้นไป มีสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนระดับดีเยี่ยมและระดับดีรวมกัน ผ่านเกณฑ์ที่กำหนด นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ร้อยละ 57.68 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ร้อยละ 66.63 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในเกณฑ์การตัดสินระดับ 3 ขึ้นไป ถือว่าผ่านเกณฑ์ที่กำหนด นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ร้อยละ 57.56 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ร้อยละ 55.73 มีผลการทดสอบระดับชาติ (O-NET) อยู่ในเกณฑ์ต้องปรับปรุงยังไม่ผ่านเกณฑ์ที่กำหนด

กมลนันท์ บุญกล้า (2559) ได้ทำการประเมินโครงการเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนบ้านหนองปลาชีว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2 มีจุดมุ่งหมายเพื่อการประเมินโครงการเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนหนองปลาชีว การประเมินพบว่า โดยภาพรวมของโครงการอยู่ในระดับมาก ด้านสภาพแวดล้อม มีความสอดคล้องอยู่ในระดับมาก วัตถุประสงค์ของโครงการมีความชัดเจนสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ด้านปัจจัยนำเข้า ความเพียงพอเหมาะสมอยู่ในระดับมาก คือ ครูผู้รับผิดชอบโครงการเป็นผู้มีความรู้ความสามารถที่เหมาะสมและเพียงพอจำนวนบุคลากรที่ดำเนินโครงการ มีความเหมาะสมด้านกระบวนการ พบว่ามีประสิทธิภาพอยู่ในระดับมาก การกำหนดขั้นตอนการทำโครงการเศรษฐกิจพอเพียงมีความชัดเจนสาระเนื้อหาตามองค์ประกอบของโครงการมีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด ด้านผลผลิต พบว่ามีประสิทธิผลอยู่ในระดับมาก ผลการดำเนินกิจกรรมถ่วงออกคอนโดทำให้นักเรียนมีทักษะพื้นฐานในการปลูกพืชผลการดำเนินกิจกรรมพืชผักสวนครัวรั้วกินได้มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด

วันทนีย์ บางเสน (2560) ได้ประเมินโครงการโรงเรียนต้นแบบการเรียนรวมระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินบริบทปัจจัยนำเข้ากระบวนการและผลผลิตการดำเนินโครงการโรงเรียนต้นแบบการเรียนรวมระดับประถมสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และเพื่อนำสารสนเทศจากการประเมินมาจัดทำเป็นข้อเสนอแนะสำหรับการวางแผนการเตรียมความพร้อมการดำเนินงานและการปรับปรุงการดำเนินโครงการโรงเรียนต้นแบบการเรียนรวมระดับประถม ผลการวิจัยพบว่าโดยภาพรวมผลการประเมินอยู่ในระดับมากภาพรวมของด้านบริบทอยู่ในระดับมากภาพรวมของปัจจัยนำเข้าอยู่ในระดับปานกลางภาพรวมของกระบวนการอยู่ในระดับปานกลางและด้านผลผลิตภาพรวมอยู่ในระดับมาก ข้อเสนอแนะสำหรับการวางแผนด้านบริบทโรงเรียนต้นแบบเรียนรวมจะต้องกำหนดนโยบายวิสัยทัศน์พันธกิจและแผนการพัฒนากิจการจัดการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับมาตรฐานโดยรวม สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานควรส่งเสริมโครงการใหม่ ๆ สำนักงานเขตพื้นที่ควรประชุมชี้แจงผู้บริหารและครูในปีการศึกษาใหม่เป็นประจำ โรงเรียนจัดประชุมชี้แจงผู้ปกครองนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษและนักเรียนทั่วไปให้เข้าเรียนในปีการศึกษาใหม่เป็นทุกปี ด้านปัจจัยนำเข้าตัวมีการผลิตครูการศึกษาพิเศษสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานควรจัดสรรอัตราจ้างครูพี่เลี้ยงให้กับโรงเรียนอย่างเพียงพอโรงเรียน และต้นสังกัดจัดให้มีการประชุมครูและบุคลากรทางโรงเรียนมีการจัดสรรงบประมาณให้โรงเรียนเพื่อการจัดการเรียนรวมโรงเรียนควรสร้างความร่วมมือหรือแสวงหาความช่วยเหลือจากภายนอกและขอความร่วมมือ

กับนักวิชาชีพต่าง ๆ ด้านกระบวนการโรงเรียนต้องปรับหลักสูตรสถานศึกษาให้เป็นหลักเกณฑ์ที่ปรับใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานปี 2551 และจะต้องมีการจัดประชุมอบรมสัมมนาเพื่อการพัฒนาบุคลากรโรงเรียนต้องมีความสัมพันธ์ระหว่างผู้ปกครองนักเรียน และควรจัดทำแผนการสร้างความร่วมมือทุกภาคส่วน ด้านผลผลิตโรงเรียนควรจัดระบบและกระบวนการในการให้ความช่วยเหลือนักเรียนที่บกพร่องไม่สามารถศึกษาต่อได้ให้ตรงตามศักยภาพของนักเรียนโรงเรียนควรจัดระบบและกระบวนการในการสนับสนุนนักเรียนในการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น

สรุปได้ว่าการประเมินโครงการเพื่อให้พัฒนาการดำเนินโครงการหรือเพื่อศึกษาผลของการดำเนินโครงการ ส่วนมากจะเป็นการประเมินด้านบริบทของโครงการเพื่อตรวจสอบหลักการและเหตุผล วัตถุประสงค์ สภาพการณ์ต่าง ๆ ของโครงการที่มีความสอดคล้องกับนโยบายและแผนของสถานศึกษาหรือหน่วยงานที่วางไว้หรือไม่ ด้านปัจจัยนำเข้าของโครงการเพื่อตรวจสอบปัจจัยที่ส่งเสริมการดำเนินโครงการในกิจกรรมต่าง เช่น งบประมาณ วัสดุ อุปกรณ์ สถานที่ เป็นต้น เพื่อให้การดำเนินโครงการเป็นไปด้วยความเรียบร้อย ด้านกระบวนการของโครงการเพื่อตรวจสอบกิจกรรม วิธีการต่าง ๆ ที่ขับเคลื่อนภายในกรอบของโครงการที่นำไปสู่จุดมุ่งหมายสูงสุดของโครงการ และด้านผลผลิตเป็นการตรวจสอบผลผลิตหลังจากโครงการได้ดำเนินเสร็จสิ้นเรียบร้อยแล้วเพื่อสะท้อนการดำเนินกิจกรรมทั้งหมดของโครงการที่นำไปสู่การวางแผนพัฒนาปรับปรุงแก้ไขต่อไป ดังนั้นการประเมินโครงการจะมีการดำเนินการประเมินโดยใช้การประเมินแบบชิปปี้ CIPP Model ของ สตีฟเฟิลปีม ที่ประกอบด้วย การประเมินสภาพแวดล้อมหรือบริบท การประเมินปัจจัยนำเข้า การประเมินกระบวนการดำเนินงาน การประเมินผลผลิต

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ เพื่อประเมินโครงการห้องเรียนอาชีพ ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 จังหวัดเชียงราย ซึ่งประเมินใน 4 ด้าน ดังนี้ การประเมินด้านสภาวะแวดล้อม การประเมินด้านปัจจัยเบื้องต้น การประเมินด้านกระบวนการ การประเมินด้านผลผลิต ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัย ตามขั้นตอน ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบโครงการ นักเรียนและผู้ปกครองนักเรียน ที่เข้าร่วมโครงการห้องเรียนอาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 จังหวัดเชียงราย จาก 2 โรงเรียน คือ โรงเรียนแม่สาย ประสิทธิ์ศาสตร์ และโรงเรียนแม่จันวิทยาคม จำนวน 866 คน

กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบโครงการ นักเรียนและผู้ปกครองนักเรียน ที่เข้าร่วมโครงการห้องเรียนอาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 จังหวัดเชียงราย จาก 2 โรงเรียน คือ โรงเรียนแม่สาย ประสิทธิ์ศาสตร์ และโรงเรียนแม่จันวิทยาคม จำนวน 270 คนซึ่งได้มาโดยวิธีการกำหนดขนาดตัวอย่างจากการเปิดตารางสำเร็จของ เคอร์จี่ และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970, p. 608) จากนั้นใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) ดังตารางต่อไปนี้

ตาราง 1 แสดงประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ที่	ผู้ประเมิน	ประชากร		กลุ่มตัวอย่าง	
		แม่สาย ประสิทธิ์ ศาสตร์	แม่จัน วิทยาคม	แม่สาย ประสิทธิ์ ศาสตร์	แม่จัน วิทยาคม
1	ด้านสภาวะแวดล้อมของ โครงการ				
	ผู้บริหารสถานศึกษา	5	5	2	2
	ครูผู้รับผิดชอบโครงการ	10	10	3	3
	รวม	15	15	5	5
2	ด้านปัจจัยเบื้องต้นในการ ดำเนินโครงการ				
	ผู้บริหารสถานศึกษา	5	5	2	2
	ครูผู้รับผิดชอบโครงการ	10	10	3	3
	รวม	15	15	5	5
3	ด้านกระบวนการเกี่ยวกับ การดำเนินโครงการ				
	ผู้บริหารสถานศึกษา	5	5	2	2
	ครูผู้รับผิดชอบโครงการ	10	10	3	3
	รวม	15	15	5	5
4	ด้านผลผลิตของโครงการ				
	ผู้บริหารสถานศึกษา	5	5	2	2
	ครูผู้รับผิดชอบโครงการ	10	10	3	3
	ผู้ปกครองนักเรียน	225	193	70	60
	นักเรียน	225	193	70	60
	รวม	465	401	145	125
	รวมทั้งสิ้น		866		270

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือรวบรวมข้อมูล

1. แบบสอบถามประเมินโครงการห้องเรียนอาชีพ ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 จังหวัดเชียงราย ซึ่งประเมินใน 4 ด้าน ดังนี้ การประเมินด้านสภาวะแวดล้อม การประเมินด้านปัจจัยเบื้องต้น การประเมินด้านกระบวนการ การประเมินด้านผลผลิต ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัย แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับ การประเมินโครงการห้องเรียนอาชีพ ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 จังหวัดเชียงราย มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ แบ่งออกเป็น 4 ด้าน คือ

ด้านที่ 1 การประเมินด้านสภาวะแวดล้อม เป็นการประเมินความสอดคล้องของ หลักการและเหตุผล วัตถุประสงค์ เป้าหมายของโครงการกับนโยบาย วิสัยทัศน์ เป้าหมายของ โรงเรียน

ด้านที่ 2 การประเมินด้านปัจจัยเบื้องต้นในการดำเนินโครงการ คือ เป็นการประเมิน ความเหมาะสมและเพียงพอของปัจจัยเบื้องต้น ได้แก่ บุคลากร งบประมาณ ทรัพยากร และการบริหารจัดการด้านกระบวนการ

ด้านที่ 3 การประเมินด้านกระบวนการเกี่ยวกับการดำเนินโครงการ เป็นการประเมิน ความเหมาะสมของกระบวนการเกี่ยวกับโครงการ ได้แก่ การวางแผน การดำเนินงาน การตรวจสอบ และการปรับปรุงแก้ไข

ด้านที่ 4 การประเมินด้านผลผลิตของโครงการ เป็นการประเมินคุณภาพและความพึงพอใจในผลผลิตของโครงการ ผู้ศึกษาทำการประเมินในประเด็นต่าง ๆ ได้แก่ สมรรถนะ วิชาชีพของนักเรียน ความพึงพอใจของนักเรียนและผู้ปกครองนักเรียนต่อโครงการห้องเรียน อาชีพ

2. แบบประเมินสมรรถนะวิชาชีพของนักเรียนก่อนเข้าร่วมโครงการและหลังเข้าร่วมโครงการ โครงการห้องเรียนอาชีพ ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 จังหวัดเชียงราย

การสร้างเครื่องมือและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

ได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาค้นคว้าจากตำรา เอกสาร ทฤษฎี แนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ทั้งภายในประเทศ และต่างประเทศ เกี่ยวกับการประเมินโครงการห้องเรียนอาชีพ ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 จังหวัดเชียงราย และรายละเอียดวัตถุประสงค์ของการวิจัย เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

2. ศึกษาวิธีการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือ และปรับแบบสอบถาม ให้ครอบคลุม สอดคล้องกับนิยามศัพท์ และขอบเขตการวิจัย เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

3. ศึกษาความหมาย ทฤษฎี หลักการ แนวคิด องค์ประกอบ เพื่อทำนิยามศัพท์ในการวิจัยแล้วเป็นแนวทางในการสร้างข้อคำถาม

4. นำแบบสอบถามฉบับร่างที่จัดทำขึ้น เสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบ แก้ไข ให้มีความตรง และความสมบูรณ์ของเนื้อหา รวมทั้งการใช้ภาษาที่เหมาะสม

5. นำแบบสอบถามที่ผ่านการพิจารณาจากอาจารย์ที่ปรึกษา เสนอผู้เชี่ยวชาญเพื่อพิจารณาตรวจสอบความเหมาะสม ความสมบูรณ์ของข้อคำถาม เพื่อหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา

6. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจแก้ของผู้เชี่ยวชาญ มาวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Item Objective Congruence: IOC) โดยพิจารณาข้อที่มีความสอดคล้อง ตั้งแต่ 0.67 เป็นต้นไป โดยใช้สูตรดังนี้

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

IOC = ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์

$\sum R$ = ผลรวมคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

N = จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

การกำหนดคะแนน

+1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อคำถาม มีความสอดคล้องกับเนื้อหานั้น

0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าข้อคำถาม มีความสอดคล้องกับเนื้อหานั้น

-1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อคำถาม ไม่มีความสอดคล้องกับเนื้อหานั้น

ได้ค่าความสอดคล้องตั้งแต่ 0.67 ขึ้นไป

7. นำแบบสอบถามที่จัดทำสมบูรณ์แล้ว ไปทดลองใช้ (Try-Out) กับกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย จำนวน 30 ตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบโครงการ นักเรียนและผู้ปกครองนักเรียน โรงเรียนสรรพวิทยุ จังหวัดตาก
8. วิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ ด้วยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) ตามวิธีครอนบาค มีค่าเท่ากับ 0.991
9. จัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อเตรียมส่งไปยังกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล มีขั้นตอนการดำเนินการ ดังนี้

1. ขอนหนังสือจากมหาวิทยาลัยพะเยา วิทยาเขตเชียงราย ถึงโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการห้องเรียนอาชีพ ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 จังหวัดเชียงราย เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
2. ผู้วิจัยขอนหนังสือจากหน่วยงานต้นสังกัด ถึงกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย
3. ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง
4. นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาทั้งหมด 270 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 มาตรฐานตรวจสอบความสมบูรณ์ ทุกฉบับ
5. นำแบบประเมินสมรรถนะวิชาชีพที่ได้รับคืนมาทั้งหมด 130 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 มาตรฐานตรวจสอบความสมบูรณ์ ทุกฉบับ
6. จำแนกแบบสอบถาม ตามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม เพื่อเตรียมการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป
7. นำแบบประเมินสมรรถนะวิชาชีพ มาวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

การวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป สถิติที่ใช้ มีดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม เพศ วุฒิการศึกษา และช่วงอายุ โดยใช้ค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) แล้วเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย
2. วิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับ โครงการห้องเรียนอาชีพ ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 จังหวัดเชียงราย เป็นแบบมาตราส่วนประมาณ

ค่า 5 ระดับ โดยการหาค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เป็นรายด้าน และโดยรวม

3. นำผลการวิเคราะห์ทางสถิติมาแปลผล โดยกำหนดค่าเกณฑ์การแปลความหมาย (บุญชุม ศรีสะอาด, 2545, หน้า 103) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51–5.00 หมายถึง ระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51–4.50 หมายถึง ระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51–3.50 หมายถึง ระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51–2.50 หมายถึง ระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00–1.50 หมายถึง ระดับน้อยที่สุด

และนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ด้วยวิธีทางสถิติ เกณฑ์ที่ผ่านการประเมินอยู่ในระดับ ค่าเฉลี่ย 3.51 ขึ้นไป

4. วิเคราะห์แบบประเมินสมรรถนะวิชาชีพของนักเรียนก่อนเข้าร่วมโครงการและหลัง เข้าร่วมโครงการห้องเรียนอาชีพ ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 36 จังหวัดเชียงราย โดยการหาค่า t-test dependent

จากการดำเนินการศึกษาการประเมินโครงการห้องเรียนอาชีพ ของสถานศึกษาสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 จังหวัดเชียงราย ที่กล่าวมาข้างต้นสามารถ สรุปเป็นตารางดังต่อไปนี้

ตาราง 2 แสดงกรอบแนวคิดการประเมินโครงการห้องเรียนอาชีพ ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 จังหวัดเชียงใหม่

วัตถุประสงค์	สิ่งที่มุ่งประเมิน	แหล่งข้อมูล	เครื่องมือที่ใช้	วิธีการ	การวิเคราะห์ข้อมูล	การแปลผลและเกณฑ์การตัดสิน
โครงการ			ในการเก็บข้อมูล	เก็บรวบรวมข้อมูล	ข้อมูล	
1. เพื่อประเมินด้านสถานะแวดล้อม	ความสอดคล้องของหลักสูตรและاهدافتลอด	ผู้บริหารสถานศึกษา 4 คน	แบบสอบถาม	1. ส่งแบบสอบถาม	ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)	การแปลผล 4.51-5.00 ระดับมากที่สุด 3.51-4.50 ระดับมาก 2.51-3.50 ระดับปานกลาง 1.51-2.50 ระดับน้อย 1.00-1.50 ระดับน้อยที่สุด
แวดล้อม	เหตุผลวัตถุประสงค์เป้าหมายของโครงการกับนโยบาย วิสัยทัศน์ เป้าหมายของสถานศึกษา	ครูผู้รับผิดชอบโครงการ 6 คน		Google Form		เกณฑ์การตัดสิน (\bar{X}) \geq 3.51

ตาราง 2 (ต่อ)

วัตถุประสงค์	สิ่งที่มุ่งประเมิน	แหล่งข้อมูล	เครื่องมือที่ใช้	วิธีการ	การวิเคราะห์	การแปลผลและเกณฑ์
ของการประเมิน			ในการเก็บ	เก็บรวบรวมข้อมูล	ข้อมูล	การตัดสิน
โครงการ			ข้อมูล			
2. เพื่อประเมิน	ความเหมาะสม	ผู้บริหาร	แบบสอบถาม	1. ส่งแบบสอบถาม	ค่าเฉลี่ย(\bar{X}) และ	การแปลผล
ด้านปัจจัย	และเพียงพอของ	สถานศึกษา 4 คน		2. สอบถามผ่าน	ค่าส่วนเบี่ยงเบน	4.51-5.00 ระดับมากที่สุด
เบื้องต้น	ปัจจัยเบื้องต้น	ครูผู้รับผิดชอบ		Google Form	มาตรฐาน (S.D.)	3.51-4.50 ระดับมาก
	ได้แก่ บุคลากร	โครงการ 6 คน				2.51-3.50 ระดับปานกลาง
	งบประมาณ					1.51-2.50 ระดับน้อย
	ทรัพยากร					1.00-1.50 ระดับน้อยที่สุด
	การบริหารจัดการ					เกณฑ์การตัดสิน
						(\bar{X}) \geq 3.51

ตาราง 2 (ต่อ)

วัตถุประสงค์	สิ่งที่มุ่งประเมิน	แหล่งข้อมูล	เครื่องมือที่ใช้	วิธีการ	การวิเคราะห์	การแปลผลและเกณฑ์
ของการประเมิน			ในการเก็บ	เก็บรวบรวมข้อมูล	ข้อมูล	การตัดสิน
โครงการ			ข้อมูล			
3. เพื่อประเมิน	ความเหมาะสมของ	ผู้บริหาร	แบบสอบถาม	1. ส่งแบบสอบถาม	ค่าเฉลี่ย(\bar{X}) และ	การแปลผล
ด้าน	กระบวนการ	สถานศึกษา 4 คน		2. สอบถามผ่าน	ค่าส่วนเบี่ยงเบน	4.51-5.00 ระดับมากที่สุด
กระบวนการ	เกี่ยวกับโครงการ	ครูผู้รับผิดชอบ		Google Form	มาตรฐาน (S.D.)	3.51-4.50 ระดับมาก
	ได้แก่ การวางแผน	โครงการ 6 คน				2.51-3.50 ระดับปานกลาง
	การดำเนินงาน					1.51-2.50 ระดับน้อย
	การตรวจสอบ การ					1.00-1.50 ระดับน้อยที่สุด
	ปรับปรุงแก้ไข					เกณฑ์การตัดสิน
						(\bar{X}) \geq 3.51

ตาราง 2 (ต่อ)

วัตถุประสงค์	สิ่งที่มุ่งประเมิน	แหล่งข้อมูล	เครื่องมือที่ใช้	วิธีการ	การวิเคราะห์	การแปลผลและเกณฑ์
ของการประเมิน			ในการเก็บ	เก็บรวบรวมข้อมูล	ข้อมูล	การตัดสิน
โครงการ			ข้อมูล			
4. การประเมิน	4.1 ความพึงพอใจ	ผู้บริหาร	4.1	1. ส่งแบบสอบถาม	ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และ	การแปลผล
ด้านผลผลิต	ของผู้เข้าร่วมโครงการ	สถานศึกษา 4 คน	แบบสอบถาม	2. สอบถามผ่าน Google Form	ค่าส่วนเบี่ยงเบน	4.51-5.00 ระดับมากที่สุด
		ครูผู้รับผิดชอบโครงการ 6 คน			มาตรฐาน (S.D.)	3.51-4.50 ระดับมาก
		นักเรียน 130 คน				2.51-3.50 ระดับปานกลาง
		ผู้ปกครองนักเรียน 130 คน				1.51-2.50 ระดับน้อย
						1.00-1.50 ระดับน้อยที่สุด
						เกณฑ์การตัดสิน
						(\bar{X}) \geq 3.51
	4.2 สมรรถนะ	นักเรียน 130 คน	4.2 แบบ	ประเมินสมรรถนะ	t-test dependent	
	วิชาชีพของนักเรียน		ประเมิน	วิชาชีพของนักเรียน		
			สมรรถนะ			
			วิชาชีพ			

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

จากการวิจัยเรื่อง การประเมินโครงการห้องเรียนอาชีพ ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 จังหวัดเชียงราย มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินด้านสภาวะแวดล้อม ด้านปัจจัยเบื้องต้น ด้านกระบวนการ ด้านผลผลิต โครงการห้องเรียนอาชีพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 จังหวัดเชียงราย สามารถนำเสนอผลการวิเคราะห์ตามลำดับ ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์การประเมินโครงการ 4 ด้านของโครงการห้องเรียนอาชีพของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 จังหวัดเชียงราย

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการเปรียบเทียบการประเมินสมรรถนะวิชาชีพของนักเรียนก่อนเข้าร่วมโครงการและหลังเข้าร่วมโครงการ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตาราง 3 แสดงจำนวนและร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม เพศ ระดับการศึกษา และช่วงอายุ

รายการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	173	64.07
หญิง	97	35.93
รวม	270	100.00

ตาราง 3 (ต่อ)

รายการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
2. ระดับการศึกษา		
ต่ำกว่าปริญญาตรี	234	86.67
ปริญญาตรี	27	10.00
ปริญญาโท	9	3.33
ปริญญาเอก	-	-
รวม	270	100.00
3. ช่วงอายุ		
ต่ำกว่า 21 ปี	130	48.15
21-30 ปี	7	2.59
31-40 ปี	56	20.74
41-50 ปี	51	18.89
51-60 ปี	23	8.52
60 ปีขึ้นไป	3	1.11
รวม	270	100.00

จากตาราง 3 พบว่า ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ร้อยละ 64.07 เพศหญิง ร้อยละ 35.93 ระดับการศึกษา ส่วนใหญ่อยู่ในระดับต่ำกว่าปริญญาตรี ร้อยละ 86.67 ระดับปริญญาตรี ร้อยละ 10.00 ระดับปริญญาโท ร้อยละ 3.33 และช่วงอายุ ส่วนใหญ่มีอายุต่ำกว่า 21 ปี ร้อยละ 48.15 ช่วงอายุ 31-40 ปี ร้อยละ 20.74 ช่วงอายุ 41-50 ปี ร้อยละ 18.89 ช่วงอายุ 21-30 ปี ร้อยละ 2.59 และช่วงอายุ 51-60 ปี ร้อยละ 1.11

ผลการวิเคราะห์การประเมินโครงการ 4 ด้านของโครงการ

ตาราง 4 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลผลการประเมินโครงการ
ห้องเรียนอาชีพ ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 จังหวัดเชียงราย

ที่	การประเมินโครงการ 4 ด้าน	(n = 270)		การแปลผล	ลำดับที่
		\bar{X}	S.D.		
1	ด้านสภาวะแวดล้อมของโครงการ	4.31	0.53	มาก	1
2	ด้านปัจจัยเบื้องต้นในการดำเนินโครงการ	4.07	0.61	มาก	3
3	ด้านกระบวนการเกี่ยวกับการดำเนินโครงการ	4.13	0.56	มาก	2
4	ด้านผลผลิตของโครงการ	4.04	0.73	มาก	4
เฉลี่ยรวม		4.14	0.61	มาก	

จากตาราง 4 พบว่า การประเมินโครงการห้องเรียนอาชีพ ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 จังหวัดเชียงราย โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.14$, S.D. = 0.61) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านสภาพแวดล้อมของโครงการ ($\bar{X} = 4.31$, S.D. = 0.53) รองลงมา คือ ด้านกระบวนการเกี่ยวกับการดำเนินโครงการ ($\bar{X} = 4.13$, S.D. = 0.56) และด้านปัจจัยเบื้องต้นในการดำเนินโครงการ ($\bar{X} = 4.07$, S.D. = 0.61) ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านผลผลิตของโครงการ ($\bar{X} = 4.04$, S.D. = 0.73)

ตาราง 5 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลผลความสอดคล้องด้าน
สภาวะแวดล้อมของโครงการ ทำการเก็บข้อมูลจากครูและผู้บริหาร
สถานศึกษา

ที่	ด้านสภาวะแวดล้อม	ความ		การแปล ผล	ลำดับ ที่
		สอดคล้อง (n = 10)			
		\bar{X}	S.D.		
1	หลักการและเหตุผลของโครงการมีความ สอดคล้องกับนโยบาย ของสถานศึกษา	4.30	0.48	มาก	3
2	หลักการและเหตุผลของโครงการมีความ สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ ของสถานศึกษา	4.60	0.53	มากที่สุด	1
3	หลักการและเหตุผลของโครงการมีความ สอดคล้องกับเป้าหมาย ของสถานศึกษา	4.30	0.48	มาก	4
4	วัตถุประสงค์ของโครงการมีความ สอดคล้องกับนโยบายของสถานศึกษา	4.50	0.53	มาก	2
5	วัตถุประสงค์ของโครงการมีความ สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของสถานศึกษา	4.20	0.42	มาก	5
6	วัตถุประสงค์ของโครงการมีความ สอดคล้องกับเป้าหมายของสถานศึกษา	4.40	0.63	มาก	6
7	เป้าหมายของโครงการมีความสอดคล้อง กับนโยบายของสถานศึกษา	4.20	0.63	มาก	7
8	เป้าหมายของโครงการมีความสอดคล้อง กับวิสัยทัศน์ของสถานศึกษา	4.20	0.63	มาก	8
9	เป้าหมายของโครงการมีความสอดคล้อง กับเป้าหมายของสถานศึกษา	4.10	0.57	มาก	9
เฉลี่ยรวม		4.31	0.53	มาก	

จากตาราง 5 พบว่า ความสอดคล้องด้านสภาวะแวดล้อม โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.31$, S.D.=0.53) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ หลักการและ
เหตุผลของโครงการมีความสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.60$, S.D. = 0.52)

รองลงมา คือ วัตถุประสงค์ของโครงการมีความสอดคล้องกับนโยบายของสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.50$, S.D. = 0.53) และหลักการและเหตุผลของโครงการมีความสอดคล้องกับนโยบายของสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.30$, S.D. = 0.48) ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ เป้าหมายของโครงการมีความสอดคล้องกับเป้าหมายของสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.10$, S.D. = 0.57)

ตาราง 6 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลผลความเหมาะสมและความพอเพียงของปัจจัยเบื้องต้นในการดำเนินโครงการ

ที่	ด้านปัจจัยเบื้องต้นในการดำเนินโครงการ	ความเหมาะสม		การแปลผล	ลำดับที่
		และความพอเพียง			
		\bar{X}	S.D.		
1	มีคณะกรรมการบริหารงานโครงการฯ	4.20	0.42	มาก	4
2	ครูมีประสบการณ์ในการจัดการเรียนรู้	4.80	0.42	มาก	2
3	ครูมีความรู้ความสามารถในการจัดการเรียนรู้	4.90	0.32	มาก	1
4	ครูมีจำนวนเพียงพอต่อการดำเนินโครงการ	3.80	0.42	มาก	17
5	ครูมีคุณสมบัติตรงตามความต้องการของโครงการ	4.20	0.32	มาก	5
6	บุคลากรฝ่ายสนับสนุนในโครงการมีจำนวนเพียงพอ	3.60	0.77	มาก	19
7	งบประมาณในการดำเนินโครงการมีความสอดคล้องและเพียงพอ กับแผนปฏิบัติการของโครงการ	4.10	0.78	มาก	7
8	ผู้ปกครองให้การสนับสนุนและมีความพร้อมในการศึกษา	4.50	0.70	มาก	3
9	โรงเรียนมีการสร้างขวัญกำลังใจแก่ครูในโครงการ ให้ปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง	3.90	0.57	มาก	11
10	การเก็บค่าบำรุงการศึกษา มีความเหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจของผู้ปกครอง	4.00	0.67	มาก	8

ตาราง 6 (ต่อ)

ที่	ด้านปัจจัยเบื้องต้นในการดำเนินโครงการ	ความเหมาะสมและความเพียงพอ		การแปลผล	ลำดับที่
		(n = 10)			
		\bar{X}	S.D.		
11	สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานให้งบประมาณสนับสนุนโครงการ	4.20	0.63	มาก	4.20
12	มีห้องเรียนในการจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสม	3.90	0.57	มาก	3.90
13	สื่อมีเพียงพอต่อการจัดการเรียนการสอน	4.00	0.67	มาก	9
14	วัสดุมีเพียงพอต่อการจัดการเรียนการสอน	3.90	0.74	มาก	14
15	อุปกรณ์มีเพียงพอต่อการจัดการเรียนการสอน	4.00	0.82	มาก	10
16	มีแผนการดำเนินงานของโครงการฯ ที่ชัดเจน	3.80	0.63	มาก	16
17	สถานศึกษามีระบบในการติดตามประเมินผลโครงการห้องเรียนอาชีพ	3.80	0.63	มาก	17
18	มีการจัดทำระบบประกันคุณภาพการศึกษาตามกฎกระทรวงกำหนด	3.80	0.79	มาก	18
19	มีแผนพัฒนาครูและบุคลากรในด้านห้องเรียนอาชีพ	3.90	0.57	มาก	13
เฉลี่ยรวม		4.07	0.61	มาก	

จากตาราง 6 พบว่า ความเหมาะสมและความพอเพียงของปัจจัยเบื้องต้นในการดำเนินโครงการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.07$, S.D.=0.61) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ครูมีความรู้ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.90$, S.D. = 0.32) รองลงมา คือ ครูมีประสบการณ์ในการจัดการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.80$, S.D. = 0.42) และผู้ปกครองให้การสนับสนุนและมีความพร้อมในการศึกษา ($\bar{X} = 4.50$, S.D. = 0.85) ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ บุคลากรฝ่ายสนับสนุนในโครงการมีจำนวนเพียงพอ ($\bar{X} = 3.60$, S.D. = 0.52)

ตาราง 7 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลผลความเหมาะสมของ กระบวนการเกี่ยวกับการดำเนินโครงการ

ที่	ด้านกระบวนการเกี่ยวกับการดำเนินโครงการ	ความเหมาะสม (n = 10)		การแปลผล	ลำดับที่
		\bar{X}	S.D.		
ด้านการวางแผน					
1	มีการแต่งตั้งคณะกรรมการและ ผู้รับผิดชอบการดำเนินโครงการ	4.33	0.50	มาก	3
2	ผู้บริหารให้การสนับสนุนการดำเนิน โครงการ เป็นอย่างดี	4.22	0.44	มาก	8
3	โรงเรียนมีการวางแผนการดำเนินโครงการ โดยระดมความคิดจากหลายฝ่าย	4.11	0.33	มาก	9
4	มีการจัดทำปฏิทินปฏิบัติงานโครงการไว้ อย่างชัดเจน	4.11	0.60	มาก	10
ด้านการดำเนินงาน					
5	โรงเรียนมีการดำเนินโครงการตาม ระยะเวลาที่กำหนดไว้ใน แผนปฏิบัติการ	4.00	0.50	มาก	13
6	โรงเรียนประชุมผู้เกี่ยวข้องเพื่อวางแผนและ จัดทำแผนปฏิบัติการ การใช้งบประมาณ ของโครงการ	4.11	0.78	มาก	12
7	การรับนักเรียนมีการสอบคัดเลือกอย่าง เป็นระบบ โดยยึดหลักความสามารถ และ ความถนัด	4.33	0.50	มาก	4
8	โรงเรียนมีการจัดการฝึกประสบการณ์ วิชาชีพให้นักเรียน	4.56	0.53	มาก	1
9	ส่งเสริมให้นักเรียนเข้าการแข่งขันทักษะทาง วิชาชีพในโอกาสต่าง ๆ	4.00	0.71	มาก	14

ตาราง 7 (ต่อ)

ที่	ด้านกระบวนการเกี่ยวกับ การดำเนินโครงการ	ความเหมาะสม		การ แปลผล	ลำดับ ที่
		(n = 10)			
		\bar{X}	S.D.		
10	ครูทุ่มเทและให้เวลากับโครงการ ฯ อย่าง เต็มความสามารถและเต็มกำลัง	4.33	0.71	มาก	5
11	ครูมีส่วนร่วมทุ่มเทเอาใจใส่ต่อการพัฒนา ผู้เรียน	4.44	0.53	มาก	2
12	นักเรียนในโครงการมีส่วนร่วมในการทำ กิจกรรมกับนักเรียนปกติทั้งในโรงเรียน และชุมชน	4.33	0.71	มาก	6
13	ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษาและ ชุมชนมีส่วนร่วมและสนับสนุนโครงการ ด้านการตรวจสอบ	4.11	0.60	มาก	11
14	โรงเรียนมีการประเมินผลการดำเนินงาน อย่างเป็นระบบ	3.78	0.44	มาก	17
15	โรงเรียนมีการกำกับ ติดตามและ ประเมินผลการใช้งบประมาณตาม แผนปฏิบัติการของโครงการ	3.89	0.33	มาก	15
16	มีการสรุปและรายงานผลการดำเนิน โครงการต่อผู้เกี่ยวข้องให้ทราบอย่างทั่วถึง ด้านการปรับปรุงแก้ไข	3.89	0.33	มาก	16
17	มีการปรับปรุงและแก้ไขการดำเนิน โครงการให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น	4.33	0.50	มาก	7
18	มีการนำผลการประเมินการดำเนิน โครงการ มาวางแผนการเพื่อหาแนว ทางการพัฒนา	3.78	0.67	มาก	18
เฉลี่ยรวม		4.13	0.56	มาก	

จากตาราง 7 พบว่า ความเหมาะสมของกระบวนการเกี่ยวกับการดำเนินโครงการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.13$, S.D. = 0.56) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ โรงเรียนมีการจัดการฝึกประสบการณ์วิชาชีพให้นักเรียน ($\bar{X} = 4.56$, S.D. = 0.53) รองลงมา คือ ครูมีส่วนร่วมทุ่มเทเอาใจใส่ต่อการพัฒนาผู้เรียน ($\bar{X} = 4.44$, S.D. = 0.53) และมีการแต่งตั้งคณะกรรมการและผู้รับผิดชอบการดำเนินโครงการ ($\bar{X} = 4.33$, S.D. = 0.50) ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ มีการนำผลการประเมินการดำเนินโครงการ มาวางแผนการเพื่อหาแนวทางการพัฒนา ($\bar{X} = 3.78$, S.D. = 0.67)

ตาราง 8 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลผลความพึงพอใจการประเมินผลผลิตของโครงการ

ที่	ด้านผลผลิตของโครงการ	ความพึงพอใจ (n = 270)		การแปล ผล	ลำดับ ที่
		\bar{X}	S.D.		
1	นักเรียนมีสมรรถนะวิชาชีพเป็นที่น่าพอใจ	3.88	0.71	มาก	11
2	นักเรียนมีเจตคติที่ดีในทักษะวิชาชีพ	4.03	0.72	มาก	6
3	นักเรียนเรียนมีจิตสาธารณะต่อส่วนรวม	4.14	0.73	มาก	2
4	นักเรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ คุณธรรมจริยธรรมตามที่โรงเรียน	4.06	0.75	มาก	4
5	กำหนด นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการทำกิจกรรมต่าง ๆ	4.02	0.71	มาก	7
6	นักเรียนดูแลรักษาวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องจักร ของส่วนรวม	3.99	0.79	มาก	10
7	นักเรียนได้รับการพัฒนา ความสามารถอย่างเต็มศักยภาพ	4.13	0.74	มาก	3
8	นักเรียนได้รับการพัฒนาเสริมสร้าง ศักยภาพในการคิดและการทำงาน ร่วมกันอย่างสร้างสรรค์	4.16	0.69	มาก	1

ตาราง 8 (ต่อ)

ที่	ด้านผลผลิตของโครงการ	ความพึงพอใจ (n = 270)		การแปล ผล	ลำดับ ที่
		\bar{X}	S.D.		
9	นักเรียนมีระเบียบวินัย และ มีความ รับผิดชอบ	4.01	0.72	มาก	8
10	นักเรียนในโครงการฯ มีความเป็น ผู้นำและผู้ตามที่ดี	3.99	0.76	มาก	9
11	นักเรียนในโครงการฯ ประพฤติตนได้ อย่างเหมาะสม	4.04	0.71	มาก	5
เฉลี่ยรวม		4.04	0.73	มาก	

จากตาราง 8 พบว่า ความพึงพอใจการประเมินผลผลิตของโครงการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.04$, S.D. = 0.73) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ นักเรียนได้รับการพัฒนาเสริมสร้างศักยภาพในการคิดและการทำงานร่วมกันอย่างสร้างสรรค์ ($\bar{X} = 4.16$, S.D. = 0.69) รองลงมา คือ นักเรียนเรียนมีจิตสาธารณะต่อส่วนรวม ($\bar{X} = 4.14$, S.D. = 0.73) และนักเรียนได้รับการพัฒนาความสามารถอย่างเต็มศักยภาพ ($\bar{X} = 4.13$, S.D. = 0.74) ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ นักเรียนมีสมรรถนะวิชาชีพเป็นที่น่าพอใจ ($\bar{X} = 3.88$, S.D. = 0.71)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการเปรียบเทียบการประเมินสมรรถนะวิชาชีพของนักเรียนก่อนเข้าร่วมโครงการและหลังเข้าร่วมโครงการ

ตาราง 9 แสดงผลการเปรียบเทียบการประเมินสมรรถนะวิชาชีพของนักเรียนก่อนเข้าร่วมโครงการและหลังเข้าร่วมโครงการ

ที่	รายการประเมินสมรรถนะ วิชาชีพ	รอบการ ประเมิน	\bar{X}	S.D.	ค่า t	Sig.
1	นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในด้าน อาชีพ	ก่อน	2.89	0.72	13.994**	0.00
		หลัง	4.15	0.79		

ตาราง 9 (ต่อ)

ที่	รายการประเมินสมรรถนะ วิชาชีพ	รอบการ ประเมิน	\bar{x}	S.D.	ค่า t	Sig.
2	นักเรียนสามารถเรียนรู้และหา ข้อมูลด้านอาชีพให้กับตนเองได้	ก่อน	2.83	0.75	12.265**	0.00
		หลัง	4.10	0.85		
3	นักเรียนสรุปองค์ความรู้ความเข้าใจ ด้านอาชีพได้	ก่อน	2.85	0.83	11.236**	0.00
		หลัง	3.96	0.81		
4	นักเรียนสามารถวางแผนการทำงาน ด้านอาชีพได้อย่างเหมาะสม	ก่อน	2.99	0.73	10.164**	0.00
		หลัง	3.97	0.86		
5	นักเรียนสามารถติดตามรับข้อมูล ข่าวสารด้านอาชีพอย่างต่อเนื่องได้	ก่อน	2.83	0.67	17.605**	0.00
		หลัง	4.32	0.80		
6	นักเรียนสามารถอธิบายการใช้งาน ของอุปกรณ์และเครื่องมือในงาน อาชีพของตนได้	ก่อน	2.90	0.80	12.087**	0.00
		หลัง	4.03	0.80		
7	นักเรียนสามารถใช้เครื่องมือและ อุปกรณ์ได้อย่างถูกต้อง	ก่อน	2.88	0.73	14.264**	0.00
		หลัง	4.18	0.84		
8	นักเรียนสามารถดูแลรักษาอุปกรณ์ เครื่องมือได้อย่างถูกต้อง	ก่อน	2.82	0.72	12.307**	0.00
		หลัง	3.96	0.88		
9	นักเรียนสามารถแก้ปัญหาการ ทำงานได้	ก่อน	3.17	0.81	8.326**	0.00
		หลัง	4.05	0.84		
10	นักเรียนสามารถใช้ความรู้มา ประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน	ก่อน	2.85	0.72	12.931**	0.00
		หลัง	4.12	0.84		
11	นักเรียนสามารถนำความรู้มาสร้าง ชิ้นงานหรือโครงการได้	ก่อน	2.82	0.63	14.956**	0.00
		หลัง	4.15	0.79		
12	นักเรียนวิเคราะห์ปฏิบัติงานได้อย่าง ถูกต้องปลอดภัย	ก่อน	2.84	0.77	11.891**	0.00
		หลัง				
13	นักเรียนสามารถประสานงานกับ หน่วยงานภายนอกที่สามารถให้ ข้อมูลและการฝึกทักษะอาชีพได้	ก่อน	3.00	0.84	10.606**	0.00
		หลัง	4.12	0.94		

ตาราง 9 (ต่อ)

ที่	รายการประเมินสมรรถนะวิชาชีพ	รอบการประเมิน	\bar{x}	S.D.	ค่า t	Sig.
14	นักเรียนสามารถแก้ไขและปรับปรุง ชิ้นงานของตนเองให้ดีขึ้น	ก่อน	2.92	0.72	11.390**	0.00
		หลัง	4.01	0.84		
15	นักเรียนได้เข้าร่วมการฝึก ประสบการณ์วิชาชีพ	ก่อน	2.84	0.78	12.300**	0.00
		หลัง	4.08	0.82		
16	นักเรียนสามารถนำเสนอข้อมูล ข่าวสารด้านอาชีพได้	ก่อน	2.97	0.77	13.562**	0.00
		หลัง	4.23	0.80		
17	นักเรียนสามารถจัดกิจกรรมสร้าง ความรู้และส่งเสริมด้านอาชีพได้	ก่อน	2.92	0.78	10.436**	0.00
		หลัง	3.98	0.81		
18	นักเรียนสามารถใช้เทคโนโลยีในการ นำเสนอชิ้นงานหรือโครงการได้	ก่อน	3.01	0.78	10.286**	0.00
		หลัง	4.15	0.88		
19	นักเรียนสามารถปรับปรุงชิ้นงานของ ตนเองให้ดีขึ้นได้	ก่อน	2.94	0.74	11.549**	0.00
		หลัง	4.07	0.79		
20	นักเรียนสามารถใช้เทคโนโลยี สารสนเทศหาข้อมูลด้านอาชีพได้	ก่อน	2.88	0.77	15.834**	0.00
		หลัง	4.38	0.75		
21	นักเรียนปฏิบัติงานได้อย่างรอบคอบ และระมัดระวังตามคำแนะนำได้	ก่อน	2.78	0.73	14.425**	0.00
		หลัง	4.13	0.78		
22	นักเรียนสามารถนำความรู้และทักษะ อาชีพไปใช้ในการดำเนินชีวิตได้	ก่อน	2.95	0.82	9.706**	0.00
		หลัง	3.95	0.88		
23	นักเรียนสามารถนำความรู้และ ทักษะอาชีพไปช่วยเหลือสังคมได้	ก่อน	3.01	0.73	9.809**	0.00
		หลัง	4.02	0.89		
24	นักเรียนสามารถปฏิบัติงานร่วมกับ ผู้อื่นได้เป็นอย่างดี	ก่อน	2.81	0.74	12.852**	0.00
		หลัง	4.02	0.81		
25	นักเรียนมีทักษะอาชีพตามความ สนใจและความถนัด	ก่อน	2.97	0.76	10.817**	0.00
		หลัง	4.12	0.89		
26	นักเรียนสามารถเป็นผู้นำในการ ทำงานได้	ก่อน	2.94	0.73	11.726**	0.00
		หลัง	4.12	0.89		

ตาราง 9 (ต่อ)

ที่	รายการประเมินสมรรถนะวิชาชีพ	รอบการประเมิน	\bar{x}	S.D.	ค่า t	Sig.
27	นักเรียนสามารถเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ งานด้านอาชีพต่อสังคมได้	ก่อน	2.79	0.79	11.351**	0.00
		หลัง	3.95	0.84		
28	นักเรียนสามารถตัดสินใจเลือกอาชีพที่เหมาะสมกับตนเองได้	ก่อน	2.98	0.76	13.117**	0.00
		หลัง	4.24	0.81		
29	นักเรียนสามารถเผชิญกับปัญหาวิกฤติในอาชีพที่เปลี่ยนแปลงไปได้	ก่อน	2.88	0.73	13.624**	0.00
		หลัง	4.18	0.80		
30	นักเรียนสามารถลดการใช้ทรัพยากรโดยไม่ให้มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมในงานอาชีพได้	ก่อน	2.98	0.84	8.854**	0.00
		หลัง	4.01	0.86		
รวม		ก่อน	2.91	0.76	12.14**	0.00
		หลัง	4.09	0.83		

หมายเหตุ: * แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 9 การเปรียบเทียบการประเมินสมรรถนะวิชาชีพของนักเรียนก่อนเข้าร่วมโครงการและหลังเข้าร่วมโครงการห้องเรียนอาชีพ ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 จังหวัดเชียงราย จำแนกตาม รอบการประเมิน พบว่า ในภาพรวม ก่อนเข้าร่วมโครงการและหลังเข้าร่วมโครงการ มีค่าเฉลี่ยสมรรถนะวิชาชีพของนักเรียนหลังเข้าร่วมโครงการ เพิ่มขึ้นจาก 2.91 คะแนน เป็น 4.09 แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าทุกข้อ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

บทที่ 5

บทสรุป

การวิจัยเรื่อง การประเมินโครงการห้องเรียนอาชีพ ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 จังหวัดเชียงราย มีวัตถุประสงค์ดังนี้ เพื่อประเมินด้านสภาพแวดล้อม ด้านปัจจัยเบื้องต้น ด้านกระบวนการ ด้านผลผลิตของโครงการห้องเรียนอาชีพ ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 จังหวัดเชียงราย กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบโครงการ นักเรียน และผู้ปกครองนักเรียน ที่เข้าร่วมโครงการห้องเรียนอาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 จังหวัดเชียงราย จาก 2 โรงเรียน คือ โรงเรียนแม่สายประสิทธิ์ศาสตร์ และโรงเรียนแม่จันวิทยาคม โดยวิธีการกำหนดขนาดตัวอย่างจากการเปิดตารางสำเร็จของ เคร็จซี่ และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970, p. 608) จากนั้นใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) จำนวน 270 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม ชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ที่มีค่าความเชื่อมั่น 0.991 วิเคราะห์ข้อมูล โดยการหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สรุปผลการวิจัย การอภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ดังนี้

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยสรุปผลได้ ดังนี้

ผลการประเมินโครงการห้องเรียนอาชีพ ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 จังหวัดเชียงราย โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านสภาพแวดล้อมของโครงการ รองลงมา คือ ด้านกระบวนการเกี่ยวกับการดำเนินโครงการ และด้านปัจจัยเบื้องต้นในการดำเนินโครงการ ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านผลผลิตของโครงการ

1. ผลการประเมินด้านสภาวะแวดล้อม โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ หลักการและเหตุผลของโครงการมีความสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของสถานศึกษา รองลงมา คือ วัตถุประสงค์ของโครงการมีความสอดคล้องกับนโยบายของสถานศึกษา และหลักการและเหตุผลของโครงการมีความสอดคล้องกับนโยบาย

ของสถานศึกษา ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ เป้าหมายของโครงการมีความสอดคล้องกับเป้าหมายของสถานศึกษา

2. ผลการประเมิน ด้านปัจจัยเบื้องต้นเกี่ยวกับการดำเนินโครงการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ครูมีความรู้ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ รองลงมา คือ ครูมีประสบการณ์ในการจัดการเรียนรู้ และผู้ปกครองให้การสนับสนุนและมีความพร้อมในการศึกษา ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ บุคลากรฝ่ายสนับสนุนในโครงการมีจำนวนเพียงพอ

3. ผลการประเมิน ด้านกระบวนการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ โรงเรียนมีการจัดการฝึกประสบการณ์วิชาชีพให้นักเรียน รองลงมา คือ ครูมีส่วนร่วมทุ่มเทเอาใจใส่ต่อการพัฒนาผู้เรียน และมีการแต่งตั้งคณะกรรมการและผู้รับผิดชอบการดำเนินโครงการตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ มีการนำผลการประเมินการดำเนินโครงการ มาวางแผนการเพื่อหาแนวทางการพัฒนา

4. ผลการประเมิน ด้านผลผลิตของโครงการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ นักเรียนได้รับการพัฒนาเสริมสร้างศักยภาพในการคิด และการทำงานร่วมกันอย่างสร้างสรรค์ รองลงมา คือ นักเรียนเรียนมีจิตสาธารณะต่อส่วนรวม และนักเรียนได้รับการพัฒนาความสามารถอย่างเต็มศักยภาพ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ นักเรียนมีสมรรถนะวิชาชีพเป็นที่น่าพอใจ

4.1 การประเมินสมรรถนะวิชาชีพของนักเรียนก่อนเข้าร่วมโครงการและหลังเข้าร่วมโครงการห้องเรียนอาชีพ ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 จังหวัดเชียงราย พบว่าในภาพรวม ก่อนเข้าร่วมโครงการและหลังเข้าร่วมโครงการ มีค่าเฉลี่ยสมรรถนะวิชาชีพของนักเรียนหลังเข้าร่วมโครงการ เพิ่มขึ้นจาก 2.91 คะแนน เป็น 4.09 แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าทุกข้อ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิจัยครั้งนี้ ทำให้ทราบถึงความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบโครงการ นักเรียนและผู้ปกครองนักเรียน ของโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการห้องเรียนอาชีพ ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 จังหวัดเชียงราย เกี่ยวกับการประเมินโครงการห้องเรียนอาชีพ ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 จังหวัดเชียงราย ด้านสภาพแวดล้อม ด้านปัจจัยเบื้องต้น

ด้านกระบวนการ ด้านผลผลิตของโครงการห้องเรียนอาชีพ ซึ่งมีประเด็นที่น่าสนใจ ควรแก่การนำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. ด้านสภาวะแวดล้อม จากผลการประเมิน พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก และผ่านเกณฑ์การประเมินตามที่กำหนด โดยที่หลักการและเหตุผล วัตถุประสงค์ และเป้าหมายของโครงการห้องเรียนอาชีพ มีความสอดคล้องกันกับนโยบาย วิสัยทัศน์ และเป้าหมายของสถานศึกษา ที่ปรากฏผลเช่นนี้อาจเป็นเพราะครูและผู้บริหารสถานศึกษาได้เล็งเห็นความสำคัญ ของโครงการที่มีการส่งเสริมการเรียนรู้ด้านอาชีพให้กับนักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายการจัดการศึกษาของชาติ ตามแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579 ซึ่งแผนการศึกษาแห่งชาติฉบับนี้ ได้กำหนดวิสัยทัศน์ (Vision) ไว้ดังนี้ “คนไทยทุกคนได้รับการศึกษาและเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ ดำรงชีวิตอย่างเป็นสุข สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และการเปลี่ยนแปลงของโลกศตวรรษที่ 21” มีเป้าหมายไว้ 2 ด้าน คือ เป้าหมายด้านผู้เรียน (Learner Aspirations) โดยมุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคนให้มี คุณลักษณะและทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 (3Rs8Cs) ซึ่งใน 8Cs ประกอบไปด้วยทักษะต่าง ๆ รวมทั้งทักษะอาชีพ และทักษะการเรียนรู้ (Career and Learning Skills) อีกด้วย ซึ่งการศึกษานี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ ศิริพร ศิริรัตน์ (2557) ได้ทำการประเมินโครงการเบญจวิถีนำทางฉันสร้างครอบครัวต้นแบบสายใยรักของศูนย์การเรียนรู้โครงการสายใยรักแห่งครอบครัวจังหวัดราชบุรี พบว่า มีการประเมินโดยใช้รูปแบบ CIPPIEST's Model ทั้ง 8 ด้านได้แก่ ด้านบริบทพบว่า ภาพรวมมีความเหมาะสมในระดับมาก นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ กมลฉันทน์ บุญกล้า (2559) การประเมินโครงการเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนบ้านหนองปลาชีวลำน้ำงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 2 ด้านสภาวะแวดล้อม (Context evaluation) ผลการประเมินพบว่ามีความสอดคล้องอยู่ในระดับมาก และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ นิमित ธิยาม (2558) ที่ได้ประเมินโครงการห้องเรียนพิเศษ เอ็ม อี พี โรงเรียนจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่ ผลการศึกษาพบว่า ด้านสภาพแวดล้อม หลักการและเหตุผล วัตถุประสงค์ และเป้าหมายของโครงการพิเศษ เอ็ม อี พี โรงเรียนจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่ มีความสอดคล้องกับนโยบาย วิสัยทัศน์ และเป้าหมายของโรงเรียนจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่ อยู่ในระดับมาก เมื่อเทียบกับเกณฑ์การตัดสินถือว่าผ่านเกณฑ์

2. ด้านปัจจัยเบื้องต้นในการดำเนินโครงการ เป็นการประเมินความเหมาะสมและเพียงพอของปัจจัยเบื้องต้น ซึ่งได้แก่ ด้านบุคลากร ด้านงบประมาณ ด้านทรัพยากร และด้านการบริหารจัดการ พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน และผ่านเกณฑ์การประเมินตามที่กำหนด โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยความเหมาะสมและความเพียงพอมากที่สุดคือ ด้านบุคลากร

เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้รับผิดชอบโครงการฯ ได้เล็งเห็นถึงความจำเป็น ความสำคัญและเข้าใจ มีการวางแผน การเตรียมการ และมีความทุ่มเทในการปฏิบัติงาน ตลอดจนมีงบประมาณในการจัดซื้อวัสดุ อุปกรณ์ต่าง ๆ ที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนให้ ผู้เรียนอย่างเหมาะสมและเพียงพอ ซึ่งการศึกษานี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ นิมิตร ธิยาม (2558) ที่ได้ประเมินโครงการห้องเรียนพิเศษ เอ็ม อี พี โรงเรียนจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่ ผลการศึกษาพบว่า ด้านปัจจัยเบื้องต้น พบว่า มีความเหมาะสมและเพียงพอโดยรวมอยู่ใน ระดับมาก เมื่อเทียบกับเกณฑ์การตัดสินถือว่าผ่านเกณฑ์ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัย ของ ชนิดดา บุบผามาต (2557) ได้ทำการประเมินโครงการระบบโครงข่ายการเรียนรู้ ไร่พรมแดน โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 มีวัตถุประสงค์ เพื่อประเมินโครงการระบบโครงข่ายการเรียนรู้ไร่พรมแดน โดยใช้รูปแบบการประเมิน CIPP Model ของสตีฟเฟิลปิม ในการประเมิน 5 ด้าน ได้แก่ ด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ ด้านผลผลิต และด้านผลกระทบ และ เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาโครงการ ระบบโครงข่ายการเรียนรู้ไร่พรมแดน โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 8 ผลการประเมินพบว่า ด้านปัจจัยนำเข้า ภาพรวมผลการประเมินโครงการมี ความเหมาะสมในระดับมาก และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ นันทนา ไกล้ชิต (2550) ได้ประเมินโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ โรงเรียนบางสะพานวิทยา อำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ พบว่า การประเมินด้าน ปัจจัยเบื้องต้นของโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็น ภาษาอังกฤษ อยู่ในระดับมาก

3. ด้านกระบวนการเกี่ยวกับการดำเนินโครงการ เป็นการประเมินความเหมาะสม เกี่ยวกับโครงการ ได้แก่ การวางแผน การดำเนินงาน การตรวจสอบ และการปรับปรุงแก้ไข จากผลการประเมิน พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน และผ่านเกณฑ์การประเมินตามที่ กำหนด ซึ่งด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือด้านการดำเนินงาน เนื่องจากสถานศึกษามีการนำเอา วงจร PDCA ของเดมมิ่ง (PDCA Deming Cycle) นิมิตร ธิยาม (2558, หน้า 117-118) มาใช้ใน กระบวนการดำเนินโครงการ ซึ่งประกอบด้วย 4 ขั้นตอน คือ P (Plan) คือ การวางแผนและการ กำหนดวัตถุประสงค์ของการทำงาน D (Do) คือ การทำตามแผนนั้น ๆ C (Check) คือ การตรวจสอบ ผลของการปฏิบัติตามแผน และ A (Act) คือ การดำเนินการปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้ผลการ ปฏิบัติงานเป็นไปตามแผนที่ได้วางไว้ ในการดำเนินงานตามโครงการ สถานศึกษาได้ดำเนิน โครงการอย่างเป็นระบบทุกขั้นตอนตั้งแต่ขั้นตอนการวางแผน การปฏิบัติตามแผน การตรวจสอบ ประเมินผล และการปรับปรุงแก้ไข ซึ่งการศึกษานี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ ทวี อุปลุชิน

(2554) ได้รายงานการประเมินโครงการพัฒนาการจัดการศึกษาด้านอาชีพของนักเรียนในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 พบว่า ด้านปัจจัยนำเข้า ภาพรวมมีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก และผ่านเกณฑ์การประเมินตามที่กำหนด

4. ด้านผลผลิตของโครงการ เป็นการประเมินความพึงพอใจของครู ผู้บริหารสถานศึกษา นักเรียนและผู้ปกครองนักเรียนในโครงการฯ พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน และผ่านเกณฑ์การประเมินตามที่กำหนด ซึ่งด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ นักเรียนได้รับการพัฒนาเสริมสร้างศักยภาพในการคิดและการทำงานร่วมกันอย่างสร้างสรรค์ เนื่องจากนักเรียนที่เข้าร่วมโครงการได้รับการพัฒนา และถูกส่งเสริมการทำงานร่วมกัน การคิดอย่างมีระบบและสร้างสรรค์ จากปัจจัยต่าง ๆ อย่างเต็มที่ ซึ่งเป็นไปตามนโยบายการจัดการศึกษาของชาติ ตามแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560–2579 ด้านเป้าหมาย คือ ร้อยละของผู้เรียนเยาวชนและประชาชนในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้และพื้นที่พิเศษที่ได้รับการพัฒนาศักยภาพหรือทักษะด้านอาชีพ สามารถมีงานทำหรือนำไปประกอบอาชีพในท้องถิ่นเพิ่มขึ้น และการผลิตและพัฒนากำลังคน การวิจัย และนวัตกรรม เพื่อสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ มีเป้าหมายการผลิตและพัฒนากำลังคนที่ชัดเจนในสาขาต่าง ๆ เพื่อการผลิตกำลังคนที่ตรงกับความต้องการของตลาดงานและการพัฒนาประเทศ พัฒนาหลักสูตรการศึกษาในระดับต่าง ๆ ที่สามารถสร้างเสริมทักษะสำคัญในศตวรรษที่ 21 โดยเฉพาะด้านภาษาอังกฤษ วิทยาศาสตร์และทักษะดิจิทัล และสอดคล้องเชื่อมโยงกับกรอบคุณวุฒิแห่งชาติและมาตรฐานอาชีพ/วิชาชีพส่งเสริมการจัดการเรียนการสอน การฝึกอบรม ฝีมือแรงงาน และการฝึกงานที่มุ่งเน้นการปฏิบัติจริงอย่างครบวงจรในสถานการณ์จริง เช่น ระบบทวิภาคีและสหกิจศึกษา ซึ่งการศึกษานี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ นันทนา ไกล่ชิต (2550) ได้ประเมินโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ โรงเรียนบางสะพานวิทยา อำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ พบว่า การประเมินด้านผลผลิตของโครงการจัดการเรียนการสอน ตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ อยู่ในระดับมาก

4.1 การประเมินสมรรถนะวิชาชีพของนักเรียนก่อนเข้าร่วมโครงการและหลังเข้าร่วมโครงการห้องเรียนอาชีพ ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 จังหวัดเชียงราย พบว่ามีค่าเฉลี่ยสมรรถนะวิชาชีพของนักเรียนหลังเข้าร่วมโครงการเพิ่มสูงขึ้นจาก 2.91 คะแนน เป็น 4.09 แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าทุกข้อ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้

อาจเนื่องมาจากผู้สอนได้จัดกิจกรรมการเรียนการสอน มุ่งเน้นให้ผู้เรียนเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง แก้ปัญหา การใช้เทคโนโลยี จิตอาสา ทำให้ผู้เรียนกระตือรือร้นในกิจกรรมการเรียนการสอน จึงทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้อย่างแท้จริง ซึ่งการศึกษานี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุนันทา สุนทรประเสริฐ (2543) การเรียนการสอนโดยใช้ชุดการเรียนรู้เป็นการพัฒนาวิธีการสอน หลาย ๆ ระบบเข้ามา ประสมประสานให้กลมกลืนกันนั้น นับตั้งแต่การเรียนรู้ด้วยตนเอง การร่วมกิจกรรมกลุ่ม การใช้สื่อรูปแบบต่าง ๆ ซึ่งเป็นเป้าหมายให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเอง การมีส่วนร่วมในกิจกรรมอย่างกระฉับกระเฉง ได้ลงมือปฏิบัติจริง การเรียนการสอนวิธีนี้ จึงเป็นวิธีที่สะดวกและชัดเจนที่สุดสำหรับยุคปฏิรูปการเรียนรู้ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ นิภาวรรณ วรภู (2547) ได้ ส่งเสริมให้ครูมุ่งขยายประสบการณ์ของนักเรียนให้กว้างขวางออกไปในรายละเอียดที่นอกเหนือจากแบบเรียน เพื่อให้นักเรียน ได้ศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม ทำให้นักเรียนมีความรู้ดีขึ้นและยังเกิดประโยชน์ต่อการเรียน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ด้านสภาพแวดล้อม ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการกำหนดเป้าหมายของโครงการ ให้มีความสอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษาให้ชัดเจน
2. ด้านปัจจัยเบื้องต้น ผู้บริหารควรจัดหาคูคณาจารย์ฝ่ายสนับสนุนในโครงการและการสนับสนุนการจัดหาสื่อการสอนที่จะช่วยพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียน เพื่อให้การดำเนินงาน เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล
3. ด้านกระบวนการ ผู้บริหารและครูผู้รับผิดชอบโครงการ ควรมีการมีการนำผลการประเมินการดำเนินโครงการ มาวางแผนการเพื่อหาแนวทางการพัฒนา ในการดำเนินการในปีต่อไป
4. ด้านผลผลิต ผู้บริหารและครูผู้รับผิดชอบโครงการ ควรมีการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่ช่วยส่งเสริมสมรรถนะทางวิชาชีพของนักเรียนเพิ่มขึ้น เน้น การจัดการเรียนการสอนที่เน้น การฝึกทักษะด้านอาชีพ การศึกษาดูงาน การฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาวิจัยโครงการตามนโยบายของ สพฐ การประเมินโครงการห้องเรียนอาชีพ
2. การศึกษาวิจัยการประเมินโครงการโดยใช้รูปแบบการประเมินอื่น ๆ เช่น รูปแบบการประเมินแบบจำลองเคาน์ทิแนนซ์ของสแต็ก

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กนกอร ศิลปวิโรจน์. (2557). การประเมินโครงการเตรียมความพร้อมของนักเรียนเพื่อเข้า
ศึกษาต่อมหาวิทยาลัยของรัฐ โรงเรียนเทพดินทร์วิทยาเชียงใหม่. การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ศษ.ม., มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่.
- กนกอร เอี่ยมสะอาด และคณะ. (2547). การประเมินโครงการโรงเรียนสองภาษา จังหวัด
พิษณุโลก. การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ศษ.ม., มหาวิทยาลัยนเรศวร, พิษณุโลก.
- กมลนันท์ บุญกล้า. (2559). การประเมินโครงการเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนบ้าน
หนองปลาชีวิสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2.
วิทยานิพนธ์ กศ.ม., มหาวิทยาลัยบูรพา, ชลบุรี.
- กรมการจัดหางาน. (2560). ยุทธศาสตร์การแก้ไขและป้องกันการขาดแคลนแรงงาน
พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔. สืบค้นเมื่อ 1 มิถุนายน, 2562, จาก
https://www.doe.go.th/prd/assets/upload/files/lmia_th/498391d8154f6237d5db6b423d5f1b85.pdf
- กาญจนา กล้าหาญ. (2557). การประเมินหลักสูตรสถานศึกษาตามหลักสูตรแกนกลาง
การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 โรงเรียนดอยเต่าวิทยาคม จังหวัด
เชียงใหม่. การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ศษ.ม., มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่.
- ชนิษฐา แก้วสุข. (2542). การประเมินโครงการเรียนโปรแกรมภาษาอังกฤษ-ญี่ปุ่น ของ
โรงเรียน สันติราษฎร์วิทยาลัย. การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ศษ.ม.,
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพมหานคร.
- จำเนียร สุขหลาย และคณะ. (2544). “แบบจำลอง CIPP” รวบรวมความทรงจำแบบประเมิน
โครงการ. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จิราพร รัตนกุล. (2549). การประเมินโครงการหลักสูตรภาษาต่างประเทศภายใต้
ความร่วมมือ ระหว่างองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครศรีธรรมราชกับโรงเรียน
เชียรใหญ่ สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3. การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ค.ม., มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช, นครศรีธรรมราช.
- ฉันทนา โรจน์บูรณาวงศ์. (2552). การประเมินโครงการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน
โรงเรียนบ้านมะกอก อำเภอพิมายจังหวัดนครราชสีมา โดยบูรณาการกิจกรรม
ส่งเสริมคุณธรรมรูปแบบเดิมกับแนวทางการปลูกฝังจิตสำนึกคุณธรรมผ่าน

ระบบการศึกษา ของมูลนิธิพุทธจื่อจี้ไต้หวัน. ผลงานวิชาการโรงเรียนบ้านมะกอก
อำเภอพิมาย, นครราชสีมา.

ชนิดดา บุปผามาศ. (2557). **การประเมินโครงการระบบโครงข่ายการเรียนรู้ไร้พรมแดน
โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8.**

วิทยานิพนธ์ ศษ.ม., มหาวิทยาลัยศิลปากร, กรุงเทพมหานคร.

ชนิดกานต์ ละครวงศ์. (2556). **ประเมินโครงการการพัฒนาโรงเรียนขนาดเล็กต้นแบบการ
จัดการเรียนการสอนแบบคณะชั้น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1.**

วิทยานิพนธ์ ค.ม., มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี, จันทบุรี.

ชลธิชา แผงบรรเทา. (2557). **การประเมินโครงการแข่งขันความเป็นเลิศทางวิชาการ
โรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองกาญจนบุรีจังหวัดกาญจนบุรี.**

ชุตินา ลัจจามันท์ และบุญศรี พรหมมาพันธุ์. (2553). **รายงานการวิจัยติดตามประเมินผล**

โครงการอบรมและประกวดห้องสมุดมีชีวิต ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ:

สำนักงานอุทยานการเรียนรู้ (ทุนวิจัยสำนักงานอุทยานการเรียนรู้).

สืบค้นเมื่อ 1 มิถุนายน, 2562, จาก

<https://www.tkpark.or.th/stocks/extra/0005a1.pdf>

เชาว์ อินใย. (2553). **การประเมินโครงการ.** กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ทวี อุปลุขิน. (2554). **รายงานการประเมินโครงการพัฒนาการจัดการศึกษาด้านอาชีพของ**

นักเรียนในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1. ลำพูน. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประถมศึกษาลำพูน เขต 1 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.

ทวีศักดิ์ อริยวัฒน์วงศ์. (2551). **การประเมินโครงการพัฒนาวิสัยทัศน์นักเรียน**

โรงเรียนวัดไร่ขิงวิทยา. กศ.ม., มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.

นพรัตน์ อัจใจ. (2552). **การประเมินโครงการจัดการศึกษาอาชีพของโรงเรียนราชประชานุ**

เคราะห์ 31 อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่.

การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ศษ.ม., มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่.

นันทนา ไกล้ชิด. (2550). **การประเมินโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตร**

กระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ โรงเรียนบางสะพานวิทยา อำเภอบาง

สะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์. วิทยานิพนธ์ ค.ม., มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี,

เพชรบุรี.

- นิภาวรรณ วรภู. (2547). การสร้างหนังสืออ่านเพิ่มเติมในกลุ่มสาระการเรียนรู้
**สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เรื่อง ทวีปอเมริกาเหนือและทวีปอเมริกาใต้ ชั้น
 มัธยมศึกษาปีที่ 3.** วิทยานิพนธ์ ค.ม., มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย, เชียงราย.
- นิมิต ธิยาม. (2558). การประเมินโครงการห้องเรียนพิเศษ เอ็ม อี พี โรงเรียนจอมทอง
จังหวัดเชียงใหม่. การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง. ศษ.ม., มหาวิทยาลัยเชียงใหม่,
 เชียงใหม่
- นิมิตร ธิยาม. (2558). การประเมินโครงการห้องเรียนพิเศษ เอ็ม อี พี โรงเรียนจอมทอง
จังหวัดเชียงใหม่. การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง. ศษ.ม., มหาวิทยาลัยเชียงใหม่,
 เชียงใหม่.
- บัลลังก์ โรหิตเสถียร. (2560). สพฐ-สอศ. ลงนามความร่วมมือโครงการห้องเรียน
 อาชีพ. **ข่าวสำนักงานรัฐมนตรี.** สืบค้นเมื่อ 1 มิถุนายน 2562, จาก
<https://www.moe.go.th/websm/2017/jun/278.html>
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). การวิจัยเบื้องต้น. (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). การวิจัยเบื้องต้น. (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น
- พิกุล ทิตยกุล. (2552). การประเมินโครงการโรงเรียนวิถีพุทธของโรงเรียนราชประชานุ
เคราะห์ 31 อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่. การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง
 ศษ.ม., มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่.
- พิชิต ฤทธิจรรยา. (2557). **เทคนิคการประเมินโครงการ.** (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ:
 เฮาส์ ออฟ เคอร์ มีสท์.
- พิสนุ พงศรี. (2549). **เทคนิควิธีประเมินโครงการ.** (พิมพ์ครั้งที่ 1). กรุงเทพฯ:
 ห้างหุ้นส่วนจำกัดพิมพ์งาม.
- พิสนุ พงศรี. (2549). **เทคนิควิธีประเมินโครงการ.** (พิมพ์ครั้งที่ 1). กรุงเทพฯ:
 ห้างหุ้นส่วนจำกัดพิมพ์งาม.
- มยุรี อนุমানราชชน. (2551). **การบริหารโครงการ.** (พิมพ์ครั้งที่ 6). ปทุมธานี: ดุมาเยส.
- ยาใจ พรหมวงศ์. (2553). การประเมินโครงการโรงเรียนวิถีพุทธโรงเรียนบ้านเวียงฝาง
จังหวัดเชียงใหม่. การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ศษ.ม., มหาวิทยาลัยเชียงใหม่,
 เชียงใหม่.
- เยาวดี ราชชัยกุล วิบูลย์ศรี. (2542). **การประเมินโครงการแนวคิดปฏิบัติ.** กรุงเทพฯ:
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพมหานคร.

- ราชบัณฑิตยสถาน. (2546). **พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542**. กรุงเทพฯ: นานมีบุคส์พับลิเคชั่นส์.
- วันทนีย์ บางแสน. (2560). การประเมินโครงการโรงเรียนต้นแบบการเรียนรวมระดับ ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. **Veridian E-Journal, Silpakorn University**. 11(1), 2168–2184.
- วิสูตร จิระดำเกิง. (2550). **การบริหารโครงการแนวทางปฏิบัติจริง**. ปทุมธานี: วรณกวี.
- ศิริชัย กาญจนวาสี. (2556). **ทฤษฎีการทดสอบแบบดั้งเดิม**. (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศิริพร ศิริรัตน์. (2557). **การประเมินโครงการเบญจวิถีนำทางสรรสร้างครอบครัวต้นแบบ สายใยรักของศูนย์การเรียนรู้โครงการสายใยรักแห่งครอบครัว จังหวัดราชบุรี**. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม., มหาวิทยาลัยศิลปากร, กรุงเทพมหานคร.
- สมคิด พรหมจ้อย. (2542). **เทคนิคการประเมินโครงการ**. นนทบุรี: สำนักพิมพ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- สมจิต แก้วแสงขวัญ. (2545). **การประเมินโครงการโรงเรียนสีขาวของโรงเรียน มัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดนครปฐม**. วิทยานิพนธ์ คบ., มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม, นครปฐม.
- สมหวัง พิธิยานุวัฒน์. (2553). **วิธีวิทยาการประเมิน : ศาสตร์แห่งคุณค่า**. (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). **แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐–๒๕๗๙**. (พิมพ์ครั้งที่ 1). กรุงเทพฯ: บริษัท พริกหวานกราฟฟิค จำกัด.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). **แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐–๒๕๗๙**. (พิมพ์ครั้งที่ 1). กรุงเทพฯ: บริษัท พริกหวานกราฟฟิค จำกัด.
- สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย. (2555). **ยุทธศาสตร์ การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยเพื่อการก้าวเข้าสู่ประชาคม อาเซียนของสำนักงาน กศน.** กรุงเทพฯ: รัชชการพิมพ์.
- สำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย. (2560). **การขับเคลื่อนการศึกษามัธยมศึกษา ไทย 4.0 เพื่อการมีงานทำแห่งศตวรรษที่ 21**. (พิมพ์ครั้งที่ 1). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- สุนันทา สุนทรประเสริฐ. (2543). **การสร้างแบบฝึก**. ชัยนาท: ชมรมพัฒนาความรู้ด้านระเบียบ

กฎหมาย.

สุภาพ ธีรทวีวัฒน์. (2554). การประเมินโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตร
กระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษระดับประถม โรงเรียนมารีย์วิทยา
จังหวัดนครราชสีมา. วิทยานิพนธ์ กศ.ม., มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์,
กรุงเทพมหานคร.

โสภา แซ่ลี. (2557). การประเมินโครงการคืนครูให้นักเรียนโดยประยุกต์ใช้รูปแบบการ
ประเมิน CIPP model สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
กาญจนบุรี เขต 3. วิทยานิพนธ์ ค.ม., มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี, กาญจนบุรี.

อาสณี นิสาลี้. (2555). การประเมินโครงการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียน
แย้มจาดวิชานุสรณ์ สำนักงานเขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์
วท.ม., มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพมหานคร.

อาสณี นิสาลี้. (2560). เปิดห้องเรียนอาชีพ พัฒนาความรู้ควบคู่ทักษะอาชีพ.

คมชัดลึกข่าวออนไลน์. สืบค้นเมื่อ 1 มิถุนายน 2562, จาก

<https://www.komchadluek.net/news/edu-health/285428>

Stufflebeam, Daniel L. (1968). **Evaluation as Enlightenment for Decision-Making.**

Ohio: Ohio State University Evaluation Center, 1968, (mimeographed).

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัยพะเยา

UNIVERSITY OF PHAYAO

ภาคผนวก ก รายนามผู้เชี่ยวชาญ

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ดร. สันติ บุรณะชาติ อาจารย์ประจำสาขาการบริหารการศึกษา
วิทยาลัยการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา
2. ดร.ศุภโชค ปิยะสันต์ ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านห้วยไร่สามัคคี
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3
3. นางชุตีวรรณ บุญศรี ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนแม่สายประสิทธิ์ศาสตร์
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36

ภาคผนวก ข เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง การประเมินโครงการห้องเรียนอาชีพของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 จังหวัดเชียงราย

คำชี้แจง

- 1) การวิจัย เรื่อง การประเมินโครงการห้องเรียนอาชีพของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 จังหวัดเชียงราย
 - 2) แบบสอบถามฉบับนี้มี 2 ตอน ประกอบด้วย
 - ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
 - ตอนที่ 2 การประเมินโครงการ 4 ด้าน คือ
 - 1.ด้านสภาวะแวดล้อมของโครงการ
 - 2.ด้านความเหมาะสมและความเพียงพอของปัจจัยเบื้องต้นในการดำเนินโครงการ
 - 3.ด้านความเหมาะสมของกระบวนการเกี่ยวกับการดำเนินโครงการ
 - 4.ด้านผลผลิตของโครงการ
 - 3) ผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบโครงการ ผู้ปกครองนักเรียน และนักเรียน
 - 4) การวิจัยครั้งนี้จะสำเร็จได้ด้วยดี หากได้รับความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามจากท่านด้วยความเป็นจริง และการตอบแบบสอบถามฉบับนี้ไม่มีผลกระทบต่อผู้ตอบแบบสอบถามแต่อย่างใด ข้อมูลที่ได้จะเป็นประโยชน์ในการการวิจัยในครั้งนี้เท่านั้น
- ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่ง จักได้รับความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามจากท่านด้วยดี จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ว่าที่ ร.ต.กิตติ วรรราหล

นิสิตปริญญาโท หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

(ชุดที่ 1 สำหรับผู้บริหารสถานศึกษา และ ครูผู้รับผิดชอบโครงการ)

เรื่อง การประเมินโครงการห้องเรียนอาชีพของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 จังหวัดเชียงราย

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดให้ข้อมูลเกี่ยวกับตัวท่าน โดยทำเครื่องหมาย / ลงใน หน้าข้อความ ที่เป็นจริง

1. เพศ 1) ชาย 2) หญิง
2. สถานะ 1) ผู้บริหาร 2) ครู
3. ช่วงอายุ 1) ต่ำกว่า 21 ปี 2) 21-30 ปี
 3) 31-40 ปี 4) 41-50 ปี
 5) 51-60 ปี 6) 61 ปี ขึ้นไป
4. ระดับการศึกษา
 1) ต่ำกว่าปริญญาตรี
 2) ปริญญาตรี
 3) ปริญญาโท
 4) ปริญญาเอก
 5) อื่น ๆ

ตอนที่ 2 การประเมินโครงการ 4 ด้าน

คำชี้แจง ให้ท่านพิจารณาประเด็นคำถามด้านสภาพแวดล้อมของโครงการห้องเรียนอาชีพ ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 จังหวัดเชียงราย แล้วทำเครื่องหมาย / ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน ตามเกณฑ์ต่อไปนี้

- คะแนน 5 หมายถึง ระดับมากที่สุด
- คะแนน 4 หมายถึง ระดับมาก
- คะแนน 3 หมายถึง ระดับปานกลาง
- คะแนน 2 หมายถึง ระดับน้อย
- คะแนน 1 หมายถึง ระดับน้อยที่สุด

2.1 ด้านสภาวะแวดล้อมของโครงการ

ข้อ	รายการประเมิน	ระดับความสอดคล้อง				
		5	4	3	2	1
1	หลักการและเหตุผลของโครงการมีความสอดคล้องกับนโยบายของสถานศึกษา					
2	หลักการและเหตุผลของโครงการมีความสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของสถานศึกษา					
3	หลักการและเหตุผลของโครงการมีความสอดคล้องกับเป้าหมายของสถานศึกษา					
4	วัตถุประสงค์ของโครงการมีความสอดคล้องกับนโยบายของสถานศึกษา					
5	วัตถุประสงค์ของโครงการมีความสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของสถานศึกษา					
6	วัตถุประสงค์ของโครงการมีความสอดคล้องกับเป้าหมายของสถานศึกษา					
7	เป้าหมายของโครงการมีความสอดคล้องกับนโยบายของสถานศึกษา					
8	เป้าหมายของโครงการมีความสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของสถานศึกษา					
9	เป้าหมายของโครงการมีความสอดคล้องกับเป้าหมายของสถานศึกษา					

2.2 ด้านปัจจัยเบื้องต้นในการดำเนินโครงการ

ข้อ	รายการประเมิน	ระดับความเหมาะสม และความเพียงพอ				
		5	4	3	2	1
1	มีคณะกรรมการบริหารงานโครงการฯ					
2	ครูมีประสบการณ์ในการจัดการเรียนรู้					
3	ครูมีความรู้ความสามารถในการจัดการเรียนรู้					
4	ครูมีจำนวนเพียงพอต่อการดำเนินโครงการ					
5	ครูมีคุณสมบัติตรงตามความต้องการของโครงการ					
6	บุคลากรฝ่ายสนับสนุนในโครงการมีจำนวนเพียงพอ					
7	งบประมาณในการดำเนินโครงการมีความสอดคล้องและเพียงพอ กับแผนปฏิบัติการของโครงการ					
8	ผู้ปกครองให้การสนับสนุนและมีความพร้อมในการศึกษา					
9	โรงเรียนมีการสร้างขวัญกำลังใจแก่ครูในโครงการ ให้ปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง					
10	การเก็บค่าบำรุงการศึกษา มีความเหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจของผู้ปกครอง					
11	สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานให้งบประมาณสนับสนุนโครงการ					
12	มีห้องเรียนในการจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสม					
13	สื่อมีเพียงพอต่อการจัดการเรียนการสอน					
14	วัสดุมีเพียงพอต่อการจัดการเรียนการสอน					
15	อุปกรณ์มีเพียงพอต่อการจัดการเรียนการสอน					
16	มีแผนการดำเนินงานของโครงการฯ ที่ชัดเจน					
17	สถานศึกษามีระบบในการติดตามประเมินผลโครงการห้องเรียนอาชีพ					
18	มีการจัดทำระบบประกันคุณภาพการศึกษา					
19	มีแผนพัฒนาครูและบุคลากรในด้านห้องเรียนอาชีพ					

2.3 ด้านกระบวนการเกี่ยวกับการดำเนินโครงการ

ข้อ	รายการประเมิน	ระดับความเหมาะสม				
		5	4	3	2	1
ด้านการวางแผน						
1	มีการแต่งตั้งคณะกรรมการและผู้รับผิดชอบการดำเนินโครงการ					
2	ผู้บริหารให้การสนับสนุนการดำเนินโครงการ เป็นอย่างดี					
3	โรงเรียนมีการวางแผนการดำเนินโครงการโดยระดมความคิดจากหลายฝ่าย					
4	มีการจัดทำปฏิทินปฏิบัติงานโครงการไว้อย่างชัดเจน					
ด้านการดำเนินงาน						
5	โรงเรียนมีการดำเนินโครงการตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ในแผนปฏิบัติการ					
6	โรงเรียนประชุมผู้เกี่ยวข้องเพื่อวางแผนและจัดทำแผนปฏิบัติการ การใช้งบประมาณของโครงการ					
7	การรับนักเรียนมีการสอบคัดเลือกอย่างเป็นระบบ โดยยึดหลักความสามารถ และความถนัด					
8	โรงเรียนมีการจัดการฝึกประสบการณ์วิชาชีพให้นักเรียน					
9	ส่งเสริมให้นักเรียนเข้าการแข่งขันทักษะทางวิชาชีพในโอกาสต่าง ๆ					
10	ครูทุ่มเทและให้เวลากับโครงการ ๆ อย่างเต็มความสามารถและเต็มกำลัง					
11	ครูมีส่วนร่วมทุ่มเทเอาใจใส่ต่อการพัฒนาผู้เรียน					
12	นักเรียนในโครงการมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมกับนักเรียนปกติทั้งในโรงเรียนและชุมชน					
13	ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษาและชุมชนมีส่วนร่วมและสนับสนุนโครงการ					
ด้านการตรวจสอบ						
14	โรงเรียนมีการประเมินผลการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ					
15	โรงเรียนมีการกำกับ ติดตามและประเมินผลการใช้งบประมาณตามแผนปฏิบัติการของโครงการ					

ข้อ	รายการประเมิน	ระดับความเหมาะสม				
		5	4	3	2	1
16	มีการสรุปและรายงานผลการดำเนินโครงการต่อผู้เกี่ยวข้องให้ทราบอย่างทั่วถึง					
ด้านการปรับปรุงแก้ไข						
17	มีการปรับปรุงและแก้ไขการดำเนินโครงการให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น					
18	มีการนำผลการประเมินการดำเนินโครงการ มาวางแผนการเพื่อหาแนวทางการพัฒนา					

2.4 ด้านผลผลิตของโครงการ

ข้อ	รายการประเมิน	ระดับความพึงพอใจ				
		5	4	3	2	1
1	นักเรียนมีสมรรถนะวิชาชีพเป็นที่น่าพอใจ					
2	นักเรียนมีเจตคติที่ดีในทักษะวิชาชีพ					
3	นักเรียนเรียนมีจิตสาธารณะต่อส่วนรวม					
4	นักเรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ คุณธรรมจริยธรรมตามที่โรงเรียนกำหนด					
5	นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการทำกิจกรรมต่าง ๆ					
6	นักเรียนดูแลรักษาวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องจักร ของส่วนรวม					
7	นักเรียนได้รับการพัฒนาความสามารถอย่างเต็มศักยภาพ					
8	นักเรียนได้รับการพัฒนาเสริมสร้างศักยภาพในการคิดและการทำงานร่วมกันอย่างสร้างสรรค์					
9	นักเรียนมีระเบียบวินัย และ มีความรับผิดชอบ					
10	นักเรียนในโครงการฯ มีความเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี					
11	นักเรียนในโครงการฯ ประพฤติตนได้อย่างเหมาะสม					

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

(ชุดที่ 2 สำหรับผู้ปกครองนักเรียน และนักเรียน)

เรื่อง การประเมินโครงการห้องเรียนอาชีพของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 จังหวัดเชียงราย

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดให้ข้อมูลเกี่ยวกับตัวท่าน โดยทำเครื่องหมาย / ลงใน หน้าข้อความที่เป็นจริง

1. เพศ 1) ชาย 2) หญิง
2. สถานะ 1) ผู้ปกครอง 2) นักเรียน
3. ช่วงอายุ 1) ต่ำกว่า 21 ปี 2) 21-30 ปี
 3) 31-40 ปี 4) 41-50 ปี
 5) 51-60 ปี 6) 61 ปี ขึ้นไป
4. ระดับการศึกษา
 1) ต่ำกว่าปริญญาตรี
 2) ปริญญาตรี
 3) ปริญญาโท
 4) ปริญญาเอก
 5) อื่น ๆ

ตอนที่ 2 การประเมินโครงการ 4 ด้าน

คำชี้แจง ให้ท่านพิจารณาประเด็นคำถามด้านสภาพแวดล้อมของโครงการห้องเรียนอาชีพ ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 จังหวัดเชียงราย แล้วทำเครื่องหมาย / ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน ตามเกณฑ์ต่อไปนี้

- คะแนน 5 หมายถึง ระดับมากที่สุด
 คะแนน 4 หมายถึง ระดับมาก
 คะแนน 3 หมายถึง ระดับปานกลาง
 คะแนน 2 หมายถึง ระดับน้อย
 คะแนน 1 หมายถึง ระดับน้อยที่สุด

2.4 ด้านผลผลิตของโครงการ

ข้อ	รายการประเมิน	ระดับความพึงพอใจ				
		5	4	3	2	1
1	นักเรียนมีสมรรถนะวิชาชีพเป็นที่น่าพอใจ					
2	นักเรียนมีเจตคติที่ดีในทักษะวิชาชีพ					
3	นักเรียนเรียนมีจิตสาธารณะต่อส่วนรวม					
4	นักเรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ คุณธรรมจริยธรรมตามที่โรงเรียนกำหนด					
5	นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการทำกิจกรรมต่าง ๆ					
6	นักเรียนดูแลรักษาวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องจักร ของส่วนรวม					
7	นักเรียนได้รับการพัฒนาความสามารถอย่างเต็มศักยภาพ					
8	นักเรียนได้รับการพัฒนาเสริมสร้างศักยภาพในการคิดและการทำงานร่วมกันอย่างสร้างสรรค์					
9	นักเรียนมีระเบียบวินัย และ มีความรับผิดชอบ					
10	นักเรียนในโครงการฯ มีความเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี					
11	นักเรียนในโครงการฯ ประพฤติตนได้อย่างเหมาะสม					

ข้อที่	รายการประเมิน	ก่อนเข้าร่วมโครงการ					หลังเข้าร่วมโครงการ				
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
7	นักเรียนสามารถใช้เครื่องมือและอุปกรณ์ได้อย่างถูกต้อง										
8	นักเรียนสามารถดูแลรักษาอุปกรณ์เครื่องมือได้อย่างถูกต้อง										
9	นักเรียนสามารถแก้ปัญหาการทำงานได้										
10	นักเรียนสามารถใช้ความรู้มาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน										
11	นักเรียนสามารถนำความรู้มาสร้างชิ้นงานหรือโครงการได้										
12	นักเรียนวิเคราะห์ปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้องปลอดภัย										
13	นักเรียนสามารถประสานงานกับหน่วยงานภายนอกที่สามารถให้ข้อมูลและการฝึกทักษะอาชีพได้										
14	นักเรียนสามารถแก้ไขและปรับปรุงชิ้นงานของตนเองให้ดีขึ้น										
15	นักเรียนได้เข้าร่วมการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ										
16	นักเรียนสามารถนำเสนอข้อมูลข่าวสารด้านอาชีพได้										
17	นักเรียนสามารถจัดกิจกรรมสร้างความรู้และส่งเสริมด้านอาชีพได้										
18	นักเรียนสามารถใช้เทคโนโลยีในการนำเสนอชิ้นงานหรือโครงการได้										
19	นักเรียนสามารถปรับปรุงชิ้นงานของตนเองให้ดีขึ้นได้										
20	นักเรียนสามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศหาข้อมูลด้านอาชีพได้										
21	นักเรียนปฏิบัติงานได้อย่างรอบคอบและระมัดระวังตามคำแนะนำได้										

ภาคผนวก ค การหาค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถาม

ค่าดัชนีความสอดคล้อง Item Objective Congruence: IOC

IOC หมายถึง ความสอดคล้องระหว่างข้อคำถาม กับวัตถุประสงค์ มีค่าอยู่ระหว่าง 1 ถึง -1 ข้อคำถามที่มีความตรงตามเนื้อหาจะมีค่า IOC เข้าใกล้ 1.00 ถ้าข้อใดมีค่า IOC ต่ำกว่า 0.5 ควรจะปรับปรุงข้อคำถามใหม่ ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่ต้องการวัด โดยมีสูตร ดังนี้

$$IOC = \frac{\Sigma R}{n}$$

IOC	คือ ดัชนีความสอดคล้อง
R	คือ คะแนนการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ
ΣR	คือ ผลรวมของคะแนนพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ
N	คือ จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

กำหนดคะแนนของผู้เชี่ยวชาญเป็น +1 หรือ 0 หรือ -1 ดังนี้

- + 1 เมื่อเห็นว่าตรงกับขอบข่ายเนื้อหาตามที่ระบุไว้
- 0 เมื่อไม่แน่ใจว่าตรงกับขอบข่ายเนื้อหาตามที่ระบุไว้
- 1 เมื่อแน่ใจว่าไม่ตรงกับขอบข่ายเนื้อหาตามที่ระบุไว้

เกณฑ์การแปลความหมาย

ค่าดัชนีความสอดคล้องที่ยอมรับได้ ต้องมีค่าตั้งแต่ 0.67 ขึ้นไป

การพิจารณาตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ซึ่งเป็นความสอดคล้องระหว่างเนื้อหาที่ต้องการจะวัดกับเนื้อหาที่ปรากฏ ของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน ในการพิจารณาข้อคำถามทั้ง 4 ด้าน รวม 57 ข้อ ดังนี้

ข้อ ที่	ภาวะผู้นำทางวิชาการ	ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ			IOC	สรุป ผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
ด้านสภาพแวดล้อมของโครงการ						
1	หลักการและเหตุผลของโครงการมีความสอดคล้องกับนโยบาย ของสถานศึกษา	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
2	หลักการและเหตุผลของโครงการมีความสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ ของสถานศึกษา	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
3	หลักการและเหตุผลของโครงการมีความสอดคล้องกับเป้าหมาย ของสถานศึกษา	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
4	วัตถุประสงค์ของโครงการมีความสอดคล้องกับนโยบายของสถานศึกษา	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
5	วัตถุประสงค์ของโครงการมีความสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของสถานศึกษา	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
6	วัตถุประสงค์ของโครงการมีความสอดคล้องกับเป้าหมายของสถานศึกษา	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
7	เป้าหมายของโครงการมีความสอดคล้องกับนโยบายของสถานศึกษา	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
8	เป้าหมายของโครงการมีความสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ ของสถานศึกษา	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
9	เป้าหมายของโครงการมีความสอดคล้องกับเป้าหมาย ของสถานศึกษา	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
ด้านความเหมาะสมและความเพียงพอของปัจจัยเบื้องต้นในการดำเนินโครงการ						
1	มีคณะกรรมการบริหารงานโครงการฯ	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
2	ครูมีประสบการณ์ในการจัดการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
3	ครูมีความรู้ความสามารถในการจัดการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
4	ครูมีจำนวนเพียงพอต่อการดำเนินโครงการ	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
5	ครูมีคุณวุฒิตรงตามความต้องการของโครงการ	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
6	บุคลากรฝ่ายสนับสนุนในโครงการมีจำนวนเพียงพอ	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้

ข้อ ที่	ภาวะผู้นำทางวิชาการ	ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ			IOC	สรุป ผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
7	งบประมาณในการดำเนินโครงการมีความสอดคล้องและเพียงพอ กับแผนปฏิบัติการของโครงการ	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
8	ผู้ปกครองให้การสนับสนุนและมีความพร้อมในการศึกษา	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
9	โรงเรียนมีการสร้างขวัญกำลังใจแก่ครูในโครงการ ให้ปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
10	การเก็บค่าบำรุงการศึกษา มีความเหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจของผู้ปกครอง	+1	+1	0	0.67	ใช้ได้
11	สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานให้งบประมาณสนับสนุนโครงการ	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
12	มีห้องเรียนในการจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสม	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
13	สื่อมีเพียงพอต่อการจัดการเรียนการสอน	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
14	วัสดุมีเพียงพอต่อการจัดการเรียนการสอน	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
15	อุปกรณ์มีเพียงพอต่อการจัดการเรียนการสอน	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
16	มีแผนการดำเนินงานของโครงการฯ ที่ชัดเจน	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
17	สถานศึกษามีระบบในการติดตามประเมินผลโครงการห้องเรียนอาชีพ	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
18	มีการจัดทำระบบประกันคุณภาพการศึกษา	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
19	มีแผนพัฒนาครูและบุคลากรในด้านห้องเรียนอาชีพ	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
ด้านความเหมาะสมของกระบวนการเกี่ยวกับการดำเนินโครงการ						
ด้านการวางแผน						
1	มีการแต่งตั้งคณะกรรมการและผู้รับผิดชอบการดำเนินโครงการ	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
2	ผู้บริหารให้การสนับสนุนการดำเนินโครงการเป็นอย่างดี	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้

ข้อ ที่	ภาวะผู้นำทางวิชาการ	ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ			IOC	สรุป ผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
3	โรงเรียนมีการวางแผนการดำเนินโครงการ โดยระดมความคิดจากหลายฝ่าย	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
4	มีการจัดทำปฏิทินปฏิบัติงานโครงการไว้ อย่างชัดเจน	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
ด้านการดำเนินงาน						
5	โรงเรียนมีการดำเนินโครงการตามระยะเวลา ที่กำหนดไว้ใน แผนปฏิบัติการ	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
6	โรงเรียนประชุมผู้เกี่ยวข้องเพื่อวางแผนและ จัดทำแผนปฏิบัติการ การใช้งบประมาณของ โครงการ	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
7	การรับนักเรียนมีการสอบคัดเลือกอย่างเป็น ระบบ โดยยึดหลักความสามารถ และความ ถนัด	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
8	โรงเรียนมีการจัดการฝึกประสบการณ์ วิชาชีพให้นักเรียน	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
9	ส่งเสริมให้นักเรียนเข้าการแข่งขันทักษะทาง วิชาชีพในโอกาสต่าง ๆ	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
10	ครูทุ่มเทและให้เวลากับโครงการ ฯ อย่างเต็ม ความสามารถและเต็มกำลัง	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
11	ครูมีส่วนร่วมทุ่มเทเอาใจใส่ต่อการพัฒนา ผู้เรียน	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
12	นักเรียนในโครงการมีส่วนร่วมในการทำ กิจกรรมกับนักเรียนปกติทั้งในโรงเรียนและ ชุมชน	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
13	ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษาและ ชุมชนมีส่วนร่วมและสนับสนุนโครงการ	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
ด้านการตรวจสอบ						
14	โรงเรียนมีการประเมินผลการดำเนินงาน อย่างเป็นระบบ	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
15	โรงเรียนมีการกำกับ ติดตามและประเมินผล การใช้งบประมาณตามแผนปฏิบัติการของ	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้

ข้อ ที่	ภาวะผู้นำทางวิชาการ	ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ			IOC	สรุป ผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
	โครงการ					
16	มีการสรุปและรายงานผลการดำเนินงานโครงการต่อผู้เกี่ยวข้องให้ทราบอย่างทั่วถึง	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
ด้านการปรับปรุงแก้ไข						
17	มีการปรับปรุงและแก้ไขการดำเนินงานโครงการให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
18	มีการนำผลการประเมินการดำเนินงานโครงการมาวางแผนการเพื่อหาแนวทางการพัฒนา	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
ด้านการประเมินผลผลิตของโครงการ						
1	นักเรียนมีสมรรถนะวิชาชีพเป็นที่น่าพอใจ	0	+1	+1	0.67	ใช้ได้
2	นักเรียนมีเจตคติที่ดีในทักษะวิชาชีพ	0	+1	+1	0.67	ใช้ได้
3	นักเรียนเรียนมีจิตสาธารณะต่อส่วนรวม	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
4	นักเรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์คุณธรรมจริยธรรมตามที่โรงเรียนกำหนด	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
5	นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการทำกิจกรรมต่าง ๆ	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
6	นักเรียนดูแลรักษาวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องจักร ของส่วนรวม	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
7	นักเรียนได้รับการพัฒนาความสามารถอย่างเต็มศักยภาพ	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
8	นักเรียนได้รับการพัฒนาเสริมสร้างศักยภาพในการคิดและการทำงานร่วมกันอย่างสร้างสรรค์	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
9	นักเรียนมีระเบียบวินัย และ มีความรับผิดชอบ	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
10	นักเรียนในโครงการฯ มีความเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
11	นักเรียนในโครงการฯ ประพฤติตนได้อย่างเหมาะสม	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้

ภาคผนวก ง การหาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ

ค่าความเชื่อมั่นแบบสอบถามทั้งฉบับ Cronbach'Alpha Coefficient

การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม เรื่อง การประเมินโครงการห้องเรียนอาชีพของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 จังหวัดเชียงราย ประกอบด้วย การประเมิน 4 ด้าน คือ ด้านสภาวะแวดล้อม ด้านปัจจัยเบื้องต้น ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต รวม 57 ข้อ

นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try-Out) กับประชากรที่มีใช้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 ตัวอย่าง ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบโครงการ นักเรียนและผู้ปกครองนักเรียนของโรงเรียนสรรพวิทยาคม จังหวัดตาก

สูตรหาค่าความเที่ยง โดยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient- α) (สุวิมล ตีรกาพันธ์, 2550, หน้า 146)

$$\text{ใช้สูตร } \alpha = \frac{n}{n-1} \left\{ 1 - \frac{\sum S_i^2}{s_t^2} \right\}$$

เมื่อ α คือ ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ

n คือ จำนวนข้อของแบบทดสอบ

S_i^2 คือ ความแปรปรวนของแบบทดสอบรายข้อ

S_t^2 คือ ความแปรปรวนของแบบทดสอบทั้งฉบับ

ผลการหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม เรื่อง การประเมินโครงการห้องเรียนอาชีพของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 จังหวัดเชียงราย ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	30	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.991	57

จะเห็นได้ว่า ความเชื่อมั่นของแบบสอบถามฉบับนี้ เท่ากับ 0.991 ซึ่งสามารถนำไปใช้ในการวิจัยได้

ประวัติผู้วิจัย

มหาวิทยาลัยพะเยา
UNIVERSITY OF PHAYAO

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล	กิตติ วรรราหล
วัน เดือน ปี เกิด	5 พฤศจิกายน 2533
สถานที่เกิด	จังหวัดพิจิตร
วุฒิการศึกษา	พ.ศ. 2558 วศ.บ. (วิศวกรรมโยธา), มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, จังหวัดเชียงใหม่
ที่อยู่ปัจจุบัน	75 หมู่ 3 ตำบลไทรย้อย อำเภอนิคมบ่งวาง จังหวัดพิษณุโลก
ผลงานตีพิมพ์	กิตติ วรรราหล. (ผู้บรรยาย). (25 เมษายน 2563). การประเมินโครงการห้องเรียนอาชีพ ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 จังหวัดเชียงราย. ในการประชุมวิชาการบัณฑิตศึกษา ครั้งที่ 6 (หน้า 198-210). พะเยา: กองบริหารงานวิจัย มหาวิทยาลัยพะเยา.

